

**ZARZĄDZENIE NR 0050.0745.2023
WÓJTA GMINY ORNONTOWICE**

z dnia 16 maja 2023 r.

w sprawie przyjęcia Raportu o Stanie Gminy za 2022 rok

Na podstawie art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U.z 2023 r. poz. 40, 579)

zarządzam co następuje:

§ 1. Przedstawia się Radzie Gminy Ornontowice Raport o Stanie Gminy Ornontowice za rok 2022 stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Rada Gminy Ornontowice rozpatruje raport, przeprowadza debatę i głosowanie nad udzieleniem Wójtowi wotum zaufania.

§ 3. Raport o Stanie Gminy Ornontowice za rok 2022 podlega publikacji na stronie internetowej Gminy Ornontowice oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Ornontowice.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Ornontowice

mgr Marcin Kotyczka

RAPORT

O STANIE

GMINY ORNONTOWICE

ZA 2022 ROK

Ornontowice, maj 2023

**Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Ornontowic!**

Bezinteresowna i bezwarunkowa **POMOC**. To słowo, które ciśnie mi się na myśl i usta wspominając ubiegły - 2022 rok. Nieuzasadniony, często bestialski, wywołany przez Rosję konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy sprawił, że My – jako obywatele Rzeczypospolitej Polskiej i jednocześnie mieszkańcy Gminy Ornontowice – bierzemy w nim pośredni udział.

W tym miejscu pragnę serdecznie podziękować wszystkim mieszkańcom Ornontowic, zaangażowanym w udzielanie niezbędnej i wszechstronnej pomocy potrzebującym obywatelom Ukrainy, którzy od samego początku wojny wykazali się ponadprzeciętną kreatywnością i bezinteresownym wsparciem. Jestem dumny, że jako Gmina mogliśmy wspierać i dopingować Was przy podejmowanych działaniach, jak i na bieżąco organizować własne i niezależne, ale także odgórnie zlecone zadania. Wspomnę o organizacji i monitorowaniu zakwaterowania, spotkaniach informacyjnych, licznych zbiórkach darów, organizacji nauki w szkołach, pomocy administracyjnej, w tym nadaniu numeru PESEL i wypłacaniu świadczeń pieniężnych itp.

W dniu 9 maja 2023 roku miałem przyjemność uczestniczyć w ponownej finalizacji umowy na nieodpłatne przekazanie przez Gminę Ornontowice kolejnych dwóch agregatów prądotwórczych dla dotkniętych konfliktem zbrojnym sąsiadów zza naszej wschodniej granicy. Wręczając dokumenty powiedziałem: *obysmy nie musieli już nigdy w ten sposób pomagać... aby ta wojna jak najszybciej się skończyła!*

Jednak różnorodna i wielopłaszczyznowa pomoc dla naszych wschodnich sąsiadów to nie wszystko, co działo się w naszej Gminie w 2022 roku. Pomimo wojny i szalejącej inflacji, które znacznie utrudniały wykonywanie bieżących i nałożonych na nas obowiązków, udało nam się zrealizować szereg ważnych dla mieszkańców inwestycji i zadań gminnych oraz wydarzeń kulturalnych i sportowych. Warto podkreślić umiejętne i skuteczne działania pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, które znacznie wsparły szeroki wachlarz gminnych przedsięwzięć i projektów. Szczegóły powyższych realizacji oraz aktualna sytuacja finansowa Gminy dostępne są w niniejszym **Raporcie o stanie Gminy Ornontowice za 2022 rok**.

Zapraszając do lektury pragnę gorąco i szczerze podziękować wszystkim pracownikom Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych, a także wyrazić słowa wdzięczności przedstawicielom lokalnych fundacji, stowarzyszeń i podmiotów prywatnych oraz wolontariuszom za rzetelny i bezcenny wkład w harmonijny rozwój naszej Małej Ojczyzny. **Dziękuję za pomoc!**

Z poważaniem

**Wójt Gminy Ornontowice
Marcin Kotyczka**

Spis treści

Wprowadzenie.....	7
I. Informacje ogólne.....	8
I.1. Położenie.....	8
I.2. Ludność i bezrobocie.....	8
I.3. Instytucje użyteczności publicznej.....	8
I.4. Budownictwo.....	9
II. Realizacja obowiązujących w 2022 roku strategii, programów oraz planów.....	9
II.1. Realizacja programów i strategii w obszarze polityki społecznej.....	9
II.1.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025.....	9
II.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023.....	10
II.1.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2024.....	11
II.1.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024.....	11
II.1.5. Wieloletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”.....	12
II.1.6. Program Operacyjny "Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Podprogram 2021".....	12
II.2. Realizacja programów i strategii w obszarze rozwoju Gminy.....	13
II.2.1. Strategia Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025.....	13
II.2.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Ornontowice do roku 2023 (LPR).....	13
II.2.3. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2021-2023.....	13
II.2.4. Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice na lata 2019-2023.....	14
II.2.5. Gminny Program opieki nad zabytkami.....	15
II.2.6. Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033.....	15
II.3. Realizacja programów i strategii w obszarze ochrony środowiska.....	16
II.3.1. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.....	16
II.3.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032.....	17
II.3.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032.....	17
II.3.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2022.....	18
II.4. Realizacja programów i strategii w obszarze współpracy.....	19
II.4.1. Zintegrowana Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego Powiatu Mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2017-2025.....	19
II.4.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2022 r.....	20
II.4.3. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie art. 28 Ustawy o sporcie... ..	22
II.5. Kształtowanie ładu przestrzennego.....	22
III. Informacja o działalności organów Gminy.....	22
III.1. Aktywność regulacyjna i organizacyjna Rady Gminy i Wójta.....	22
III.1.1. Rada Gminy Ornontowice.....	22
III.1.2. Uchwały i zarządzenia.....	24
III.1.3. Aktywność zarządcza Wójta.....	24
III.1.4. Działalność administracyjna.....	25
III.1.5. Wybory.....	26
III.1.6. Rada Seniorów.....	26
III.2. Struktura zatrudnienia w jednostkach gminnych.....	26

III.3. System kontroli.....	29
III.3.1. Zarządzanie ryzykiem.....	29
III.3.2. Informacja o przeprowadzonych kontrolach i audytach.....	30
III.3.3. System ocen pracowniczych.....	32
III.3.4. Badanie satysfakcji klienta zewnętrznego i wewnętrznego.....	32
IV. Dane analityczne.....	32
IV.1. Finanse Gminy.....	32
IV.1.1. Analiza dochodów i wydatków, analiza przychodów i rozchodów.....	33
IV.1.2. Analiza wydatków majątkowych.....	34
IV.1.3. Zadłużenie.....	35
IV.1.4. Różne rozliczenia.....	36
IV.1.5. Analiza udzielonych dotacji.....	36
IV.1.6. Analiza wydatków, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska.....	36
IV.1.7. Analiza dochodów i wydatków gospodarki odpadami komunalnymi.....	37
IV.1.8. Analiza dochodów i wydatków przeznaczonych na oświatę.....	37
IV.1.9. Analiza zaległości.....	38
IV.1.10. Analiza dochodów i wydatków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych i krajowych.....	38
IV.1.10.1. Analiza dochodów i wydatków na projekty współfinansowane ze środków pochodzących z budżetu UE i krajowych.....	38
IV.1.10.2. Analiza dochodów i wydatków na zadania finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.....	39
IV.1.10.3. Analiza dochodów i wydatków na zadania współfinansowane w ramach Funduszu Pomocy przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy.....	40
IV.1.10.4. Analiza dochodów i wydatków na zadania współfinansowane w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Rządowych.....	40
IV.2. Gospodarka mieniem Gminy.....	41
IV.2.1. Mienie komunalne.....	41
IV.2.2. Zabytki.....	45
IV.2.3. Mieszkaniowy zasób Gminy.....	45
IV.3. Inwestycje i inicjatywy w zakresie zadań własnych Gminy.....	46
IV.3.1. Inwestycje i rozwój.....	46
IV.3.2. Środki zewnętrzne.....	48
IV.4. Infrastruktura techniczna.....	50
IV.4.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	50
IV.4.2. Sieć gazowa.....	51
IV.4.3. Sieć ciepłownicza.....	52
IV.4.4. Energia elektryczna i oświetlenie drogowe.....	53
IV.4.5. Infrastruktura drogowa.....	55
IV.4.6. Informatyka.....	55
IV.5. Ochrona przyrody i ochrona wód.....	56
IV.5.1. Zieleń i zadrzewienia.....	56
IV.5.2. Gospodarka wodno-ściekowa.....	57
IV.6. Gospodarka odpadami.....	58
IV.7. Rolnictwo i łowiectwo.....	61
IV.8. Górnictwo.....	61
IV.9. Pomoc społeczna.....	61
IV.9.1. Świadczenia przyznane w 2022 r. dla obywateli Ukrainy udzielone w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy:.....	63
IV.10. Oświata – edukacja publiczna.....	63
IV.10.1. Oświata gminna.....	63

IV.10.2. Udzielone dofinansowania.....	65
IV.10.3. Stypendia	68
IV.10.4. Oświata powiatowa.....	68
IV.11. Ochrona zdrowia	69
IV.12. Komunikacja publiczna.....	70
IV.13. Porządek, bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa	71
IV.14. Kultura i sztuka	72
IV.14.1. ARTeria Centrum Kultury i Promocji.....	73
IV.14.1.1. Zewnętrzne środki finansowe pozyskane w 2022 roku	75
IV.14.2. Gminna Biblioteka Publiczna.....	76
IV.14.2.1. Najważniejsze wydarzenia i imprezy cykliczne	77
IV.15. Sport, turystyka i rekreacja	78
IV.15.1. Infrastruktura sportowa	78
IV.15.2. Formy aktywności społeczeństwa	79
IV.15.3. Nagrody sportowe.....	80
IV.16. Promocja Gminy	80
IV.17. Organizacje i stowarzyszenia.....	83
IV.18. Przedsiębiorczość w Gminie	83
IV.19. CPK – linie kolejowe	84
IV.20. Sprzedaż węgla.....	84
IV.21. Pomoc obywatelom Ukrainy	84
V. Podsumowanie.....	86

Wykaz tabel

Tabela 1- Struktura wieku mieszkańców Gminy	8
Tabela 2 - Wykaz działań w obrocie nieruchomościami w roku 2022	14
Tabela 3 - Prognozowane zasoby Gminy.....	15
Tabela 4 - Zrealizowane zasoby Gminy w 2022 r.	15
Tabela 5 - Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023	23
Tabela 6 - Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice w 2022.....	24
Tabela 7 - Zestawienie zarządzeń wydanych przez Wójta Gminy Ornontowice w 2022	24
Tabela 8 - Zatrudnienie w Urzędzie Gminy na 31.12.2022	27
Tabela 9 - Zatrudnienie w ARTerii Centrum Kultury i Promocji na 31.12.2022	27
Tabela 10 - Zatrudnienie w Gminnej Bibliotece Publicznej na 31.12.2022	27
Tabela 11 - Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na 31.12.2022	27
Tabela 12 - Zatrudnienie w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej i Terapeutycznej na 31.12.2022.....	28
Tabela 13 - Zatrudnienie w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na 31.12.2022	28
Tabela 14 - Zatrudnienie w Zakładzie Usługowo-Pomocniczym dla Jednostek Oświatowych na 31.12.2022.	28
Tabela 15 - Zatrudnienie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na 31.12.2022.....	28
Tabela 16 - Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Zdrowia na 31.12.2022	29
Tabela 17 - Wykaz kontroli zewnętrznych w Urzędzie Gminy.....	30
Tabela 18 - Wykaz kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy	31
Tabela 19 - Wykaz audytów zewnętrznych	31
Tabela 20 - Wykaz kontroli w jednostkach organizacyjnych	31
Tabela 21 - Zestawienie dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów wynikających z zamknięcia budżetu Gminy Ornontowice.....	33
Tabela 22 - Wydatki majątkowe wg działań.....	34
Tabela 23 - Wykaz zobowiązań	35
Tabela 24 - Dochody i wydatki na oświatę w 2022	37
Tabela 25 - Analiza zaległości.....	38
Tabela 26 - Nieruchomości zabudowane Gminy Ornontowice	41
Tabela 27 - Zestawienie powierzchni gruntów stanowiących mienie komunalne Gminy Ornontowice	42

Tabela 28 - Nieruchomości nabyte w 2022	42
Tabela 29 - Nieruchomości zbyte w 2022	43
Tabela 30 - Zestawienie porównawcze mienia komunalnego między 2021 a 2022	43
Tabela 31 - Wybrane inwestycje gminne ukończone w 2022 r.	47
Tabela 32 - Wybrane inwestycje gminne w 2022 r., kontynuowane od 2021 r.	47
Tabela 33 - Wybrane inwestycje i zadania gminne ukończone w 2022 r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych	47
Tabela 34 - Wybrane inwestycje i zadania gminne w trakcie realizacji w 2022 r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych	48
Tabela 35 - Wybrane inwestycje i zadania ukończone w 2022r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych	49
Tabela 36 - Wybrane inwestycje i zadania rozpoczęte w 2022r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych	50
Tabela 37 - Infrastruktura gazowa na terenie Gminy	52
Tabela 38 - Rozbudowa sieci gazowej	52
Tabela 39 - Wykaz stacji transformatorowych na terenie Gminy	54
Tabela 40 - Ilość dróg wg stanu na 31.12.2022	55
Tabela 41 - Podział frakcji odpadów odebranych od mieszkańców gminy w 2022 r.	59
Tabela 42 - Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2022	64
Tabela 43 - Wydarzenia i inne informacje z życia szkoły z 2022 r.	64
Tabela 44 - Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych	65
Tabela 45 - Dofinansowanie zadań w zakresie „dotacji podręcznikowej”	66
Tabela 46 - Dofinansowanie zadań w zakresie „dotacji przedszkolnej”	66
Tabela 47 - Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022 (dla roku 2022) ..	66
Tabela 48 - Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (jaki inne gminy zwracają Gminie Ornontowice) ...	66
Tabela 49 - Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (jakie Gmina Ornontowice płaci innym gminom) ..	67
Tabela 50 - Praktyki uczniowskie/studenckie w Urzędzie Gminy w 2022	68
Tabela 51 - Stypendia specjalne w roku szkolnym 2021/2022	68
Tabela 52 - Dochody i wydatki ARTerii w roku 2022 w porównaniu z 2021 rokiem	74
Tabela 53 - ARTeria - cykliczne zajęcia stałe	75
Tabela 54 - Dochody i wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej	76
Tabela 55 - Wydarzenia i imprezy kulturalno-sportowe w 2022 roku	81
Tabela 56 - Patronat Honorowy Wójta Gminy Ornontowice	82

Wykaz rysunków

Rysunek 1 - Struktura wykonania dochodów budżetu gminy	33
Rysunek 2 - Struktura wykonania wydatków budżetu gminy	34
Rysunek 3 - Struktura wydatków majątkowych wg działów	35

Wykaz skrótów

WO – Wydział Organizacyjny Urzędu Gminy
WFIB – Wydział Finansowy i Budżetu Urzędu Gminy
WRil – Wydział Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy
WŚiGN – Wydział Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Gminy do 30.06.2022 r.
WŚIGO – Wydział Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu Gminy od 01.07.2022 r.
RK – Referat Komunalny Urzędu Gminy
RZP – Referat Zamówień Publicznych Urzędu Gminy
RPil – Referat Promocji i Informacji Urzędu Gminy
RGO – Referat Gospodarki Odpadami Urzędu Gminy do 30.06.2022 r.
RGN – Referat Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Gminy od 01.07.2022 r.

Wprowadzenie

Obowiązek sporządzania Raportu o stanie gminy został wprowadzony ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych,¹ poprzez dodanie art. 28aa w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.²

Zgodnie z brzmieniem art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym, Raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności organu wykonawczego gminy – wójta gminy – w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Ustawa przyznaje w tym miejscu organowi stanowiącemu możliwość ustalenia struktury Raportu i informacji, jakie powinny lub mogą w nim się znaleźć.

Raport o stanie gminy rozpatruje organ stanowiący gminy podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium organowi wykonawczemu gminy. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności, a następnie przeprowadza się głosowanie nad udzieleniem wójtowi gminy wotum zaufania.

Raport o stanie gminy jest zestawieniem najważniejszych danych o lokalnym samorządzie, to kompendium wiedzy o sytuacji w gminie. Niniejszy dokument został przygotowany na podstawie twardych danych, obrazuje fakty przedstawione w czytelny sposób, tak aby to czytelnik mógł wyrobić sobie własną opinię o stanie gminy. Raport to sprawozdanie z pracy samorządowej administracji publicznej, której zadania są bardzo szerokie: od edukacji, przez inwestycje, kulturę, po sport i rekreację.

Niniejszy dokument składa się z pięciu zasadniczych części: I część zawiera informacje ogólne o Gminie Ornontowice, II część zawiera syntetyczny opis realizacji obowiązujących w 2022 roku strategii, programów oraz planów, III część to zagadnienia związane z aktywnością regulacyjną organów gminy, część IV – najobszerniejsza, zawiera dane analityczne o poszczególnych obszarach działalności gminy, obrazuje pracę Urzędu Gminy Ornontowice, przy pomocy którego wójt gminy wykonuje swoje zadania oraz prezentuje funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych realizujących zadania własne gminy oraz zlecone, zaś część V stanowi podsumowanie Raportu.

¹Dz.U. z 2018 poz. 130.

²Dz.U. z 2021 poz. 1038

I. Informacje ogólne

I.1. Położenie

Gmina Ornontowice jest gminą wiejską położoną w centralnej części województwa śląskiego, na południowy-zachód od stolicy regionu – Katowic. Gmina składa się z jednej miejscowości, nie posiada sołectw. Administracyjnie Gmina Ornontowice przynależy do powiatu mikołowskiego, organizacyjnie do Subregionu Centralnego, Podregion Tyski. Odległość od głównych ośrodków miejskich regionu (Katowice, Mikołów, Tychy, Gliwice, Rybnik) nie przekracza 25 km. Gmina jest dogodnie skomunikowana z siecią autostrad A1 (ok. 3 km – węzeł Dębieńsko) i A4 (ok. 10 km węzeł Zabrze Południe).

Gmina Ornontowice zajmuje powierzchnię 15 km² i jako najmniejsza gmina powiatu mikołowskiego stanowi 6,4% powierzchni powiatu oraz 0,12% powierzchni województwa śląskiego. Gmina Ornontowice graniczy:

- od południa z Miastem Orzesze,
- od wschodu z Miastem Mikołów,
- od północy i północnego wschodu z Gminą Gierałtówice (powiat gliwicki),
- od zachodu z Gminą i Miastem Czerwionka-Leszczyny (powiat rybnicki).

I.2. Ludność i bezrobocie

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. liczba ludności gminy wynosiła **6034 osoby**. W roku 2022 odnotowano **52 urodzeń** i **69 zgonów**, co daje ujemny (-17) przyrost naturalny. Poniżej przedstawiono strukturę wieku ludności:

Tabela 1- Struktura wieku mieszkańców Gminy

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem
0-12	511	488	999
13-20	260	272	532
21-40	819	808	1 627
41-64	944	1 062	2 056
65 i więcej	346	474	820
ogólnie	2 930	3 104	6 034

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Bezrobocie w gminie ogółem: 50 osób bezrobotnych, liczba ta zmalała w stosunku do roku 2021 o 19 osób (było 69), (stan na dzień 31.12.2022 r.)³

I.3. Instytucje użyteczności publicznej

Jednostki organizacyjne Gminy Ornontowice:

- ARTeria Centrum Kultury i Promocji,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Ośrodek Zdrowia,

³Dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Mikołowie z siedzibą w Łaziskach Górnych.

- Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza i Terapeutyczna,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej,
- Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny.

Inne podmioty publiczne działające na terenie gminy:

- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Żłobek "Minionkowo",
- Przedszkole Niepubliczne im. Aniołów Stróżów,
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych,
- Parafia pw. Św. Michała Archanioła.

I.4. Budownictwo

Na terenie gminy przeważa zabudowa jednorodzinna i dwurodzinna (gospodarstwa domowe wielopokoleniowe) wraz z intensywnym wzrostem budownictwa rezydencjonalnego oraz zabudowy osiedlowej szeregowej. Na terenie gminy znajdują się także osiedla zabudowy wielorodzinnej – ulice Akacyjowa, Grabowa, Orzeska, Żabik. Ilość budynków mieszkalnych w 2022 r., którym nadano numery porządkowe na budynek wynosi 1498, zaś ilość mieszkańców w zasobie wielorodzinnym 577 szt.

II. Realizacja obowiązujących w 2022 roku strategii, programów oraz planów

Rolą gminy w zakresie realizacji założonych zadań jest podejmowanie – za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb – działań zmierzających do niwelowania różnic w procesie zaspokajania potrzeb mieszkańców. Raport ilustruje ogół zidentyfikowanych przedsięwzięć realizowanych w Gminie Ornontowice w roku 2022. Jego celem jest określenie stopnia wykonania przyjętych i realizowanych celów strategicznych. Jego funkcja sprowadza się do uzyskania odpowiedzi na pytanie: czy strategię i programy skutkują pozytywnymi zmianami? czy dokonano właściwego doboru działań? Daje również obraz sprawności działania podmiotów zaangażowanych w realizację poniższych dokumentów.

II.1. Realizacja programów i strategii w obszarze polityki społecznej

Poniżej zaprezentowano główne cele strategiczne poszczególnych dokumentów. Uzupelnieniem działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych są informacje przedstawione w części IV niniejszego Raportu.

II.1.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025⁴

Strategia przyjęta 24 lutego 2016 r. jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, w szczególności osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie z zapisami Strategii jej monitorowanie odbywa się w cyklach rocznych, a odpowiedzialnym za przygotowanie sprawozdania jest Zespół ds. Opracowania monitoringu i ewaluacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025.⁵

⁴Uchwała Nr XVIII/134/16 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 lutego 2016 r.

⁵Zarządzenie Nr 0050.0198.2020 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 14 stycznia 2020 r.

W Strategii wyznaczono działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach.

Działania te są wyznaczone w następujących obszarach:

1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom poprzez:
 - wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - zapewnienie osobom zagrożonym procesem pauperyzacji bezpieczeństwa socjalnego,
 - pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym;
2. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:
 - wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania,
 - pomoc rodzinom będącym w kryzysie, rozwijanie systemu wsparcia,
 - wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju;
3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym poprzez:
 - usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki,
 - ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych;
4. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez:
 - zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia,
 - profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez:
 - przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez:
 - wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,
 - wyzwalanie aktywności obywatelskiej,
 - wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z obszarów polityki społecznej.

II.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023⁶

Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny nakłada ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,⁷ zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania. Adresatami są rodziny wychowujące dzieci, które są niewydolne wychowawczo, dotknięte przemocą, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, a także rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny było prowadzone przez asystenta rodziny w formie pracy z rodziną i jej poszczególnymi członkami, za ich zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 2022 r. zatrudnił na umowę

⁶Uchwała Nr XXXIX/207/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 16 grudnia 2020 r.

⁷tj. Dz.U. z 2022 poz. 447 z późn. zm.

o pracę asystenta rodziny, który objął wsparciem łącznie **18 rodzin (w tym 34 dzieci)**. W 9 rodzinach asystent rodziny zakończył współpracę.

II.1.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2024⁸

Program przyjęty dnia 24 stycznia 2019 r. stanowi realizację zadań określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.⁹ Ustawa ta określa przemoc jako pojedyncze lub powtarzające się umyślne działanie lub też zaniechanie, które narusza prawa lub dobra osobiste członków rodziny. Ustawodawca w szczególności ma tu na myśli zagrożenie utraty życia lub zdrowia, naruszenie godności i nietykalności fizycznej oraz wolności – także seksualnej. Ustawa równocześnie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób ją stosujących.

Celem głównym Programu jest zintegrowane profesjonalne i systemowe przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie w Gminie Ornontowice. Działania w ramach jego realizacji podejmowane są na wielu płaszczyznach przez instytucje i organizacje wyznaczone do realizacji zadań na rzecz zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób jej doznających.

Powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie¹⁰, którego celem jest zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych lub uwikłanych w przemoc w rodzinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele placówek oświatowych, służby zdrowia, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych sądu, policji oraz pomocy społecznej. W 2022 r. odbyły się cztery spotkania Zespołu. Założono **18 nowych Niebieskich Kart**. Ogółem w okresie sprawozdawczym procedurą Niebieskich Kart objęto **24 rodziny**. Zakończono 18 postępowań dotyczących przedmiotowej procedury.

II.1.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024¹¹

Program obejmuje działania podejmowane w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także przemocy. Od 2022 r. zakres działań programu objął także profilaktykę uzależnień behawioralnych. Środki na realizację zadań wynikających z Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków własnych gminy.

W 2022 r. w ramach Programu podjęto m.in. niżej wymienione działania:

- Prowadzenie Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej i Terapeutycznej dla dzieci i młodzieży zamieszkujących na terenie gminy. Celem Świetlicy PWiT jest podejmowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i korekcyjnych, zapewnienie uczestnikom bezpiecznych warunków pobytu, sprzyjających rozwojowi zainteresowań, wzmacnianiu prawidłowych wzorców relacji społecznych, nabywaniu nowych umiejętności i postaw oraz uzupełnianie braków edukacyjnych. Świetlica zapewnia także dla podopiecznych posiłki. W roku 2022 na działalność Świetlicy przeznaczono kwotę: 148 299,34 zł.

⁸Uchwała Nr XL/322/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 27 stycznia 2022 r.

⁹tj. Dz.U. z 2021 poz. 1249 z późn. zm.

¹⁰Zarządzenie Nr 0050.0638.2022 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 6 października 2022 r.

¹¹Uchwała Nr XXIV/206/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 16 grudnia 2020 r.

- Dofinansowanie organizacji pożytku publicznego, tj. Klubu Abstynenta „Powrót” w Mikołowie oraz Mikołowskiego Stowarzyszenia Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”, oferujących w swoim zakresie pomoc psychologiczną, terapeutyczną i rehabilitacyjną. Koszt dotacji: 4 500,00 zł,
- Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która odbyła w 2022r. 3 posiedzenia, których koszt wyniósł 1.660,00 zł. Do jej zadań należy przeprowadzanie postępowań o skierowanie osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe. Do Komisji skierowano 16 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego; Ogółem w 2022 r. Komisja prowadziła postępowania wobec 19 osób. Badaniu biegłych psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu poddało się 5 osób; koszt badań wyniósł 2 500,00 zł. Wobec 3 osób wszczęto postępowanie przez sądem o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu. Koszt wniosków wyniósł: 300,00 zł.
- Działalność Punktu Konsultacyjnego świadczącego pomoc dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz sprawców i ofiar przemocy; dyżury pełniło 3 specjalistów (terapeuta rodziny, psycholog i pedagog). Łącznie udzielono 86 konsultacji dla 29 osób. Koszt wyniósł 7 879,77 zł;
- Przeprowadzenie prelekcji dla rodziców oraz zajęć profilaktycznych dla uczniów w Zespole Szkolno – Przedszkolnym. Koszt wyniósł: 4 000,00 zł.

II.1.5. Wieloletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”¹²

Celem tego Programu jest wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym.

W ramach Programu ogółem objęto pomocą **18 osób** w formie posiłków dla dzieci w przedszkolu i szkole oraz dla osób dorosłych pomoc w postaci zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłków lub żywności oraz świadczeń rzeczowych. Na realizację Programu w okresie sprawozdawczym wydatkowano ogółem **17 073,36 zł (z czego 60% pokryto z dotacji budżetu państwa, a 40% z budżetu Gminy).**

II.1.6. Program Operacyjny "Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Podprogram 2021"¹³

W 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę ze Stowarzyszeniem im. Franciszka Stuska w Orzeszu w celu rozszerzenia oferty pomocowej dla mieszkańców gminy. W ramach prowadzonej współpracy udzielono dla w/w stowarzyszenia dotacji zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁴ w kwocie 5 000,00 zł.

Pomocą żywnościową były objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w ustawie o pomocy społecznej¹⁵ których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. Z pomocy w tej formie skorzystało 38 rodzin i 91 osób w tych rodzinach.

¹²Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z 18 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023, MP z 2018 poz. 1007.

¹³Krajowy program operacyjny oferujący żywność lub podstawową pomoc materialną, o którym mowa w art. 2 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014 r., str. 1).

¹⁴ Dz. U. z 2020r. poz. 1057 z późn. zm.

¹⁵ Dz.U. z 2021 r. poz.2268 z późn. zm.

II.2. Realizacja programów i strategii w obszarze rozwoju Gminy

Poniżej scharakteryzowano monitoring realizacji wskaźników kluczowych dokumentów strategicznych i programowych traktujących o głównych nurtach rozwojowych gminy. Uzupełnieniem poniższych informacji są dane opisowe i analityczne zawarte w części IV niniejszego Raportu.

II.2.1. Strategia Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025¹⁶

Strategia jest pokłosiem „Zintegrowanej Strategii Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem planu operacyjnego na lata 2018-2025”, opracowanej w ramach projektu pn. „J-ednolita S-trategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, realizowanego w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014.

II.2.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Ornontowice do roku 2023 (LPR)¹⁷

LPR, jako część Podstrategii „Przestrzeń” jest jednym z produktów projektu pn. „J-ednolita S-trategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, realizowanego w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014. Beneficjentami projektu były gminy powiatu mikołowskiego: Łaziska Górne, Mikołów, Orzesze, Ornontowice, Wyrę oraz Starostwo Powiatowe w Mikołowie.

II.2.3. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2021-2023¹⁸

Plan określa główne kierunki działań związanych z gospodarowaniem mieniem Gminy. Zawiera wskazanie, które nieruchomości w latach 2021-2023 są przedmiotem działań gminy związanych z nabyciem nieruchomości do zasobu lub zbyciem nieruchomości z zasobu. Plan zawiera ogólne wskazanie, względem których nieruchomości winny być podejmowane działania, jednak nie zakłada ich 100% realizacji. Dopuszcza realizację, w kolejnych latach, zadań wskazanych na lata wcześniejsze, które z różnych przyczyn nie zostały zrealizowane w prognozowanym okresie. Nie wyklucza również możliwości podejmowania działań względem innych nieruchomości nie objętych Planem.

W 2022 r. podjęto działania, które pozwoliły Gminie Ornontowice na częściowe zrealizowanie zapisanych w Planie zadań z zakresu gospodarowania mieniem gminy, w tym związanych z nabyciem i ze zbyciem nieruchomości do i z zasobu oraz uzyskaniem dochodów z gospodarki nieruchomościami.

¹⁶Uchwała Nr XLVIII/406/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 7 listopada 2018 r.

¹⁷Uchwała Nr XLVIII/407/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 7 listopada 2018 r.

¹⁸Zarządzenie Nr 0050.0374.2021 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 20 stycznia 2021 r.

Tabela 2 - Wykaz działań w obrocie nieruchomościami w roku 2022

Prognozowana liczba [szt.]		Liczba nieruchomości względem których podjęto działania (i zakończono wynikiem pozytywnym w 2022) [szt.]	Prognozowany dochód z Planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2021-2023 [zł]		Wykonany w 2022 dochód [zł]
przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości gruntowych	16	7	sprzedaży nieruchomości gruntowych	210 625,00	630 384,71
przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości lokalowych (mieszkań)	2	12	sprzedaży nieruchomości lokalowych (mieszkań)		
nieruchomości przeznaczone do oddania w dzierżawę	39	44	oddania nieruchomości w dzierżawę	225 008,67	274 573,30
nieruchomości przeznaczone do oddania w najem	13	13	oddania nieruchomości w najem		
nieruchomości przeznaczone do oddania w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd	0	0	użytkowania wieczystego i trwałego zarządu oraz z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego	3 688,79	5 677,04

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RGN i RK

Jednocześnie Plan zakładał nabycie do zasobu w 2022 r. 11 działek o pow. 29.869 m². W 2022 r. zasób nieruchomości Gminy Ornontowice powiększył się o **4 działki o łącznej pow. 15.583 m²**. Szczegółowe informacje dotyczące gospodarowania nieruchomościami w 2022 r. zawarto w innym dokumencie, tj. w „Informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za rok 2022”.

Ze względu na zmieniającą się sytuację i ustalenie innych priorytetów w trakcie 2022 r. zaktualizowano zamierzenia dostosowując je do najpilniejszych potrzeb i zadań gminy, w związku z czym z zasobu zbyto mniej nieruchomości gruntowych i więcej nieruchomości lokalowych aniżeli pierwotnie planowano, przy czym prognozowany dochód gminy z tego tytułu został przewyższony, a także nabyto do zasobu inne nieruchomości, niż te ujęte w Planie na 2022 r.

Zakłada się, że nierealizowane w 2022 r. zadania będą kontynuowane w kolejnych latach.

W 2022 r. została podjęta Uchwała Nr XLII/347/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie określenia warunków udzielenia bonifikaty i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży lokali mieszkalnych wraz z udziałem w prawie własności należących do zasobu Gminy Ornontowice. Dzięki ww. Uchwale najemcy gminnego lokalowego zasobu mieszkaniowego składający wniosek do 30 września 2022 r. mogli skorzystać z 80 % bonifikaty przy wykupie mieszkań. Obecna bonifikata wynosi 50%.

II.2.4. Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice na lata 2019-2023¹⁹

Program przyjęty 25 kwietnia 2019 r. określa podstawowe zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice, tworząc warunki do racjonalnego gospodarowania i zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty mieszkaniowej.

¹⁹Uchwała Nr VII/62/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 kwietnia 2019 r.

Tabela 3 - Prognozowane zasoby Gminy

Mieszkaniowy zasób Gminy Ornontowice w poszczególnych latach	Ogółem zasób mieszkaniowy [szt.]	Liczba lokali socjalnych [szt.]
2019	78	14
2020	77	14
2021	75	14
2022	73	14
2023	71	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RK

Tabela 4 - Zrealizowane zasoby Gminy w 2022 r.

Mieszkaniowy zasób Gminy Ornontowice w poszczególnych latach	Ogółem zasób mieszkaniowy [szt.]	Liczba lokali socjalnych [szt.]
2022	64	6

Źródło: opracowanie własne

II.2.5. Gminny Program opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 87 ustawy o ochronie zabytków²⁰ wójt sporządza gminny program opieki nad zabytkami. Program ma m. in. na celu uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej, zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków. Gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Program opieki nad zabytkami wraz z Gminną Ewidencją Zabytków (GEZ) przygotowany został w ramach projektu „J-edenlita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny Powiatu Mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, jako założeń do wymaganych prawem dokumentów. GEZ i Program, zgodnie z opinią Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wymagały uzupełnienia.

Gminna Ewidencja Zabytków (stanowiąca zbiór kart adresowych) została przyjęta w 2021 r., natomiast w 2022 r. po otrzymaniu opinii Konserwatora Zarządzeniem Wójt Gminy dokonał aktualizacji Ewidencji włączając do zbioru sześć dodatkowych obiektów zabytkowych. Gmina przystąpi do prac związanych z korektą Programu opieki nad zabytkami, który ostatecznie przedłożony będzie do zatwierdzenia Radzie Gminy.

II.2.6. Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033²¹

Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe zgodnie z art. 19 ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, został zaktualizowany i przyjęty uchwałą Rady Gminy dnia 18.11.2021 r.

²⁰Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków, tj. Dz.U. z 2022 poz. 840

²¹Uchwała Nr XXXVII/294/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 listopada 2021 r.

Zgodnie z założeniami Planu monitorowanie wskaźników odbywa się w cyklach 3-letnich (po każdej aktualizacji). Odpowiedzialnym za przygotowanie Raportu z monitoringu jest ustanowiona przez Wójta Gminy Ornontowice jednostka organizacyjna i wyznaczona osoba odpowiedzialna za zarządzanie Gospodarką Energetyczną Gminy. W strukturach Gminy Ornontowice brak takowej komórki/osoby, a działania związane z monitoringiem są rozproszone pomiędzy Wydziałem Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy oraz Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej.

Treść Planu wskazuje obszary monitoringu obejmujące 3 zasadnicze grupy:

- wskaźniki realizacji dla systemu elektroenergetycznego,
- wskaźniki realizacji dla systemu ciepłowniczego,
- wskaźniki realizacji dla systemu gazowego.

Dane statystyczne dotyczące powyższego zawarto w części IV niniejszego Raportu.

Obowiązek przyjęcia uchwały w niniejszej sprawie wynika z art. 19 ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. Z 2021 r. poz. 716 z późn. zmianami), który stanowi, iż „Rada gminy uchwała założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpatrując jednocześnie wnioski, zastrzeżenia i uwagi zgłoszone w czasie wyłożenia projektu założeń do publicznego wglądu.” Zgodnie z zapisami art. 19 ust. 2 ustawy Prawo energetyczne Wójt Gminy opracowuje taki dokument co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje go co najmniej raz na 3 lata.

II.3. Realizacja programów i strategii w obszarze ochrony środowiska

Poniżej przytoczono katalog dokumentów strategicznych i programowych funkcjonujących w gminie w roku 2022 w obszarze szeroko pojętej ochrony środowiska. Dopełnieniem informacji o ich wdrażaniu i realizacji są dane opisowe i analityczne zawarte w części IV niniejszego Raportu.

II.3.1. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028²²

Zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska²³ organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminny program ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

Program Ochrony Środowiska jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Według założeń, opracowanie programu ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

W 2021 r. opracowany został Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ornontowice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty Uchwałą Nr XXX/256/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 maja 2021 r.

W ramach obowiązującego POŚ podjęte były w 2022 r. m. in. działania tj.:

²²Uchwała Nr XXX/256/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 maja 2021 r.

²³Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.

- nasadzenia 2 szt. drzew gatunku lipa drobnolistna przy ulicy Lipowej,
- ochrona 10 szt. kasztanowców białych przed szrotówkiem kasztanowcowiackim na terenie gminnej części Zabytkowego Założenia Pałacowo-Parkowego i Świątyni Dumania - Parku Archanioła w Ornontowicach,
- przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych 21 szt. dębów szypułkowych wchodzących w skład pomnika przyrody "Dęby Ornontowickie",
- dotacje do zakupu i montażu przydomowych oczyszczalni ścieków – 2 oczyszczalnie/8 000,00 zł,
- dotacje do wymiany źródeł ciepła – 49 kotłów/155 769,56 zł,
- w ramach Dnia Ziemi w dniach 19-23 kwietnia 2022 r. odbyła się akcja Trash Challenge, której celem było sprzątnięcie terenu Gminy Ornontowice,
- w dniach 16-18 września 2022 r. odbyła się akcja „Sprzątnięcie świata”, której hasło przewodnie brzmiało: „Wszystkie śmieci są nasze”, a udział w niej wzięli uczniowie i przedszkolaki Zespołu Szkolno-Przedszkolnego oraz wychowankowie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych,
- przeprowadzono łącznie 36 kontroli w zakresie przestrzegania zapisów „uchwały antysmogowej” i zakazu spalania odpadów,
- wzięto udział w kampanii edukacyjnej „Zobacz czym oddychasz” zwiększającej świadomość mieszkańców w zakresie zanieczyszczeń powietrza i ich wpływu na zdrowie,
- w budynku Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach dokonano wymiany kotła węglowego na kocioł gazowy,
- przeprowadzono 22 kontrole w celu uzupełnienia Ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków,
- w okresie od listopada do grudnia 2022 r. przeprowadzono 57 kontroli nieruchomości dotyczących gospodarki ściekowej w ramach realizacji obowiązku nałożonego na Wójta Gminy nowelizacją Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach²⁴,
- działania informacyjne w zakresie gospodarki ściekowej dotyczące głównie obowiązków właścicieli nieruchomości na terenach nieskanalizowanych wynikających z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

II.3.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032

W 2021 r. Rada Powiatu Mikołowskiego podjęła Uchwałę Nr XXVI/172/2021 z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Mikołowskiego na lata 2021-2026 z perspektywą na lata 2027-2032, którego celem jest realizacja polityki ochrony środowiska na poziomie powiatu mikołowskiego w skład którego wchodzi Gmina Ornontowice.

II.3.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032²⁵

Dokumentem wyjściowym do opracowania Programu był następujący dokument dotyczący azbestu:

- Gmina Ornontowice – inwentaryzacja budynków zawierających azbest jako materiał budowlany, sporządzona w 2006 r.

²⁴Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 2519 z późn. zm.

²⁵Uchwała Nr XXII/209/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 3 października 2012 r.

Działania podjęte w 2022 r.:

1. Coroczna informacja²⁶ skierowana do użytkowników azbestu o obowiązku złożenia Wójtowi Gminy, do dnia 31 stycznia, Informacji o wyrobach zawierających azbest (przypomnienie o złożeniu informacji na stronie internetowej www.ornontowice.pl w Aktualnościach oraz w zakładce: Odpady -> Azbest).
2. Bieżąca aktualizacja danych w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii²⁷; aktualizacja danych w Bazie odbywa się na podstawie informacji uzyskanych od użytkowników azbestu oraz realizowanych prac związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych przez Gminę.

Na terenie Gminy Ornontowice, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., wykorzystywanych jest jeszcze 43,54 Mg azbestu. Wyroby azbestowe znajdują się na terenie 27 posesji mieszkańców, wykorzystywane są jako pokrycia dachowe budynków mieszkalnych i gospodarczych.

II.3.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2022²⁸

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin zgodnie z art. 11 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt²⁹. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program ten obejmuje:

1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt.
2. Opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie.
3. Odławianie bezdomnych zwierząt.
4. Obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt.
5. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.
6. Usypianie ślepych miotów.
7. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.
8. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Projekt programu przygotowuje wójt i najpóźniej do dnia 1 lutego danego roku przekazuje do zaopiniowania:

- właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,
- organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy,
- dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

Projekt „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2022” został wysłany do zaopiniowania:

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Tychach,
- Kołu Łowieckiemu „Szarak” z Knurowa,
- Kołu Łowieckiemu „BÓR” z Rudy Śląskiej,
- Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami „FAUNA” z Rudy Śląskiej,

²⁶Wynikająca z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, Dz. U. z 2011, Nr 8, poz. 31.

²⁷Baza Azbestowa ma na celu monitorowanie realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

²⁸Uchwała Nr XLI/33/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 lutego 2022 r.

²⁹tj. Dz.U. 2022 poz. 572 z późn. zm.

- Stowarzyszeniu Przyjaciół Zwierząt Powiatu Mikołowskiego „Pro Animali” z Łazisk Górnych.

Koszt realizacji Programu w 2022 r. wynosił:

- 9 300,00 zł – usługi schroniska,
- 4 995,00 zł – usługi weterynaryjne,
- 400,00 zł – zakup karmy dla kotów

W celu zminimalizowania kosztów i tym samym bezdomności zwierząt, regularnie zamieszczano na stronie internetowej zdjęcia bezdomnych psów/kotów, które trafiają do schroniska, aby właściciel mógł odnaleźć swoje zwierzę i szybko je odebrać. Jeżeli odbiór następuje do 24 godzin, gmina nie ponosi kosztów utrzymania zwierzęcia w schronisku. Gmina także zleca sterylizację wolno żyjących kotów, przy współpracy z mieszkańcami, którzy wskazują miejsce bytowania zwierząt. Działanie to ma również na celu ograniczenie populacji kotów wolno żyjących. W 2022 r. zlecono 20 sterylizacji/kastracji. Ponadto gmina realizuje zapisy Programu opieki poprzez przekazywanie karmy mieszkańcom opiekującymi się kotami wolno żyjącymi po uprzednim wydaniu na wniosek mieszkańca Legitymacji Społecznego Opiekuna Kotów Wolno żyjących. W 2022 r. wydano 2 legitymacje. Dodatkowo karmicielom kotów wolno żyjących wydano karmę na dokarmianie kotów przez cały rok.

II.4. Realizacja programów i strategii w obszarze współpracy

Współpraca partnerska to spotkanie dwóch gmin w celu realizacji wspólnych interesów, i zacieśniania więzów przyjaźni z uwzględnieniem europejskiej perspektywy – to definicja współpracy partnerskiej stworzona po II wojnie światowej przez Jeana Baretha, jednego z założycieli Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR).³⁰ Współpraca partnerska jest niezwykle elastycznym instrumentem. Może być prowadzona przez gminy i instytucje publiczne, ale także organizacje społeczne i zrzeszenia nieformalne. W niniejszym rozdziale przedstawiono zakres współpracy pomiędzy gminami powiatu mikołowskiego, ale także wskazano na aspekty współpracy gmina-organizacje pozarządowe.

II.4.1. Zintegrowana Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego Powiatu Mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2017-2025³¹

Pakiet dokumentów opracowanego w ramach projektu partnerskiego "J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST". Liderem projektu było Starostwo Powiatowe w Mikołowie.

W ramach projektu powstały następujące dokumenty:

1. Podstrategia Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych na lata 2016–2025 wraz z pełnobraźową dokumentacją projektową i studium wykonalności dla kluczowej inwestycji pn. „Przebudowa ciągu drogowego Nr 5314S Powiat Mikołowski” w obszarze funkcjonalnym Powiatu Mikołowskiego.
2. Podstrategia Informatyzacji Obszaru Funkcjonalnego Powiatu Mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
3. Podstrategia ds. Lokalnego Rynku Pracy, Wspieranie Zatrudnienia I Mobilności Pracowników wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016–2025.

³⁰www.twinning.org, dostęp 24.04.2019.

³¹Uchwała Nr XXXI/264/17 Rady Gminy Ornontowice z dnia 26 kwietnia 2017 r.

4. Podstrategia Wzmacnianie Potencjału Instytucjonalnego i Skuteczności Administracji Publicznej na lata 2016-2025 obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego.
5. Podstrategia Promocji obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025 (w tym Strategii Marki Powiatu Mikołowskiego).
6. Podstrategia Rozwiązywania problemów demograficznych (dostosowanie oferty samorządów do cyklu życia człowieka, projekty na rzecz dzieci i młodzieży, osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, rozwój usług z zakresu edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i rekreacji) obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
7. Podstrategia Przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
8. Podstrategia Kształtowania przestrzeni publicznej (w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych i działania na rzecz rozwoju przestrzeni publicznych służących wzmocnieniu lokalnych więzi społecznych oraz opieki nad zabytkami) na lata 2016-2025 wraz z Planem Operacyjnym.
9. Podstrategia Ochrony środowiska naturalnego i wspierania efektywności wykorzystania zasobów na lata 2016-2032.
10. Zintegrowana strategia rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego na lata 2017-2025.

Wszystkie ww. dokumenty stanowią dowód i potwierdzają wolę współpracy władarzy gmin powiatu mikołowskiego na gruncie wielokierunkowych działań infrastrukturalnych i społecznych inicjowanych na obszarze funkcjonalnym powiatu.

II.4.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³² za 2022 r.³³

Program Współpracy jest jedną z form kształtowania idei samorządności, opartej na zasadzie suwerenności stron, partnerstwa, pomocniczości, odpowiedzialności i jawności działania. Program wyznacza cel podstawowy: kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Sfera zadań priorytetowych na 2022 r. obejmowała zadania z zakresu:

- pomocy społecznej, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- ochrony i promocji zdrowia,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- turystyka i krajoznawstwo.

Podstawową formą współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi w 2022 r. było ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, a następnie udzielanie dotacji. Pięć organizacji pozarządowa złożyła w 2022 r. ofertę w trybie pozakonkursowym (z pominięciem kwalifikacji) na tzw. „małe granty”, jednakże otrzymały tylko cztery. W skład Komisji Konkursowych powoływanych przez Wójta Gminy wchodził przedstawiciel Wójta Gminy.

³²tj. Dz.U. z 2019 poz. 688, 1570, 2020, z 2020 poz. 284.

³³Uchwała Nr XXXVII/293/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 listopada 2021 r.

Oferta złożona w trybie pozakonkursowym – tzw. *mały grant*:

1. Zadanie publiczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia w tym działalność lecznicza: oferta złożona przez Fundację Brailówka z siedzibą w Łaziskach Górnych. Tytuł: „XX Integracyjny Rajd Rowerowy”. Umowa dotacji nr RUD.032.68.2022 z dnia 13.07.2022 r., kwota dotacji: 7 000,00 zł.
2. Zadanie publiczne z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, ochrona i promocja zdrowie: oferta złożona przez Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy z siedzibą w Ornontowicach. Tytuł zadania „Pszczelarze dla Ornontowic”. Umowa dotacji nr RUD.032.56.2022 z dnia 30.05.2022 r., kwota dotacji: 3 000,00 zł.
3. Zadanie publiczne z zakresu turystyka i krajoznawstwo: oferta złożona przez Górnicy Klub Sportowy GWAREK Ornontowice. Tytuł: Rajd turystyczny dla mieszkańców gminy Ornontowice”. Umowa dotacji nr RUD.032.087.2022 z dnia 26.10.2022 r., kwota dotacji: 2 000,00 zł.
4. Zadanie publiczne z zakresu kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego: oferta złożona przez UKS TEAM ORNONTOWICE. Tytuł zadania „Taniec jako przekaz wartości kultury dla dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu Gminy Ornontowice”. Umowa dotacji nr RUD.032.089.2022 z dnia 21.11.2022 r., kwota dotacji: 5 000,00 zł.

W ramach otwartych konkursów ofert na 2022 r. ogłoszono **3 konkursy**:

1. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2022 r. (03.01.2022) – zawarto 1 umowę na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą „Teatr Naumiony w Gminie Ornontowice w ramach realizacji zadania publicznego Gminy Ornontowice w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2022 r.”, umowa Nr RUD.032.018.2022 z dnia 10.02.2022 r., kwota dotacji: 80 000,00 zł, Zleceniobiorca: Fundacja Szafa Gra.
2. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu ochrony zdrowia – przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym w 2022 r. (13.01.2022) – zawarto **2 umowy**: (1) „Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych ich rodzinom i bliskim”. - umowa Nr RUD.032.022.2022 z dnia 21.02.2022 r., kwota dotacji: 2 500,00 zł, Zleceniobiorca: Stowarzyszenie Klub Abstynenta „POWRÓT”; (2) "Realizacja zadań publicznych Gminy Ornontowice w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w 2022 roku poprzez świadczenie pomocy psychospołecznej, wsparcia i konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy jak i członków rodzin tych osób”. - umowa Nr RUD.032.023.2022 z dnia 21.02.2022 r., kwota dotacji: 2 000,00 zł, Zleceniobiorca: Mikołowskie Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „ZMIANA”,
3. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu pomocy społecznej w 2022 r. (13.01.2022) – zawarto 1 umowę na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: "Pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin poprzez wsparcie zadań publicznych w zakresie organizowania pomocy rzeczowej i żywnościowej dla osób ubogich, bezdomnych, bezrobotnych oraz rodzin wielodzietnych z terenu Gminy Ornontowice" – umowa Nr RUD.032.021.2022 z dnia 21.02.2022 r. (Aneks z dnia 25.08.2022), kwota dotacji: 5 000,00 zł, Zleceniobiorca: Stowarzyszenie im. Franciszka Stuska w Orzeszu.

Ponadto poddano **27 projektów aktów prawa miejscowego konsultacjom z organizacjami**, na mocy odrębnej Uchwały Nr III/13/10 Rady Gminy Ornontowice z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania z radami pożytku publicznego, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Dla mieszkańców Gminy Ornontowice, zarówno na terenie gminy, jak poza jej granicami w 2022 r. realizowały swoje zadania publiczne organizacje:

- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „*POWRÓT*” z siedzibą w Mikołowie,
- Mikołowskie Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „*ZMIANA*”,
- Fundacja *Szafa Gra* z siedzibą w Ornontowicach,
- Fundacja *Brajłówka* z siedzibą w Łaziskach Górnych.

II.4.3. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie art. 28 Ustawy o sporcie.

W ramach otwartego konkursu projektów na zadania publiczne Gminy Ornontowice w zakresie rozwoju sportu na terenie Gminy Ornontowice w 2022 r., została przyznana dotacja na wsparcie realizacji projektu GKS "GWAREK" Ornontowice pn. "Aktywizacja i rozwój sportu w Gminie Ornontowice" w kwocie **300 000,00 zł.**

II.5. Kształtowanie ładu przestrzennego

Prowadzenie i kształtowanie polityki przestrzennej oraz kreowanie ładu przestrzennego stanowi istotny obszar działania gminy. Podstawowymi aktami polityki przestrzennej jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz plan miejscowy, sporządzane na podstawie Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W studium określone są wszystkie kluczowe zasady związane z zagospodarowaniem przestrzennym w gminie. To ono stanowi podstawę do dalszych zamierzeń jednostki samorządu terytorialnego na swoim terenie. Założenia studium uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dlatego wprowadzenie w studium określonego ograniczenia lub zakazu skutkuje bezpośrednio na treść mpzp, wykluczając możliwość sporządzenia planu miejscowego, który by te ograniczenia wbrew postanowieniom studium uwzględniał. Także wskazanie konkretnego przeznaczenie terenu w studium ma znaczenie przy uchwalaniu planu.

W 2022 r. dla obszaru Gminy obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ornontowice przyjęte Uchwałą Nr XLIV/334/09 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 września 2009 r., zmienione Uchwałą Nr XXX/257/17 z dnia 29 marca 2017 r.

Drugim dokumentem tj. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała Nr XIII/109/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego i rysunku jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; tekst jednolity opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 28 listopada 2019 roku, pozycja 7967.

Natomiast 24 września 2020 r. Rada Gminy Ornontowice podjęła Uchwałę Nr XXI/184/20 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, po czym rozpoczęły się prace związane ze sporządzeniem nowego dokumentu obejmującego obszar w granicach administracyjnych Gminy Ornontowice. W 2022 roku były prowadzone kolejne czynności związane z wyłożeniem do publicznego wglądu projektu Studium (...) wraz z Prognozą (...), zebrano i przeanalizowano złożone do projektu uwagi, ponowiono etap opiniowania i uzgadniania. Sporządzony dokument został przedstawiony Radzie Gminy Ornontowice.

III. Informacja o działalności organów Gminy

III.1. Aktywność regulacyjna i organizacyjna Rady Gminy i Wójta

III.1.1. Rada Gminy Ornontowice

Skład Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023:

1. Henryk Nieużyła – Przewodniczący Rady Gminy,
2. Ryszard Milanowski – Wiceprzewodniczący Rady Gminy,

3. Marian Blacha,
4. Grzegorz Hawełka,
5. Eugeniusz Kaczor,
6. Aleksandra Krzemińska,
7. Wojciech Kubicki,
8. Łukasz Machulik,
9. Zbigniew Machulik,
10. Grzegorz Pałka,
11. Sebastian Spyra,
12. Patryk Szwechowicz,
13. Katarzyna Walczak,
14. Adam Widenka,
15. Tadeusz Zientek.

Radni pracują w **czterech Komisjach Stałych** Rady Gminy Ornontowice.

Tabela 5 - Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023

Lp.	Nazwa Komisji Stałej Rady Gminy	Skład osobowy
1.	Komisja Rewizyjna ³⁴	Katarzyna Walczak – Przewodnicząca Komisji Zbigniew Machulik – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek Grzegorz Pałka – Członek
2.	Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ³⁵	Zbigniew Machulik – Przewodniczący Komisji Sebastian Spyra – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek Patryk Szwechowicz – Członek
3.	Komisja Budżetu i Inwestycji ³⁶	Eugeniusz Kaczor – Przewodniczący Komisji Marian Blacha – Wiceprzewodniczący Komisji Henryk Nieużyła – Członek Patryk Szwechowicz – Członek Tadeusz Zientek – Członek
4.	Komisja Spraw Społecznych ³⁷	Sebastian Spyra – Przewodniczący Komisji Aleksandra Krzemińska – Wiceprzewodnicząca Komisji Grzegorz Hawełka – Członek Wojciech Kubicki – Członek Ryszard Milanowski – Członek Adam Widenka – Członek ³⁸

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

W 15-osobowym składzie Rady Gminy Ornontowice 4 radnych zrzeszonych jest w Klubie Radnych "Dla Ornontowic", pozostałych 11 radnych nie jest zrzeszonych.

³⁴Uchwała Nr II/3/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

³⁵Uchwała Nr II/4/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

³⁶Uchwała Nr II/5/18 oraz Uchwała Nr II/6/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

³⁷Uchwała Nr II/7/18 oraz Uchwała Nr II/8/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r., Uchwała Nr V/32/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2019 r.

³⁸Uchwała Nr V/33/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2019 r.

III.1.2. Uchwały i zarządzenia

W 2022 r. odbyło się **11 sesji zwyczajnych** i **2 sesje nadzwyczajne** Rady Gminy, podczas których podjęto łącznie **117 uchwał**. Uchwały były terminowo wysyłane do organów nadzoru prawnego i finansowego. W roku 2022 Wojewoda Śląski wydał **2 rozstrzygnięcia nadzorcze** do uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice. Przeprowadzono **34 konsultacje** społeczne projektów uchwał. Poniższa tabela prezentuje statystykę podjętych uchwał wg obszarów tematycznych:

Tabela 6 - Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice w 2022

Obszar tematyczny	Ilość uchwał [szt.]
kwestie budżetowo-finansowe	49
kwestie formalno-organizacyjne	14
1) edukacja publiczna	1
2) gospodarka nieruchomościami	20
3) kultura i zabytki	0
4) ład przestrzenny i rewitalizacja	0
5) ochrona przyrody	2
6) ochrona zdrowia	0
7) pomoc społeczna	5
8) sport i turystyka	0
9) środowisko i infrastruktura	6
10) transport zbiorowy i drogi	11
11) porządek i bezpieczeństwo	0
12) współpraca i promocja	2
13) inne	7
RAZEM:	117

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

W 2022 r. Wójt Gminy wydał łącznie 167 zarządzeń.

Tabela 7 - Zestawienie zarządzeń wydanych przez Wójta Gminy Ornontowice w 2022

Obszar tematyczny	Ilość zarządzeń [szt.]
kwestie budżetowo-finansowe	27
kwestie formalno-organizacyjne	21
Pozostałe:	
1) edukacja publiczna	19
2) gospodarka nieruchomościami	16
3) kultura i zabytki	4
4) ład przestrzenny i rewitalizacja	2
5) ochrona przyrody	8
6) ochrona zdrowia	1
7) pomoc społeczna	12
8) sport i turystyka	16
9) środowisko i infrastruktura	11
10) transport zbiorowy i drogi	1
11) porządek i bezpieczeństwo	3
12) współpraca i promocja	13
13) inne	13
RAZEM:	167

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

III.1.3. Aktywność zarządcza Wójta

Zarządzanie procesami oraz personelem Wójt Gminy Ornontowice realizuje poprzez cykliczne spotkania z kadrą zarządzającą podległych komórek Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych. W 2022 r.

odbyło się **36 posiedzeń Zespołu Kierującego** oraz **11 Narad Dyrektorów**. Przedmiotem ww. spotkań były kwestie związane z finansami gminy, realizacją inwestycji, mieniem gminy oraz bieżącą działalnością podległych komórek i jednostek organizacyjnych.

Zespół Kierujący składa się z 10 członków (z uwzględnieniem rotacji na stanowiskach funkcyjnych):

1. Wójt Gminy – Marcin Kotyczka,
2. Zastępca Wójta Gminy/Naczelnik WRiI – Dariusz Spyra,
3. Skarbnik Gminy/Naczelnik WFiB – Aleksandra Sewerin,
4. Sekretarz Gminy/ Naczelnik WO – Joanna Jeleń (do 29.08.2022 r.),
5. Naczelnik WŚiGN - Justyna Sittek-Goj (do 30.06.2022 r.),
p.o Naczelnik WO – Justyna Sittek-Goj (od 01.07-31.08.2022 r.)
Sekretarz Gminy/Naczelnik WO – Justyna Sittek-Goj (od 01.09.2022 r.),
6. Kierownik RK – Ewa Kurzik,
7. Kierownik RGO – Aleksandra Mendera-Fasuga (do 30.06.2022 r.)
Naczelnik WŚiGO – Aleksandra Mendera-Fasuga (od 01.07.2022 r.),
8. Kierownik RPiI – Iwona Skrzypczyk,
9. Kierownik RGN – Małgorzata Konarska (od 01.07.2022 r.)
10. Zastępca Kierownika USC – Mirosława Pietrzyba (do 28.02.2022 r.)
Kierownik USC – Mirosława Pietrzyba (od 01.03.2022 r.)
11. p.o. Kierownika RZP – Joanna Grzywok (do 30.06.2022 r.),
Kierownik RZP – Joanna Grzywok (od 01.07.2022 r.).

W 2022 r. Wójt Gminy (lub Zastępca Wójta) odbył **37 spotkań** w ramach tzw. Indywidualnych przyjęć stron, przyjmując **33 osoby** (umówionych 29, z czego 4 osoby zrezygnowały). Wójt Gminy przeprowadził także **9 spotkań z mieszkańcami** (3 ogólne i 6 tematycznych), omawiając tematy związane m.in. z finansami gminy, realizacją inwestycji, gospodarką odpadami, rolnictwem, działalnością Punktu Konsultacyjnego Czyste Powietrze.

III.1.4. Działalność administracyjna

W Urzędzie Gminy, zgodnie z instrukcją kancelaryjną obowiązuje system załatwiania spraw tradycyjny, wspierany narzędziami informatycznymi. Struktura dokumentów elektronicznych przedstawia się następująco:

- ilość dokumentów elektronicznych wpływających: **2 742**,
- ilość dokumentów elektronicznych wychodzących: **2 024**.

Wg rejestrów systemowych w 2022 r.:

- wpłynęło **5 wniosków**,
- wpłynęło **7 petycji**,
- wpłynęło **58 wniosków o udzielenie informacji publicznej**,
- zarejestrowano **wpływ 12 120 pism**,
- zarejestrowano **wysyłkę 6 860 pism**,
- wydano **158 decyzji administracyjnych**,
- zawarto **223 umowy**,
- zawarto **4 porozumienia**,
- zawarto **90 umów dotacji**,
- udzielono **704 zamówień publicznych poniżej 130 000 zł**,
- przeprowadzono **15 postępowań** o udzielenie zamówień publicznych **powyżej 130 000 zł** oraz **1 postępowania unijne**.

III.1.5. Wybory

W roku 2022 nie przeprowadzono żadnych wyborów.

III.1.6. Rada Seniorów

Rada Seniorów Gminy Ornontowice została powołana do życia na podstawie Uchwały Nr XLIV/367/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie powołania Rady Seniorów w Gminie Ornontowice oraz nadania jej statutu.³⁹

Zgodnie z ww. statutem w terminie od 4 lipca do 19 sierpnia został przeprowadzony nabór kandydatów do Rady Seniorów. W dniu 15 września zostały przeprowadzone wybory do Rady Seniorów.

Natomiast w dniu 12 października br., odbyła się I uroczysta Sesja Rady Seniorów Gminy Ornontowice podczas, której dokonano wyboru:

- Przewodniczącego Rady w osobie Pana Józefa Jasiulka,
- Wiceprzewodniczącej Rady, którą została Pani Bożena Wenecka,
- Sekretarza Rady w osobie Pani Janiny Kozioł.

Pozostałymi członkami Rady Seniorów zostali:

- Adamczyk Irena,
- Chlebosz Urszula,
- Pawlak Maria,
- Wolnik Danuta.

W dniach od 19 października do 10 listopada 2022 r. przeprowadzono nabór uzupełniający kandydatów na dwóch członków do Rady Seniorów Gminy Ornontowice, w wyniku którego do Rady Seniorów weszli:

- Kolarz Aniela,
- Pastor Mirosław.

Rada Seniorów ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.

Rolą Rady Seniorów jest reprezentowanie interesów i potrzeb środowiska seniorów wobec władz samorządowych oraz formułowanie opinii dotyczących strategicznych i bieżących planów rozwoju gminy. Ponadto działalność Rady Seniorów w Gminie Ornontowice będzie wsparciem aktywnego rozwoju i uczestnictwa osób starszych w życiu społeczności lokalnych, a tym samym kreowaniem i umacnianiem społeczeństwa obywatelskiego.

W roku 2022 odbyły się 2 posiedzenia Rady Seniorów.

III.2. Struktura zatrudnienia w jednostkach gminnych

Gmina Ornontowice zatrudnia w ramach swoich jednostek organizacyjnych **222 pracowników (193,3 etatów)** oraz **30 pracowników (26,30 etatów)** w Gminnym Ośrodku Zdrowia. Szczegóły zatrudnienia obrazują poniższe tabele (stan na 31.12.2022 r.):

³⁹ Uchwała Nr XLIV/367/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 26 maja 2022 r.

Tabela 8 - Zatrudnienie w Urzędzie Gminy na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urloпах macierzyńskich)
1.	Wójt	1	1,0
2.	Zastępca Wójta	1	1,0
3.	Skarbnik Gminy	1	1,0
4.	Sekretarz Gminy	1	1,0
5.	Naczelnicy Wydziałów Kierownicy Referatów	6	6,0
6.	Zastępcy Naczelników Wydziałów	2	2,0
7.	Stanowiska urzędnicze/administracja	38 (w tym 2 osoby przebywające na urloпах macierzyńskich)	34,875
8.	Stanowiska nieurzędnicze pomoc administracyjna	2	2,0
9.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	4	2,5
RAZEM:		56	51,375

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 9 - Zatrudnienie w ARTerii Centrum Kultury i Promocji na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	2	1,75
3.	Pracownicy jednostek kultury	2	2,0
RAZEM:		5	4,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ARTerię

Tabela 10 - Zatrudnienie w Gminnej Bibliotece Publicznej na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	1	0,25
3.	Pracownicy jednostek kultury	2	1,75
RAZEM:		4	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez GBP

Tabela 11 - Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	4	3,75
3.	Pracownik socjalny, asystent rodziny	3	2,75
RAZEM:		8	7,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez GOPS

Tabela 12 - Zatrudnienie w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej i Terapeutycznej na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urlopie macierzyńskim i zwolnieniu lekarskim)
1.	Kierownik	2 (w tym 1 osoba na urlopie wychowawczym)	0,5
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	1	0,25
3.	Nauczyciele	1	0,5
4.	Stanowisko nieurzędnicze/obsługa	1	0,125
RAZEM:		5	1,375

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ŚPWiT

Tabela 13 - Zatrudnienie w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osoby na urlopie macierzyńskim)
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	5	5,0
4.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	14	12,75
RAZEM:		21	19,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ZGKIW

Tabela 14 - Zatrudnienie w Zakładzie Usługowo-Pomocniczym dla Jednostek Oświatowych na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	3	2,5
3.	Stanowiska nierzędnicze kucharz i pomoc kuchenna	7	7,0
RAZEM:		11	10,50

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ZUP

Tabela 15 - Zatrudnienie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urlopach)
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	2	2,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	9 + 1 nauczyciel zatrudniony także w administracji	7,85
4.	Nauczyciele	70 (w tym 7 nauczycieli przebywających na różnych urlopach)	59,55
5.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	30	24,65
RAZEM:		112	95,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez ZSP

Tabela 16 - Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Zdrowia na 31.12.2022

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	3	3,0
4.	Lekarze/fizykoterapeuta	8 + 1 lekarz na stanowisku Zastępcy Dyrektora	6,55 (w tym 1 pediatra zatrudniony na umowę gabinetową – 6 godzin dziennie)
5.	Pielęgniarki	9	8,25
6.	Stanowiska nieurzędnicze rejestracja	5	5,0
7.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	3	1,5
RAZEM:		30	26,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez GOZ

III.3. System kontroli

Zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴⁰, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego – wójt gminy, zapewnia funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej⁴¹. Zgodnie z art. 68 ww. ustawy, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

- 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- 2) skuteczności i efektywności działania,
- 3) wiarygodności sprawozdań,
- 4) ochrony zasobów,
- 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- 7) zarządzania ryzykiem.

W Gminie Ornontowice wprowadzono szereg rozwiązań, których celem jest uporządkowanie działań, oraz które stanowią zbiór wskazówek do tworzenia, oceny i doskonalenia systemów kontroli zarządczej dla osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie kontroli zarządczej.

III.3.1. Zarządzanie ryzykiem⁴²

Realizacja zadań przez Urząd Gminy Ornontowice wymaga odpowiedzialnego i kompleksowego podejścia do wydarzeń, które występują w trakcie wykonywanych przez pracowników urzędu zadań. Zdarzenia te zachodzą zarówno wewnątrz urzędu, jak i w jego bliższym i dalszym otoczeniu i mają wpływ na możliwość osiągnięcia zakładanych celów. Obowiązującym standardem działania Urzędu Gminy Ornontowice jest określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego wydarzenia, bądź wydarzeń

⁴⁰tj. Dz.U. z 2022 poz. 1634 z późn. zm.

⁴¹Zarządzenie Nr 0050.0188.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 11 grudnia 2019 r.

⁴²Zarządzenie Wewnętrzne Nr 120/05/2011 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 10 lutego 2011 r.

oraz przygotowania się do następstw (skutków) ich wystąpienia, ujętych w ramach procedury zarządzania ryzykiem. Procedurą tą objęte są wszystkie dziedziny działania urzędu i wszyscy pracownicy zatrudnieni w urzędzie i realizujący wyznaczone mu zadania.

Celem zarządzania ryzykiem w urzędzie jest:

1. Usprawnienie procesu planowania.
2. Zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów.
3. Zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej.
4. Zapewnienie kierownictwu urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

1. Identyfikację ryzyka.
2. Analizę ryzyka.
3. Odniesienie ryzyka do akceptowanego poziomu.
4. Ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku.
5. Przeciwdziałanie ryzyku.
6. Monitorowanie wpływu zastosowanych mechanizmów reakcji na ocenę wagi zdarzenia, analizę wpływu oraz raportowanie procesu.
7. Monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem i dokonywanie zmian.

Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu ryzyka zagrażającego poszczególnym celom i zadaniom urzędu oraz realizacji budżetu gminy. Dla zidentyfikowania ryzyka ustalono następujące jego obszary:

1. Ryzyko finansowe.
2. Ryzyko dotyczące zasobów ludzkich.
3. Ryzyko działalności.
4. Ryzyko zewnętrzne.

Ocena ryzyka polega na określeniu wpływu i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, a następnie na ustaleniu jego istotności. Ocena ryzyka jest wykonywana w Urzędzie Gminy Ornontowice corocznie w terminie **do 31 marca**.

III.3.2. Informacja o przeprowadzonych kontrolach i audytach

Poniższe tabele prezentują wykazy kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. w Urzędzie Gminy Ornontowice, kontroli dokonanych przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy, przeprowadzonych audytów zewnętrznych oraz kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych Gminy Ornontowice.

Tabela 17 - Wykaz kontroli zewnętrznych w Urzędzie Gminy

Lp.	Data kontroli	Podmiot kontrolujący	Cel kontroli i wynik
1.	06.06.2022	IPN w Katowicach	Kontrola stanu miejsc pamięci narodowej – wynik pozytywny
2.	29.07.2022	Powiatowa Stacja Sanitarno -Epidemiologiczna w Tychach	Kontrola bieżącego stanu sanitarnego budynku przy obiekcie sportowym przy ul. Zwycięstwa 7b – wynik pozytywny
3.	13.09.2022	Archiwum Państwowe w Katowicach	Kontrola archiwum zakładowego i USC – pozytywny, zalecenia pokontrolne

4.	07.10.2022	Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura Bielsko-Biała	Elektroniczna kontrola w zakresie nieprawidłowości w Centralnym Rejestrze Informacji Dodatkowych w systemie WOW – wynik pozytywny
5.	02.11.2022 - 23.11.2022	Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku	Kontrola prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, a także zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczeń zdrowotnych za okres styczeń 2019 - grudzień 2021 - wynik pozytywny
6.	18.11.2022	Izba Administracji Skarbowej w Katowicach	Kontrola prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi obejmującymi część oświatową subwencji ogólnej SIO za lata 2019-2020 – pozytywny, zalecenia pokontrolne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Tabela 18 - Wykaz kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy

Lp.	Data kontroli	Przedmiot kontroli
1.	21.02.2022	Kontrola ARTerii, struktura zatrudnienia i finansów w 2021 roku
2.	21.03.2022	Kontrola zadania: Przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Ornontowice – budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami przy ul. Solarnia
3.	20.04.2022	Kontrola zadania: Modernizacja dróg gminnych w roku 2021
4.	13.06.2022	Kontrola GOPS w zakresie struktury zatrudnienia i finansów
5.	22.08.2022	Kontrola zadania: Budowa kanalizacji deszczowej z odtworzeniem nawierzchni sięgacza ul. Bujakowskiej (w rejonie nr 31-35)
6.	17.10.2022	Kontrola zadania: Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej Orzeska-Zamkowa wraz z przepompowniami

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Tabela 19 - Wykaz audytów zewnętrznych

Lp.	Data audytu	Audytora	Cel audytu i wynik
1.	27.05-31.05.2022	AUDIT CONSULTING MUNICIPAL	Prawidłowość deklarowania podstawy opodatkowania oraz prawidłowość obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług (VAT) – pozytywny z zastrzeżeniami
2.	20.06-30.09.2022	AUDIT CONSULTING MUNICIPAL	Prawidłowość dochodzenia opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi – pozytywny z zastrzeżeniami
3.	06.09-30.11.2022	AUDIT CONSULTING MUNICIPAL	Ocena funkcjonowania systemu dożywiania dzieci jako kierunek świadczeń z zakresu pomocy społecznej realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornontowicach – pozytywny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

Tabela 20 - Wykaz kontroli w jednostkach organizacyjnych

Lp.	Data kontroli	Podmiot kontrolujący	Cel kontroli i wynik
Gminny Ośrodek Zdrowia			
1.	25.08.2022	Narodowy Fundusz Zdrowia	Prawidłowość wystawiania recept przez lekarzy pediatrów – wynik pozytywny

2.	16.02.2022, 12.08.2022, 02.09.2022, 29.09.2022, 17.11.2022	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy	Procedury medycyny pracy
3.	01.07.2022, 19.10.2022	Państwowy Inspektor Sanitarny w Tychach	Ocena bieżącego stanu sanitarnego – brak zaleceń
ARTeria Centrum Kultury i Promocji			
1.	01.08.2022	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Tychach	Ocena bieżącego stanu sanitarnego – brak zaleceń
Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej			
1.	01.03.2022 08.06.2022 15.11.2022	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny Tychy	Pobranie próbki wody w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w punkcie monitoringowym: Ornontowice komora wodociągowa – badanie wody, wynik pozytywny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostek organizacyjnych

III.3.3. System ocen pracowniczych⁴³

Co do zasady, zgodnie z obowiązującym Regulaminem⁴⁴, ocenę przeprowadza się raz na dwa lata, w tym samym czasie dla wszystkich pracowników (za wyjątkiem pracowników nowoprzyjętych i powracających po dłuższej nieobecności). W 2022 roku były przeprowadzone trzy oceny zakończone wynikiem pozytywnym.

III.3.4. Badanie satysfakcji klienta zewnętrznego i wewnętrznego⁴⁵

Badanie ankietowe satysfakcji klienta zewnętrznego prowadzone jest przez Urząd Gminy Ornontowice od 2009 roku. Wówczas zadanie to było realizowane w ramach realizacji projektu „Kompetentni w administracji - wdrożenie usprawnień w funkcjonowaniu i rozwoju kompetencji kadr jednostek samorządu terytorialnego Powiatu Mikołowskiego”. Po zakończeniu okresu trwałości tego projektu, badanie to było kontynuowane w ramach realizacji projektu pn. „Jednolita S-trytyka T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, współfinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014.

W 2022 r., ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19, odstąpiono od przeprowadzenia corocznych badań ankietowych.

IV. Dane analityczne

IV.1. Finanse Gminy

Uchwałą Nr XXXVIII/303/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 15 grudnia 2021 r. uchwalono Budżet Gminy Ornontowice na 2022 r.

Dochody budżetowe na rok 2022 uchwalono w wysokości:	37 528 679,54 zł
dochody bieżące w kwocie	37 246 992,10 zł

⁴³Zarządzenie Wewnętrzne Nr 120/017/2017 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 17 października 2017 r.

⁴⁴Ibidem.

⁴⁵Zarządzenie Nr 120/25/2011 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 24 listopada 2011 r.

dochody majątkowe w kwocie	281 687,44 zł
w tym :	
ze sprzedaży majątku	210 625,00 zł
Wydatki budżetowe na rok 2022 uchwalono w wysokości:	45 810 274,95 zł
wydatki bieżące w kwocie	36 999 558,95 zł
wydatki majątkowe w kwocie	8 810 716,00 zł
Przychody na rok 2022 uchwalono w wysokości:	9 281 595,41 zł
Rozchody na rok 2022 uchwalono w wysokości:	1 000 000,00 zł

W ciągu roku budżet ulegał zmianom, których dokonywano na podstawie uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń Wójta Gminy zgodnie z jego uprawnieniami.

Tabela 21 - Zestawienie dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów wynikających z zamknięcia budżetu Gminy Ornontowice

Wyszczególnienie	Plan po zmianach [zł]	Wykonanie od początku roku [zł]	% wykonania
Dochody ogółem	47 506 751,69	49 124 893,59	103,41
Wydatki ogółem	53 566 200,16	46 946 021,99	87,64
Nadwyżka / Deficyt	- 6 059 448,47	2 178 871,60	x
Przychody ogółem	7 059 448,47	28 234 058,89	399,94
Rozchody ogółem	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00

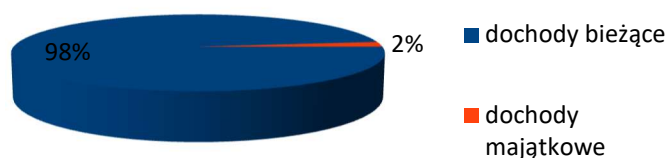
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.1. Analiza dochodów i wydatków, analiza przychodów i rozchodów

Dochody ogółem na plan **47 506 751,69 zł** w 2022 roku wykonano w wysokości **49 124 893,59 zł** co stanowi **103,41%** planu, z czego:

- dochody bieżące na plan **47 033 315,25 zł** wykonano w wysokości **48 115 994,55 zł** co stanowi **102,30 % planu**,
- dochody majątkowe na plan **473 436,44 zł** wykonano w wysokości **1 008 899,04 zł** co stanowi **213,10 % planu**, w tym: ze sprzedaży majątku na plan **247 625,00 zł** wykonano w kwocie **630 384,71 zł**, co stanowi **254,57 % planu**.

Rysunek 1 - Struktura wykonania dochodów budżetu gminy

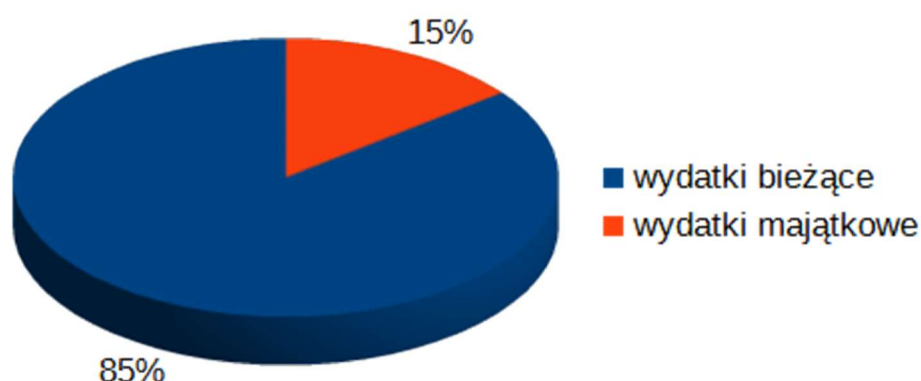

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

Wydatki ogółem na plan **53 566 200,16 zł** w 2022 roku wykonano w wysokości **46 946 021,99 zł** co stanowi **87,64 %** planu, z czego:

- wydatki bieżące na plan 44 537 484,16 zł wykonano w wysokości 40 108 149,34 zł co stanowi 90,05% planu,
- wydatki majątkowe na plan 9 028 716,00 zł wykonano w wysokości 6 837 872,65 zł co stanowi 75,73% planu.

Rysunek 2 - Struktura wykonania wydatków budżetu gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

Rozchody ogółem na plan **1 000 000,00 zł** w 2022 roku wykonano w wysokości **1 000 000,00 zł**, co stanowi **100%** planu, z czego:

z tytułu wykupu obligacji - 1 000 000,00 zł.

Przychody w 2022 roku zrealizowano w łącznej kwocie **28 234 058,89 zł**, co stanowi **399,95%** planu, w tym:

- nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych – 8 989 402,23 zł;
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 2 244 656,66 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 17 000 000,00 zł.

IV.1.2. Analiza wydatków majątkowych

W 2022 roku wydatki majątkowe stanowiły 14,57% wydatków ogółem co przedstawia poniższa tabela.

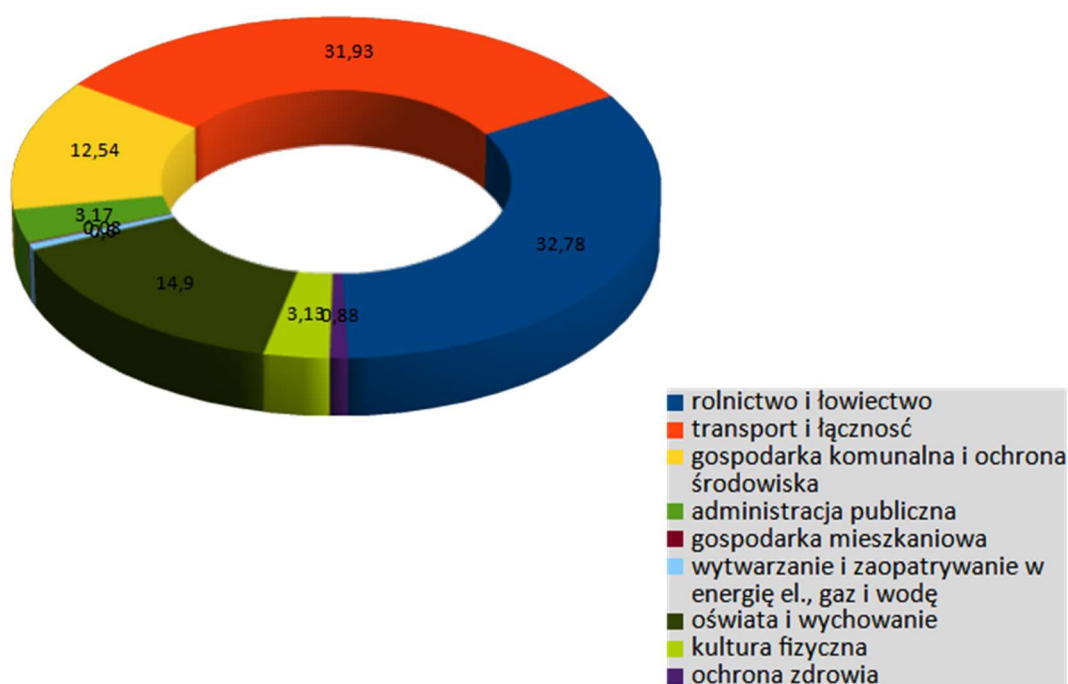
Tabela 22 - Wydatki majątkowe wg działów

Lp.	Dział	Nazwa działu klasyfikacji budżetowej	Wykonanie [zł]
1.	010	Rolnictwo i łowiectwo	2 241 327,67
2.	400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	40 959,00
3.	600	Transport i łączność	2 182 994,30

4.	700	Gospodarka mieszkaniowa	5 598,25
5.	750	Administracja publiczna	216 549,06
6.	801	Oświata i wychowanie	1 018 869,90
7.	851	Ochrona zdrowia	60 000,00
8.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	857 749,40
9.	926	Kultura fizyczna	213 825,07
Razem:			6 837 872,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

Rysunek 3 - Struktura wydatków majątkowych wg działów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

IV.1.3. Zadłużenie

Zobowiązania ogółem na dzień 31.12.2022 roku wynosiły **16 000 000,00 zł**.

Tabela 23 - Wykaz zobowiązań

Lp.	Seria obligacji	Kwota pozostała do spłaty [zł]	Przeznaczenie	Termin i kwota spłaty [rok/zł]
1.	H15	1 000 000,00	Sfinansowanie planowanego deficytu budżetu roku 2015 i roku 2020 oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	2024 – 1 000 000,00
2.	A20	1 875 000,00		2025 – 1 875 000,00
3.	B20	1 875 000,00		2026 – 1 875 000,00
4.	C20	1 875 000,00		2027 – 1 875 000,00
5.	D20	1 875 000,00		2028 – 1 875 000,00
6.	E20	1 875 000,00		2029 – 1 875 000,00
7.	F20	1 875 000,00		2030 – 1 875 000,00
8.	G20	1 875 000,00		2031 – 1 875 000,00
9.	H20	1 875 000,00		2032 – 1 875 000,00
SUMA:		16 000 000,00		16 000 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

IV.1.4. Różne rozliczenia

W 2022 roku, na mocy wcześniejszych rozstrzygnięć sądowych, dokonano zwrotu na rzecz spółki górniczej kwotę 2 100 808,89 zł, która dotyczyła 2005 roku.

IV.1.5. Analiza udzielonych dotacji

Łączna kwota udzielonych dotacji w 2022 roku na plan **2 837 284,20 zł** została wykonana w kwocie **2 745 432,62 zł**, co stanowi **96,76 %** planu, w tym:

1. Udzielone dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych:
 - dotacje celowe na plan **912 480,20 zł** wykonano w kwocie **867 954,57 zł**, co stanowi **95,12%** planu (w tym dotacje do komunikacji pasażerskiej, dotacje do utrzymania trwałości projektów pn.: Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie Gmin Górnego Śląska wraz z punktami dostępu Hot-Spot (opłata roczna), Rozwój e-usług na terenie powiatu mikołowskiego (zapewnienie dostaw Internetu w sieci SilesiaNet), SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w Subregionie Centralnym Województwa Śląskiego: Powiat Mikołowski oraz Gminy Powiatu Mikołowskiego (Mikołów, Łaziska Górne, Orzesze, Ornontowice, Wiry); dotacja do Powiatu na utrzymanie nr 112, dotacja do organizacja i prowadzenie Izby Wytrzeźwień dla osób nietrzeźwych z terenu Gminy Ornontowice, dotacja na Program wsparcia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych 25plus, dotacja na rzecz Ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutyczno-Wychowawczego w Wyrach oraz na zadania inwestycyjne pn. „Opracowanie i wdrożenie nowego Systemu informacji o terenie (GIS)” i dotacja na zadanie pn. „Modernizacja pomieszczeń Centrum Zdrowia w Mikołowie Sp. z o.o. wraz z niezbędnym wyposażeniem w aparaturę medyczną”.
 - dotacje podmiotowe na plan **950 200,00 zł** wykonano w kwocie **948 405,45 zł**, co stanowi **99,81%** planu (dotacje na działalność statutową dla samorządowych instytucji kultury: ARTeria Centrum Kultury i Promocji oraz Gminna Biblioteka Publiczna),
2. Udzielone dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:
 - dotacje celowe na plan **619 500,00 zł** wykonano w kwocie **576 897,56 zł**, co stanowi **93,12%** planu (w tym dotacje do: organizacji rajdu rowerowego; działalności związanej z przeciwdziałaniem narkomanii i alkoholizmowi; działalności teatralnej Teatru „Naumiony”, na realizację zadania w zakresie rozwoju sportu na terenie gminy dla GKS Gwarek, zadań z zakresu pomocy społecznej, dotacji dla osób fizycznych na wymianę w budynkach mieszkalnych na ekologiczne źródła ciepła i przydomowych oczyszczalni ścieków),
 - dotacje podmiotowe na plan **355 104,00 zł** wykonano w kwocie **352 175,04 zł**, co stanowi **99,18%** planu (dotacja na prowadzenie niepublicznego przedszkola).

IV.1.6. Analiza wydatków, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska⁴⁶

Wydatki finansowane z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 403 ustawy Prawo Ochrony Środowiska na plan **200 000,00 zł** wykonano w kwocie **163 769,56 zł**, co stanowi **81,88%** planu. Wydatki te stanowiły formę dotacji do zakupu nowego ekologicznego systemu grzewczego.

W 2022 roku udzielono dotacji do zakupu ekologicznych systemów grzewczych zamontowanych w 49 budynkach mieszkalnych w łącznej kwocie 155 769,56 zł w tym:

- 5 kotłów na paliwa stałe w kwocie 12 500,00 zł,
- 20 kotłów gazowych w kwocie 59 769,56 zł,
- 23 pompy ciepła w kwocie 80 500,00 zł,

⁴⁶ tj. Dz.U. z 2022 poz. 2556, 2687

- 1 elektryczny kocioł indukcyjny w kwocie 3 000,00 zł.

Udzielono również dotacji do zakupu i montażu przydomowych oczyszczalni ścieków podłączonych do 2 budynków mieszkalnych na łączną kwotę 8 000,00 zł.

Wydatki sfinansowano, wykorzystując środki pochodzące z dochodów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4 - 6 ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz z własnych środków gminy.

IV.1.7. Analiza dochodów i wydatków gospodarki odpadami komunalnymi

Dochody z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi na plan **2 153 832,00 zł** wykonano w kwocie **2 143 196,63 zł**, co stanowi **99,51%** planu.

Wydatki z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi na plan **2 904 232,39 zł** wykonano w wysokości **2 361 929,15 zł**, co stanowi **81,33 %** planu. Różnica pomiędzy wykonanymi dochodami, a wykonanymi wydatkami to kwota **218 732,52 zł**, która została pokryta z środków własnych gminy.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz z własnych środków gmina pokryła koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują przede wszystkim koszty:

1. Odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych, jak i z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – 2 016 947,92 zł,
2. Utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych- 16 184,75 zł,
3. Obsługi administracyjnej – 272 413,28 zł,
4. Realizacji zadań przeprowadzonych działań z zakresu edukacji ekologicznej o tematyce związanej z prawidłową segregacją odpadów – 16 285,20 zł;
5. Modernizacja PSZOK-u.

Ponadto podjęto czynności mające na celu usprawnienie działania systemu gospodarowania odpadami (obsługa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych).

IV.1.8. Analiza dochodów i wydatków przeznaczonych na oświatę

Subwencja oświatowa z budżetu państwa w roku 2022 wynosiła **7 796 452,00 zł**. Pozostałe dochody na zadania oświatowe to kwota **1 448 744,68 zł**. Wydatki ponoszone na szeroko pojętą oświatę wyniosły **12 608 424,66 zł**. W związku z tym gmina dofinansowała funkcjonowanie oświaty kwotą **3 363 227,98 zł**.

Tabela 24 - Dochody i wydatki na oświatę w 2022

Rozdział wydatków	Kwota wydatków [zł]	Rozdział dochodów	Kwota dochodów [zł]
80101	7 425 897,80	75801	7 796 452,00
80104	2 613 192,64	75814	266 118,00
80107	255 869,26	80101	125 673,68
80113	200 523,85	80104	460 948,87
80146	30 823,70	80107	50,00

80148	1 325 347,15	80148	543 203,50
80149	166 108,77	80153	47 544,27
80150	268 934,05	85415	5 206,66
80153	47 568,99		
80195	243 869,50		
85404	25 079,29		
85415	5 209,66		
Suma:	12 608 424,66		9 245 196,68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.9. Analiza zaległości

Na dzień 31.12.2022 r. zaległości w głównej mierze dotyczyły:

- podatku od nieruchomości 123 177,31 zł
- podatku od środków transportowych 62 057,40 zł
- opłat z tytułu dostarczania ciepła 45 690,79 zł
- opłat za odprowadzanie ścieków 19 091,59 zł
- opłat za dostarczanie wody 30 366,38 zł
- opłat z najmu i dzierżawy 75 052,76 zł
- opłat z tytułu odpadów komunalnych 24 948,75 zł
- funduszu alimentacyjny 552 097,45 zł

Tabela 25 - Analiza zaległości

	analogiczny okres roku ubiegłego [zł]	stan na koniec okresu [zł]	wzrost [zł]
Ogółem	1 573 877,05	1 825 332,81	251 455,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.10. Analiza dochodów i wydatków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych i krajowych

IV.1.10.1. Analiza dochodów i wydatków na projekty współfinansowane ze środków pochodzących z budżetu UE i krajowych

Dochody na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 zostały wykonane w wysokości **453 417,33 zł**, co stanowi **177,63 %** planu rocznego wynoszącego **255 264,50 zł** z czego:

- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 452 085,24 zł;
- środki pochodzące z budżetu Państwa 1 332,09 zł.

1. W rozdziale 75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) dotacja celowa na realizację projektu pod nazwą „Cyfrowa Gmina” zrealizowano w kwocie **100 000,00 zł**, co stanowi **100,00 %** planu rocznego wynoszącego **100 000,00 zł**.

2. W rozdziale 80101 Szkoły podstawowe dotacja celowa na realizację projektu pod nazwą „Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach” zrealizowano w kwocie **23 977,63 zł**, co stanowi **45,32 %** planu rocznego wynoszącego **52 910,50 zł**.

3. W rozdziale 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu dotacja celowa na realizację projektu pod nazwą „Śląskie. Przywracamy błękit” zrealizowano w kwocie **35 135,11 zł**, co stanowi **104,45 %** planu rocznego wynoszącego **33 638,00 zł**.

4. W rozdziale 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg dotacja celowa na realizację projektu pod nazwą „Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ornontowice”, która została przekazana po zatwierdzeniu wniosku o płatność w kwocie **225 588,59 zł**.

5. W rozdziale 90095 Pozostała działalność dotacja celowa na realizację projektu pod nazwą „Wykonanie kina plenerowego w Amfiteatrze Parkowym” zrealizowano w kwocie **68 716,00 zł**, co stanowi **100 %** planu rocznego wynoszącego **68 716,00 zł**.

Wydatki na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz środków własnych wykonano w wysokości **357 698,13 zł**, co stanowi **84,43%** planu rocznego wynoszącego **423 645,18 zł** z czego:

- płatności w zakresie środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 239 869,24 zł;
- płatności w zakresie środków pochodzących z budżetu Państwa w kwocie 4 185,37 zł;
- płatności w zakresie środków pochodzących z budżetu Gminy Ornontowice w kwocie 113 643,52 zł.

1. W rozdziale 75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) realizacja projektu pod nazwą „Cyfrowa Gmina” zrealizowano w kwocie **117 565,86 zł**, co stanowi **99,97 %** planu rocznego wynoszącego **117 600,00 zł**.

2. W rozdziale 80101 Szkoły podstawowe projekt pod nazwą „Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach” zrealizowano wydatki w kwocie **96 056,44 zł**, co stanowi **76,85%** planu rocznego wynoszącego **124 990,48 zł**.

3. W rozdziale 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu realizacja projektu pod nazwą „Śląskie. Przywracamy błękit” zaplanowano w kwocie **35 409,00 zł**. Nie było potrzeby wydatkowania środków.

4. W rozdziale 90095 Pozostała działalność projekt pod nazwą „Wykonanie kina plenerowego w Amfiteatrze Parkowym” zrealizowano wydatki w kwocie **144 075,83 zł**, co stanowi **98,92%** planu rocznego wynoszącego **145 645,70 zł**.

IV.1.10.2. Analiza dochodów i wydatków na zadania finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Gmina Ornontowice otrzymała i wypłaciła środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 w wysokości **2 590 757,28 zł**, co stanowi **77,53 %** realizacji planu rocznego wynoszącego **3 341 700,00 zł**, z czego:

- dodatek węglowy w kwocie 2 261 277,15 zł,
- dodatek dla gospodarstw domowych w kwocie 298 607,34 zł,
- dodatek dla podmiotów wrażliwych w kwocie 30 872,79 zł.

IV.1.10.3. Analiza dochodów i wydatków na zadania współfinansowane w ramach Funduszu Pomocy przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy

Otrzymano środki z Funduszu Pomocy przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na ich terytorium w wysokości **779 788,53 zł**, co stanowi **95,83 %** realizacji planu rocznego wynoszącego **813 718,33 zł**.

1. W rozdziale 75095 otrzymano kwotę 9 732,30 zł, co stanowi 99,35 % planu rocznego wynoszącego 9 796,33 zł:

- nadanie numeru PESEL w wysokości 6 120,30 zł,
- wykonanie zdjęć osobie ubiegającej się o nadanie nr PESEL w wysokości 3 612,00 zł.

2. W rozdziale 75814 zostały zrealizowane w kwocie 266 118,00 zł, co stanowi 100,00 % planu rocznego wynoszącego 266 118,00 zł:

- dodatkowe zadania oświatowe w wysokości 266 118,00 zł.

3. W rozdziale 85214 był plan 1 000 ,00 zł lecz nie wystąpiła potrzeba występowania o środki na wypłatę zasiłku okresowego obywatelom Ukrainy.

4. W rozdziale 85230 zostały zrealizowane w kwocie 4 738,50 zł, co stanowi 33,85 % planu rocznego wynoszącego 14 000,00 zł:

- posiłki w szkole i w domu w wysokości 4 738,50 zł.

5. W rozdziale 85395 zrealizowano dochody w kwocie 479 095,04 zł, co stanowi 95,42 % planu rocznego wynoszącego 502 104,00 zł:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 56 607,04 zł,
- zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy w wysokości 419 320,00 zł,
- koszty obsługi świadczenia zakwaterowania i wyżywienia w wysokości 3 168,00 zł.

6. W rozdziale 85502 zrealizowano w kwocie 20 104,69 zł, co stanowi 97,12 % planu rocznego wynoszącego 20 700,00 zł:

- świadczenia rodzinne w wysokości 20 104,69 zł.

Wydatki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na ich terytorium oraz z środków własnych Gminy Ornontowice zrealizowano w wysokości **760 858,82 zł**, co stanowi **90,18 %** planu rocznego wynoszącego **843 718,33 zł**.

Środki te przeznaczono następująco:

1. W rozdziale 80195 zostały zrealizowane w kwocie 219 289,50 zł, co stanowi 82,40 % planu rocznego wynoszącego 266 118,00 zł. Niewykorzystana kwota 46 828,50 zł zostanie przeznaczona na dodatkowe zadania oświatowe w 2023 roku. Niewykorzystania środki zostaną zwrócone na rachunek Ministra Finansów do 30.09.2023 r;

2. W rozdziale 85214 plan wynosił 1 000,00 zł. Nie było potrzeby wydatkowania środków;

3. W rozdziale 85230 wydatki zostały zrealizowane w kwocie 4 738,50 zł, co stanowi 33,85 % planu rocznego wynoszącego 14 000,00 zł;

4. W rozdziale 85395 wydatki zostały zrealizowane w kwocie 516 726,13 zł, co stanowi 95,35 % planu rocznego wynoszącego 541 900,33 zł:

- środki z Funduszu Pomocy w wysokości 488 827,34 zł,
- środki własne z rezerwy kryzysowej w wysokości 27 898,79 zł;

5. W rozdziale 85502 wydano kwotę 20 104,69 zł, co stanowi 97,12 % planu rocznego wynoszącego 20 700,00 zł.

IV.1.10.4. Analiza dochodów i wydatków na zadania współfinansowane w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Rządowych

Gmina Ornontowice na dzień 1.01.2022 roku posiadała środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 2 244 656,04 zł. Z tych środków zostały zrealizowane wydatki w kwocie 1 486 256,04 zł

na poniższe zdania inwestycyjne:

- „Budowa chodnika przy ul. Zwycięstwa (strona wschodnia)” w wysokości 41 600,00 zł, co stanowi 5,20 % realizacji planu rocznego wynoszącego 800 000,00 zł. Pozostałe wydatki zostaną zrealizowane w 2023 roku;
- „PBW i budowa sięgaczy przy ul. Leśnej (w rejonie nr 5 i 17)” w wysokości 985 987,69 zł, co stanowi 100,00 % realizacji planu rocznego wynoszącego 985 987,69 zł;
- „Przebudowa zespołu szatni w Szkole Podstawowej” w wysokości 458 668,35 zł, co stanowi 100,00 % realizacji planu rocznego wynoszącego 458 668,35 zł.

IV.2. Gospodarka mieniem Gminy

IV.2.1. Mienie komunalne

Gospodarowanie mieniem komunalnym stanowi jedno z zadań wójta, zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Mienie komunalne jest szerszym pojęciem niż mienie gminy. Oznacza „własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw”.⁴⁷ Podstawowym składnikiem mienia komunalnego są nieruchomości stanowiące własność gminy, jak i inne prawa majątkowe (np. użytkowanie wieczyste). Gmina zobowiązana jest co roku do przedstawiania informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, co wynika z art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.⁴⁸

Na mienie komunalne Gminy Ornontowice składają się nieruchomości zabudowane, nieruchomości niezabudowane (w tym przeznaczone pod drogi gminne), nieruchomości oddane w użytkowanie wieczyste osobom prawnym, udziały w spółkach, budynki i budowle oraz inne stanowiące własność gminy przedmioty.

Do najważniejszych nieruchomości zabudowanych (służących głównie zaspokajaniu potrzeb mieszkańców gminy) należą budynki Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, budynek Urzędu Gminy, budynek ARTerii Centrum Kultury i Promocji, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, budynek Gminnego Ośrodka Zdrowia, szalety komunalne, budynki związane z realizacją usług sportu i rekreacji, w tym: budynek na boisku w centrum gminy (Gwarek), budynki na boiskach (Orlik), amfiteatr parkowy oraz budynki przeznaczone na potrzeby mieszkaniowe.

Gmina jest właścicielem również innych obiektów użyteczności publicznej, do których zaliczyć można m.in. wielofunkcyjne boiska, place zabaw, miejsca rekreacji takie jak park, bulodrom, siłownie zewnętrzne, Zestaw street workout Fit-Park, ławka Niepodległości, Stacja naprawy rowerów wraz z ławką solarną itp. Ponadto do majątku gminy wchodzi sieci wodociągowe, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz sieci elektryczne (oświetlenie na drogach gminnych).

Szczegółowe informacje o składnikach mienia komunalnego publikowane są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: „Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice”.

Tabela 26 - Nieruchomości zabudowane Gminy Ornontowice

Lp.	Przedmiot	Wartość księgowa [zł]
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	14 342 432,29
2.	Budynek Urzędu Gminy	6 830 688,14
3.	Zabytkowe Założenie Pałacowo-Parkowe	6 401 558,35

⁴⁷np. spółek komunalnych – art. 43 Ustawy o samorządzie gminnym z 1990 r.

⁴⁸Dz.U. z 2022 poz. 1634 z późn. zm.

4.	Oświetlenie na terenie gminy	4 159 237,66
5.	Gminny Ośrodek Zdrowia	2 574 984,36
6.	Budynek GKS "Gwarek"	2 422 760,90
7.	Budynek socjalny ul. Żabik	2 034 061,03
8.	Chodniki na terenie gminy	1 668 615,38
9.	Kompleks ORLIK Akacyjowa	1 629 026,10
10.	Kompleks ORLIK Okrężna	1 438 505,07
11.	Remiza OSP	1 341 750,40
12.	Sieć szerokopasmowa wraz z punktami dostępu Hot-Spot	1 259 937,92
13.	Parkingi z kostki brukowej na terenie gminy	1 129 770,39
14.	Wielozadaniowa światłowodowa sieć teleinformatyczna SilesiaNet	1 014 237,80
15.	Świątynia Dumania – Park Archanioła	844 986,71
16.	Centralny przystanek autobusowy	764 950,78
17.	Budynek przy ul. Zwycięstwa 26 (ARTeria)	763 453,10
18.	Sieć tras rowerowych na terenie gminy	475 022,96
19.	Plac zabaw przy ZSP Ornontowice wraz z ogrodzeniem	423 648,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WŚiGN

Tabela 27 - Zestawienie powierzchni gruntów stanowiących mienie komunalne Gminy Ornontowice

Lp.	Mienie komunalne	Powierzchnia (ha)	Razem (ha)
1.	Powierzchnia gruntów zabudowanych budynkami 3,2285 oraz przybliżona powierzchnia udziałów w gruntach na których usytuowane są budynki wielorodzinne przy ul. Akacyjowej i Żabik 0,1174	3,3459	76,6917
2.	Powierzchnia gruntów nie zabudowanych (wraz z gruntami pod drogami wewnętrznymi oraz gruntami w użytkowaniu wieczystym Gminy Ornontowice)	43,1942	
3.	Powierzchnia gruntów pod drogami gminnymi (bez wewnętrznych)	28,5933	
4.	Powierzchnia gruntów nabytych w okresie objętym informacją	1,5583	
5.	Powierzchnia gruntów nie wchodzących do zasobu Gminy oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym	0,1784	

Źródło: „Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za 2022 rok”

Tabela 28 - Nieruchomości nabyte w 2022

Lp.	Przedmiot nabycia	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
1.	prawo własności do działki 1713/294 położonej w Ornontowicach w rejonie ulicy Nowej nabytej na podstawie Decyzji komunalizacyjnej	0,4728	472.800,00
2.	prawo własności do działki 2399/294 położonej w Ornontowicach przy ulicy Nowej nabytej na podstawie aktu notarialnego w drodze umowy zamiany	0,8728	244.203,92
3.	prawo własności do działki 2397/294 położonej w Ornontowicach przy ulicy Nowej nabytej na podstawie aktu notarialnego w drodze umowy zamiany	0,2097	59.803,93
4.	prawo własności do działki 2395/12 położonej w Ornontowicach w rejonie ulicy Polnej nabytej na aktu notarialnego w drodze umowy kupna-sprzedaży	0,0030	2.790,40
	SUMA	1,5583	779.598,25

Źródło: „Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za 2022 rok”

Tabela 29 - Nieruchomości zbyte w 2022

Lp.	Przedmiot zbycia	Wartość netto (zł)
1.	prawo użytkowania wieczystego działki 3148/170 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Sosnowej (wcześniej Zamkowa) na podstawie aktu notarialnego	62 730,00
2.	prawo własności działki 3572/171 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Cyprysowej na podstawie aktu notarialnego	3 540,00
3.	prawo własności działki 2528/294 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Klasztornej na podstawie aktu notarialnego	7 680,00
4.	prawo użytkowania wieczystego działki 3147/170 położonej w Ornontowicach w rejonie ul. Sosnowej (wcześniej Zamkowa) na podstawie aktu notarialnego	57 680,00
5.	prawo własności działek 1606/325, 1477/325, 1940/325 położonych w Ornontowicach w rejonie ul. Nowej na podstawie aktu notarialnego (w drodze zamiany – kompensata)	170 100,00
6.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 9/201 na podstawie aktu notarialnego	18 260,00
7.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 11/405 na podstawie aktu notarialnego	17 820,00
8.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 11/109 na podstawie aktu notarialnego	18 360,00
9.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Akacjowej 4/6 na podstawie aktu notarialnego	33 520,00
10.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Akacjowej 27/17 na podstawie aktu notarialnego	34 660,00
11.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Akacjowej 3/8 na podstawie aktu notarialnego	42 240,00
12.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 11/5 na podstawie aktu notarialnego	17 820,00
13.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Akacjowej 7/6 na podstawie aktu notarialnego	42 860,00
14.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 13/10 na podstawie aktu notarialnego	17 700,00
15.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 13/101 na podstawie aktu notarialnego	18 240,00
16.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 11/205 na podstawie aktu notarialnego	18 360,00
17.	lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Akacjowej 7/10 na podstawie aktu notarialnego	42 500,00
18.	zwrot bonifikat udzielonych przy sprzedaży lokali mieszkalnych	6 314,71
	SUMA:	630 384,71

Źródło: „Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za 2022 rok”

Z dokumentu pt. "Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za 2022 r." (stan na 31.12.2022 r.) wynika, że:

- wartość rynkowa mienia komunalnego wynosiła **133 792 077,75 zł**,
- wartość księgowa mienia komunalnego wynosiła **131 398 132,21 zł**.

Tabela 30 - Zestawienie porównawcze mienia komunalnego między 2021 a 2022

Wartość rynkowa					
	ROK 2021		ROK 2022		Różnica
Wartość posiadanego mienia komunalnego Gminy Ornontowice	Nieruchomości zabudowane	58 337 957,19	Nieruchomości zabudowane	59 802 116,05	1 464 158,86
	Nieruchomości gruntowe	13 975 881,79	Nieruchomości gruntowe	13 251 995,38	-723 886,41
	Sieci wodno-kanalizacyjne	32 467 516,59	Sieci wodno-kanalizacyjne	33 404 918,74	937 402,15

	Zestawienie ulic	19 795 945,57	Zestawienie ulic	20 440 627,61	644 682,04
	Udziały w spółkach	100,00	Udziały w spółkach	0,00	-100,00
	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	0,00
	Razem:	124 665 958,14	Razem:	126 988 214,78	2 322 256,64
	Nieruchomości nabyte	125 159,00	Nieruchomości nabyte	779 598,25	-----
	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2021 rok	1 969 673,40	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2022 rok	6 024 264,72	-----
	Razem:	126 760 790,54	Razem:	133 792 077,75	-----
Dochody uzyskane przez Gminę Ornontowice	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 009 347,53	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 625 038,04	-----
	Użytkowanie wieczyste	8 704,74	Użytkowanie wieczyste	5 677,04	-----
	Nieruchomości zbyte netto	225 059,81	Nieruchomości zbyte netto	630 384,71	-----
	Razem:	4 243 112,08	Razem:	5 261 099,79	-----

Wartość księgowa					
	ROK 2021		ROK 2022		Różnica
Wartość posiadanego mienia komunalnego Gminy Ornontowice	Nieruchomości zabudowane	58 337 957,19	Nieruchomości zabudowane	59 802 116,05	1 464 158,86
	Nieruchomości gruntowe	11 691 231,71	Nieruchomości gruntowe	11 018 340,58	-672 891,13
	Sieci wodno-kanalizacyjne	32 467 516,59	Sieci wodno-kanalizacyjne	33 404 918,74	937 402,15
	Zestawienie ulic	19 635 654,83	Zestawienie ulic	20 280 336,87	644 682,04
	Udziały w spółkach	100,00	Udziały w spółkach	0,00	-100,00
	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	0,00
	Razem:	122 221 017,32	Razem:	124 594 269,24	2 373 251,92
	Nieruchomości nabyte	125 159,00	Nieruchomości nabyte	779 598,25	-----
	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2021 rok	1 969 673,40	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2022 rok	6 024 264,72	-----
	Razem:	124 315 849,72	Razem:	131 398 132,21	-----
Dochody uzyskane przez Gminę Ornontowice	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 009 347,53	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 625 038,04	-----
	Użytkowanie wieczyste	8 704,74	Użytkowanie wieczyste	5 677,04	-----
	Nieruchomości zbyte netto	225 059,81	Nieruchomości zbyte netto	630 384,71	-----
	Razem:	4 243 112,08	Razem:	5 261 099,79	-----

Źródło: „Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za 2022 rok”

IV.2.2. Zabytki

Zabytek – w języku potocznym – to każdy wytwór działalności człowieka, będący świadectwem minionej epoki (pamiątką przeszłości), posiadający wartość historyczną, artystyczną lub naukową, przy czym kryterium czasu powstania, choć najważniejsze, nie przesądza o zdefiniowaniu zabytku.

Ochrona zabytków, które znajdują się na terenie gminy, należy do obowiązków samorządu lokalnego. Zadania stojące przed organami administracji publicznej precyzuje Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁴⁹. Gminy m.in. mają dbać "o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie, zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków, udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków". Również do obowiązków nałożonych przez ustawodawcę na gminy jest "uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska". Temu zadaniu ma służyć gminna ewidencja zabytków (GEZ), o której jest mowa w art. 22 ww. Ustawy. PPkt 4 tego artykułu mówi, iż "wójt (...) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy".

Gminna Ewidencja Zabytków (stanowiąca zbiór kart adresowych, podpisanych przez autora oraz Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach) przyjęta została Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 0050.0421.2021 z dnia 21 maja 2021 r., zaktualizowana Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 0050.0557.2022 z dnia 28 lutego 2022 r. W GEZ ujęto obiekty będące w Rejestrze Zabytków nieruchomości Województwa Śląskiego, w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i inne. Stanowią one m. in. obiekty budowlane mieszkalne, niemieszkalne, obiekty małej architektury tj. krzyże, stanowiska archeologiczne. Wcześniej obiekty zabytkowe wpisywane były do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (obecnie obowiązujący w Gminie Ornontowice dla całego terenu: Uchwała Nr XIII/109/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego i rysunku jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; tekst jednolity opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 28 listopada 2019 roku, pozycja 7967).

Zgodnie z art. 7 Ustawy o ochronie zabytków, inną formą ochrony zabytków jest wpis do rejestru zabytków. Rejestr zabytków, dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków. Do rejestru wpisuje się zabytki nieruchome na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wpisami, do rejestru zabytków, prowadzonego przez Śląskiego Konserwatora Zabytków, na terenie Gminy Ornontowice objęte są:

- pałac w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości decyzją nr A/1278/81,
- park krajobrazowy w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości decyzją nr A/1278/81,
- park krajobrazowy w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości decyzją nr A/1277/81.

IV.2.3. Mieszkaniowy zasób Gminy

Mieszkaniowym zasobem gminy zajmuje się Referat Komunalny, działający jako komórka Urzędu Gminy.

⁴⁹tj. Dz.U. z 2022 poz 840

Na dzień 31.12.2022 r. Gmina Ornontowice posiadała 64 lokale mieszkalne w swoim zasobie, w tym 6 lokali socjalnych. Lokale te są usytuowane na osiedlu przy ul. Żabik oraz przy ul. Akacjowej. Do dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach należą 1 lokal w budynku przy ulicy Żabik 6, oraz 2 lokale przy ul. Żabk 9. Lokale te są niezbędne do prowadzenia działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Budynki przy ul. Akacjowej oraz przy ul. Żabik powstały w latach 80-tych XX w. W związku z tym ich stan techniczny jest zróżnicowany oraz uzależniony od utrzymania budynków przez Zarządców Nieruchomości, czy też w przypadku budynku znajdującego się przy ul. Żabik 6 – od gminy. Zarządzaniem i administrowaniem budynkami i lokalami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy zajmują się następujące jednostki:

- lokalami mieszkaniowymi (najem socjalny oraz najem komunalny) przy ul. Żabik 6 – Wójt,
- lokalami mieszkaniowymi (najem socjalny oraz najem komunalny) przy ul. Żabik 9, 11 i 13 – Zarządca Nieruchomości,
- lokalami mieszkaniowymi (najem komunalny) przy ul. Akacjowej 3, 4, 7, 9, 19, 20, 23, 24,27 – Zarządca Nieruchomości.

W 2022 r. na podstawie Uchwały Nr XLII/347/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie określenia warunków udzielenia bonifikaty i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży lokali mieszkalnych wraz z udziałem w prawie własności należących do zasobu Gminy Ornontowice oraz Uchwały Nr XLIII/357/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokali mieszkalnych będących własnością Gminy Ornontowice stanowiących zasób Gminy na rzecz dotychczasowych najemców, wpłynęło 14 wniosków o wykup lokali z bonifikatą, z czego sprzedano 13 mieszkań z bonifikatą (1 lokal przeznaczono do sprzedaży w 2023 r.), 1 wniosek został wycofany przez najemcę. Łączny dochód, który wpłynął do budżetu Gminy za sprzedaż lokali z bonifikatą wyniósł 322 340,00 zł.

Nad przydziałem lokali mieszkalnych/socjalnych oraz czynnościami związanymi z przedłużaniem umów najmu czuwa Zespół ds. opiniowania przydziału lokali mieszkalnych/socjalnych, który w roku 2022 zebrał się dwukrotnie. Zespół ds. opiniowania przydziału lokali mieszkalnych/socjalnych pracował w składzie:

1. Marcin Kotyczka – przewodniczący Zespołu,
2. Aleksandra Krzemińska – członek,
3. Ryszard Milanowski – członek,
4. Patryk Szwechowicz – członek.

Ponadto w Zespole ds. opiniowania przydziału lokali mieszkalnych/socjalnych uczestniczyli przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Referatu Komunalnego Urzędu Gminy.

W 2022 r. wpłynęło 14 wniosków o przydział lokalu. Pozytywnie rozpatrzono 2 wnioski. Ponadto 1 wniosek był pozostawiony do ponownego rozpatrzenia w celu zebrania większej liczby danych z wywiadu środowiskowego. Pozostałe wnioski o najem lokalu zostały odrzucone ze względów formalnych lub z uwagi na brak określonych wymogów, które zawarte są w Uchwale Nr XXVIII/237/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Ornontowice oraz Uchwały Nr XXXVI/287/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 października 2021 r. zmieniająca Uchwałę Rady Gminy Ornontowice w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Ornontowice.

IV.3. Inwestycje i inicjatywy w zakresie zadań własnych Gminy

IV.3.1. Inwestycje i rozwój

W roku 2022 poza zadaniami wynikającymi z obowiązujących dokumentów strategicznych i programowych kontynuowano lub podjęto następujące przedsięwzięcia.

Tabela 31 - Wybrane inwestycje gminne ukończone w 2022 r.

Lp.	Nazwa zadania	Wartość kosztów poniesionych w latach 2020-2022 (w zaokrągleniu)
1.	Budowa sieci wodociągowej przy ul. Polnej	1 298 794 zł
2.	Modernizacja dróg gminnych	640 726 zł
3.	Wykup sieci oraz wydatki za przejęte grunty i zakup mienia	538 619 zł
4.	Budowa kanalizacji deszczowej z odtworzeniem nawierzchni ul. Kolejowej	266 515 zł
5.	Modernizacja kotłowni budynku GOZ	212 049 zł
6.	Budowa chodnika przy ul. Akacjowej	204 145 zł
7.	Budowa boiska przy ul. Świerkowej	169 180 zł
8.	Dotacje proekologiczne	163 770 zł
9.	Budowa sieci wodociągowej przy ul. Zwycięstwa (Beksza)	156 719 zł
10.	Modernizacja łazienek w Szkole Podstawowej ZS- P	130 190 zł
11.	Doświetlenie ciągów komunikacyjnych przy ul. K. Miarki	124 749 zł
12.	Wdrożenie nowego Systemu informacji o terenie (GIS)	80 000 zł
13.	Modernizacja pomieszczeń Centrum Zdrowia w Mikołowie (dotacja)	60 000 zł
14.	Modernizacja dachu Szkoły Podstawowej ZS- P	55 870 zł
15.	Monitoring w Szkole Podstawowej ZS- P	55 000 zł
16.	Remont odcinka ul. Orzeskiej (PZD w Mikołowie)	środki Powiatu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

Tabela 32 - Wybrane inwestycje gminne w 2022 r., kontynuowane od 2021 r.

Lp.	Nazwa zadania	Wartość kosztów poniesionych w 2021 – 2022 (w zaokrągleniu)
1.	Modernizacja obiektu sportowego przy ul. Zwycięstwa	185 542 zł
2.	Projekt budowy nowego kompleksu przedszkolnego ZS-P	122 595 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

Tabela 33 - Wybrane inwestycje i zadania gminne ukończone w 2022 r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych

Lp.	Nazwa zadania	Źródło i całkowita wartość dofinansowania (w zaokrągleniu)	Wartość kosztów poniesionych przed 2022 r. (w zaokrągleniu)	Wartość całkowita inwestycji (w zaokrągleniu)
1.	Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej Orzeska-Zamkowa wraz z przepompowniami	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych - 531 342 zł	1 271 195 zł	1 718 076 zł
2.	PBW i budowa sięgaczy przy ul. Leśnej (w rejonie 5 i 17)	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych - 985 987 zł	60 390 zł	1 141 016 zł
3.	Przebudowa zespołu szatni w Szkole Podstawowej	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych - 458 668 zł	-	574 754 zł
4.	Poprawa dostępności i jakości obsługi pacjentów ze szczególnymi potrzebami w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Ornontowicach (GOZ)	Fundusze Unii Europejskiej i Ministerstwa Zdrowia - 715 000 zł	253 000 zł	830 000 zł
5.	Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Gminie Ornontowice	Europejski Fundusz Społeczny - 372 911 zł	289 354 zł	385 410 zł

6.	10 projektów realizowanych przez Urząd Gminy (3), ARTerię (3), GBP (1), GOPS (1), ŚP-WiT (1), ZS-P (1), m.in.: - projekt "Świętowanie z Mikołajem, Barbórką, Ambrozym i choinką" oraz "PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii" (ARTeria) - budowa placu zabaw w Przedszkolu "Ogródkowo" (ZS-P) - projekt "Bieg po zdrowie" (UG)	Fundacja JSW - 139 930 zł	-	202 916 zł
7.	Wykonanie kina plenerowego w Amfiteatrze Parkowym	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - 68 716 zł	47 337 zł	191 413 zł
8.	Wykonanie bezpiecznego przejścia dla pieszych w rejonie ul. Kolejowej	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne na lata 2014-2020- 28 543 zł	16 728 zł	188 879 zł
9.	Dostawa sprzętu i oprogramowania oraz wykonanie diagnozy cyberbezpieczeństwa w ramach projektu „Cyfrowa Gmina”	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 - 100 000 zł	-	117 566 zł
10.	3 projekty realizowane przez ARTerię: "Ornontowice Nowych Idei 2.0" cz. 1 i cz. 2 oraz "EtnoHaft"	Narodowe Centrum Kultury - 61 000 zł	-	63 686 zł
11.	2 zadania realizowane przez Urząd Gminy: zabiegi pielęgnacyjne dębów szypułkowych alei „Dęby Ornontowickie” (17 sztuk) oraz ochrona kasztanowców rosnących na terenie Parku Gminnego	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach - 20 061 zł	-	28 121 zł
12.	"V Śląski Tabor" (ARTeria)	Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 20 000 zł	-	25 300 zł
13.	Projekt „Blisko Natury” (GBP)	Fundacja ORLEN - 10 000 zł	-	10 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

Tabela 34 - Wybrane inwestycje i zadania gminne w trakcie realizacji w 2022 r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych

Lp.	Nazwa zadania	Źródło i całkowita wartość dofinansowania (w zaokrągleniu)	Wartość kosztów poniesionych w 2021 i 2022 r. (w zaokrągleniu)	Szacunkowa wartość całkowita inwestycji
1.	Budowa infrastruktury kanalizacyjnej w Ornontowicach-Centrum	Program Inwestycji Strategicznych "Polski Ład" - 11 400 000 zł	40 000 zł	15 564 600 zł
2.	Modernizacja PSZOK-u	Program Inwestycji Strategicznych "Polski Ład" - 2 660 000 zł	84 255 zł	2 884 255 zł
3.	Budowa chodnika przy ul. Zwycięstwa (strona wschodnia)	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych - 800 000 zł	41 600 zł	2 031 600 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

Finansowe sprawozdanie ujęte zostało w Sprawozdaniu z realizacji budżetu Gminy Ornontowice za rok 2022.

IV.3.2. Środki zewnętrzne

Rok 2022 to kolejne wsparcie pozyskane z różnych źródeł zewnętrznych. Szczegółowy zakres pozyskania funduszy ze środków zewnętrznych przedstawiają poniższe tabele wraz z podaniem źródła wsparcia. Dane dotyczą środków pozyskanych na działania majątkowe realizowane w ramach Wydziału Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy oraz prezentują najważniejsze inicjatywy miękkie inicjowane przez inne wydziały urzędu i jednostki organizacyjne. Większość z tych środków będzie wykorzystana i wydatkowana w latach następnym.

Tabela 35 - Wybrane inwestycje i zadania ukończone w 2022r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych

Lp.	Nazwa zadania	Źródło dofinansowania	Wartość Całkowita (w zaokrągleniu)	Dofinansowanie (w zaokrągleniu)
1.	Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej Orzeska- Zamkowa wraz z przepompowniami	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	1 718 076 zł	531 342 zł
2.	PBW i budowa sięgaczy przy ul. Leśnej (w rejonie 5 i 17)	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	1 141 016 zł	985 987 zł
3.	Przebudowa zespołu szatni w Szkole Podstawowej	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	574 764 zł	458 668 zł
4.	Poprawa dostępności i jakości obsługi pacjentów ze szczególnymi potrzebami w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Ornontowicach (GOZ)	Fundusze Unii Europejskiej i Ministerstwa Zdrowia	830 000 zł	715 000 zł
5.	Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Gminie Ornontowice	Europejski Fundusz Społeczny	385 410 zł	372 911 zł
6.	10 projektów realizowanych przez Urząd Gminy (3), Arterię (3), GBP (1), GOPS (1), ŚW-WiT (1), ZS-P (1) m.in. „Świętowanie z Mikołajem, Barbórką, Ambrozym i choinką” „PAKA- Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii (ARTeria), budowa placu zabaw w Przedszkolu „Ogródkowo”(ZS-P), projekt „Bieg po zdrowie” (UG)	Fundacja JSW	202 916 zł	139 930 zł
7.	Wykonanie kina plenerowego w Amfiteatrze Parkowym	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014- 2020	191 413 zł	68 716 zł
8.	Wykonanie bezpiecznego przejścia dla pieszych w rejonie ul. Kolejowej	Europejskie Fundusze Strukturalne I Inwestycyjne na lata 2014-2020	188 879 zł	28 543 zł
9.	Dostawa sprzętu i oprogramowania oraz wykonanie diagnozy cyberbezpieczeństwa w ramach projektu „Cyfrowa Gmina”	Program operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	117 566 zł	100 000 zł
10.	3 projekty realizowane przez ARTerię: „Ornontowice Nowych Idei 2.0” cz.1 i cz.2 oraz „EtnoHaft”	Narodowe Centrum Kultury	63 686 zł	61 000 zł
11.	2 zadania realizowane przez Urząd Gminy: zabiegi pielęgnacyjne dębów szypułkowych alei „Dęby Ornontowickie” (17 szt.) oraz ochrona kasztanowców rosnących na terenie Parku Gminnego	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	28 121 zł	20 061 zł
12.	„V Śląski Tabor” (ARTeria)	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	25 300 zł	20 000 zł
13.	Projekt „ Blisko natury”	Fundacja ORLEN	10 000 zł	10 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

Tabela 36 - Wybrane inwestycje i zadania rozpoczęte w 2022r. przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych

Lp.	Nazwa zadania	Źródło dofinansowania	Wartość całkowita (w zaokrągleniu)	Dofinansowanie (w zaokrągleniu)
1.	Budowa infrastruktury kanalizacyjnej w Ornontowicach-Centrum	Rządowy Fundusz "Polski Ład" - Program Inwestycji Strategicznych	15 564 600 zł	11 400 000 zł
2.	Modernizacja PSZOK- u	Rządowy Fundusz "Polski Ład" - Program Inwestycji Strategicznych	2 884 255 zł	2 660 000 zł
3.	Budowa chodnika przy ul. Zwycięstwa (strona wschodnia)	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2 031 600 zł	800 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

IV.4. Infrastruktura techniczna

IV.4.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej (dalej Zakład) prowadził działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę, polegającą na zakupie wody pitnej od jej dostawcy tj. Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego S.A. w Katowicach, a następnie jej sprzedaży odbiorcom indywidualnym, instytucjom na terenie Ornontowic jak i odbiorcom z poza terenu Gminy Ornontowice. Nad jakością dostarczanej wody do naszego systemu wodociągowego prowadzony jest ciągły nadzór ze strony dostawcy. Niezależnie od tego nad jakością wody czuwa także Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tychach prowadząc monitoring, już na sieci rozdzielczej na terenie Ornontowic. W 2022 r. Zakład prowadził również badania wody zgodnie w zakresie Rozporządzenia w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi tj. monitoringu kontrolnego w ramach którego pobrano dziesięć prób wody oraz ramach monitoringu przeglądowego pobrano dwie próby. Pobrane próby wody badane są pod względem fizykochemicznych, bakteriologicznych i promieniotwórczych dopuszczalnych wartości, zgodnie z rozporządzeniami i dostarcza do laboratorium Centrum Badań i Dozoru Sp. z o.o. oraz pod zlecane do innych laboratoriów. Wyniki badań są jawne i w każdej chwili nasz odbiorca ma wgląd do sprawozdań poprzez stronę internetową www.zgkiw.bip.gov.pl, jak również w siedzibie Zakładu.

Zawierane są także umowy na dostawę wody z nowymi odbiorcami. Prowadzona jest kontrola stanu technicznego sieci, wydawane są warunki wykonania nowych przyłączy wodociągowych. Prowadzony jest nadzór nad poprawnym wykonaniem przyłączy oraz głównych sieci wodociągowych. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego dokonywany jest odbiór techniczny wykonanej sieci pod względem zgodności warunkami wydanymi przez Zakład. System opłat za dostarczoną wodę odbywa się na podstawie prognozowanego zużycia wody z analogicznego okresu roku poprzedniego. Każdemu odbiorcy program komputerowy wyliczył średnioroczne zużycie wody, które zostało wpisane do indywidualnych książeczek opłat za wodę i ścieki (jeśli budynek jest przyłączony do kanalizacji sanitarnej). Po wypełnieniu oświadczenia odbiorcy mogą zrezygnować z wyliczenia średniego zużycia wody podając osobiście, telefonicznie lub e-mail do Zakładu stan swego wodomierza. Na tej podstawie wystawiana jest faktura VAT. Comiesięczne (radiowe odczyty) wodomierzy prowadzone przez pracowników Zakładu odbywają się w punktach hurtowego zakupu oraz sprzedaży wody oraz instytucjach. W 2022 r. Zakład prowadził ciągły nadzór nad stanem technicznym sieci wodociągowej na terenie Gminy Ornontowice korzystając również z systemu telemetrii zabudowanym w komorach wodomierzowych. W wyniku tych działań uzyskaliśmy wiele informacji na temat charakteru sieci

w poszczególnych częściach Ornontowic ich awaryjności i reakcji na powstałe sytuacje np. w pewnych rejonach wzrost zużycia wody świadczy jednoznacznie o powstałej awarii wodociągowej, co pozwala mimo braku zgłoszeń ze strony mieszkańców z niemal stu procentową pewnością stwierdzić, iż jest to spowodowane uszkodzeniem rurociągu, a w konsekwencji przeprowadzenie kontroli, zlokalizowanie uszkodzenia i natychmiastowe jego usunięcie. Tego typu działania wraz z pomocą mieszkańców, którzy natychmiast informują nas o powstałych awariach, wykryć i usunąć w 2022 r. 6 awarii wodociągowych na sieci administrowanej przez Zakład. Awarię wodociągową usuwali pracownicy grupy gospodarczej Zakładu przy pomocy wynajętej koparki, co pozwoliło znacząco obniżyć koszt usuwanej awarii. Awarie były usuwane w sposób bardzo fachowy i sprawny ciągu kilku godzin od zgłoszenia.

Dostęp do sieci wodociągowej obejmuje 99,8% (brak sieci przy ul. Myśliwskiej) ludności Ornontowic. Źródłem wody jest magistrala fi 1200/1000 relacji Mikołów-Pszów z włączeniem na Górcę Wawrzyńca w Orzeszu. W miarę rozszerzania terenów zajmowanych pod zabudowę mieszkaniową sieć wodociągowa jest, w miarę potrzeb, sukcesywnie rozbudowywana i modernizowana. W 2022 r. zakupiono **1 000 655 m³** wody, sprzedano **935 342 m³**.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej prowadził działalność w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków systemem kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej i oczyszczaniu ich na instalacji Gminnej Oczyszczalni Ścieków „Ornontowice – Południe” przy ulicy Dworcowa 1A. Oczyszczalnia ścieków „Ornontowice-Południe” posiadała przepustowość 180 m³/d. Oczyszczanie ścieków realizowane było metodą nisko obciążonego osadu czynnego o przedłużonym cyklu napowietrzania. Oczyszczalnia posiadała wydzielone strefy beztlenowe i tlenowe w których następowały procesy nityfikacji, denityfikacji i defosfatacji. Część ścieków komunalnych powstających na terenie Gminy Ornontowice skierowana była do oczyszczalni ścieków „Bioblok Bio 1000” prowadzoną przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. z siedzibą w Jastrzębiu - Zdroju 44-335, ul. Chlebowa 22. W dniu 12 kwietnia 2022 roku Gminna Oczyszczalnia Ścieków „Ornontowice – Południe” została wyłączona z eksploatacji. W tym dniu nastąpiło przekierowanie ścieków na obiekt tłoczni ścieków T1 przy ulicy Zamkowej w Ornontowicach, skąd są kierowane na Oczyszczalnię Bioblok-Bio 1000 przy ulicy Nowej w Ornontowicach zarządzanej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i rekultywacji Spółka Akcyjna z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju. Ponadto w zakres prac związanych ze zbiorowym odprowadzaniem ścieków wchodzi zawieranie indywidualnych umów na odprowadzanie ścieków, kontrola stanu technicznego urządzeń, wydawanie warunków technicznych wykonania przyłączy kanalizacyjnych i sieci głównych oraz usuwania powstałych awarii na sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z wymaganiami przeprowadzane były badania laboratoryjne osadów ściekowych, podczyszczonych wód opadowych, oraz badania ścieków surowych i oczyszczonych na instalacji Oczyszczalni Ścieków „Ornontowice – Południe”.

W zakresie dostępu do kanalizacji, stan w roku 2022 nie zmienił się w stosunku do lat ubiegłych, i obejmuje około 50% mieszkańców Ornontowic, tj. wg stanu na 31.12.2022 r. – skanalizowanych jest 635 na 1589 punktów adresowych, co stanowi 39,9% nieruchomości. Ponadto 65 punktów adresowych korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków. Długość zbiorczej sieci kanalizacyjnej na koniec 2022 r. wynosiła **27,985 km**, odebrano **106 508 m³** ścieków.

IV.4.2. Sieć gazowa

Gmina Ornontowice zaopatrywana jest w gaz przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. należącą do Grupy Kapitałowej PGNiG. Klienci zaopatrywani są w gaz ziemny wysokometanowy o wartości opałowej nie mniejszej niż 31 MJ/m³ i ciepłe spalania nie mniejszym niż 34 MJ/m³. Istniejąca sieć spełnia techniczne uwarunkowania dla przyłączy odbiorców o poborze gazu do 65 nm³/h. Zasilanie systemu gazowniczego Ornontowic realizowane jest przez dwa gazociągi:

- Północny – średnioprężny stalowy fi 200 poprowadzony od Knurowa, przechodzący w fi 160PE od północnej granicy gminy po stronie zachodniej ul. Zwycięstwa do wiaduktu kolejowego wraz z wszystkimi ulicami przyległymi dalej ul. Orzeską przez Park i ul. Dworcową (wraz z odcinkami

- w ul. Kolejową, Marzankowice i Polną) w kierunku granicy z Miastem Mikołów; po stronie wschodniej ul. Zwycięstwa do skrzyżowania z ul. Chudowską,
- Południowy – niskoprężny poprowadzony wzdłuż ul. Bujakowskiej (od strony Orzesza) w kierunku ul. Akacyjowej do ul. Grabowej (Zielone Wzgórze).

Sieci średnio- i niskoprężne zarządzane są przez Gazownię Zabrzeńską. Ciśnienie w sieci niskoprężnej wynosi 5 kPa, natomiast w przypadku sieci średnioprężnej waha się w zakresie od 5 kPa do 0,4 Mpa. Obecnie gmina posiada 489 szt. czynnych przyłączy gazowych.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. **476 budynków mieszkalnych** na terenie Gminy Ornontowice jest podłączonych do sieci gazowej, co stanowi wzrost o 52 budynki względem 2021 roku.

Tabela 37 - Infrastruktura gazowa na terenie Gminy

Lp.	Wybrane Informacje	Na dzień 31.12.2022
1.	Ogółem sieć gazowa [m]	34 678
1.	Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy [m]	20 832
2.	Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy [m]	7 214
3.	Przyłącza gazowe [m] <ul style="list-style-type: none"> • średniego ciśnienia • niskiego ciśnienia 	6 632 5 761 871
4.	Przyłącza gazowe [szt.] <ul style="list-style-type: none"> • średniego ciśnienia • niskiego ciśnienia w tym do budynków mieszkalnych	489 376 113 476
5.	Stacje gazowe I i II° [szt.]	0
6.	Stopień gazyfikacji gminy [%]	21,07
7.	Rodzaj gazu	E (gaz ziemny wysokometanowy)

Źródło: PSG Sp. z o.o.

Tabela 38 - Rozbudowa sieci gazowej

Zadanie	Długość (m)	Ilość przyłączy
Gazociągi n/c:	912,8	
1. ul. Hutnicza	258,4	
2. ul. Leśna	401,5	
3. ul. Orzeska	252,9	
Gazociągi ś/c:	716,5	
1. ul. Klonowa	366,1	
2. ul. Okrężna	88,2	
3. ul. Zwycięstwa	262,1	
Przyłącza n/c	72,8	8
Przyłącza ś/c	383,1	42
Suma końcowa	2 085,1	50

Źródło: PSG Sp. z o.o.

IV.4.3. Sieć ciepłownicza

W Gminie Ornontowice zapotrzebowanie na ciepło pokrywane jest zarówno z sieci ciepłowniczej, sieci gazowej jak i kotłowni lokalnych i prywatnych.

Źródłem ciepła sieciowego jest Zakład Produkcji Ciepła „Żory” Sp. z o.o., który dzierżawi sieć należącą do JSW SA KWK „Budryk”. łączna długość sieci ciepłowniczej wynosi **7,8 km** (w tym sieć ciepłownicza C.O., ogrzewanie szybów i sieć technologiczna).

W ciepłowni „Budryk” zasilającej sieć ciepłowniczą zabudowane są n/w źródła ciepła:

- 1 kocioł WR-5 o mocy cieplnej 5,820 MW,
- 1 kocioł WR-10 o mocy cieplnej 11,630 MW,
- 1 kocioł WR-15 o mocy cieplnej 17,440 MW
- 4 silniki gazowe o łącznej mocy cieplnej 8,447 MW i elektrycznej 7,998 MW⁵⁰.

W obiektach użyteczności publicznej na terenie gminy zlokalizowane są kotłownie lokalne:

- **kocioł olejowy:** Urząd Gminy Ornontowice wraz z Orzesko–Knurowskim Bankiem Spółdzielczym, ARTeria Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach wraz z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej, Zespół Szkolno–Przedszkolny, OSP Ornontowice, Kościół pw. Św. Michała Archanioła,
- **kocioł gazowy:** Zespół Szkolno–Przedszkolny, Budynek przy boisku sportowym GKS "Gwarek", Orlik Akacyjowa, Orlik Okrężna, Gminny Ośrodek Zdrowia, Plebania (+ rezerwa kocioł olejowy), Klasztor Sióstr Służebniczek NMP wraz z Przedszkolem Niepublicznym,
- **ciepło systemowe:** Zespół Szkół Ponadpodstawowych (+ rezerwa kocioł olejowy).

W przypadku budynków prywatnych, większość ogrzewana jest przez kotły węglowe, biomasowe, gazowe oraz pompy ciepła.

IV.4.4. Energia elektryczna i oświetlenie drogowe

Zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie Gminy Ornontowice odbywa się na średnim napięciu 20 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych WN/SN:

- 110/20 kV Orzesze (ORE) zlokalizowanej na terenie Gminy Orzesze,
- 110/20/6 kV Foch (SFO) zlokalizowanej na terenie Gminy Knurów.

Stacje te stanowią własność i są w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach. Na terenie Gminy Ornontowice zlokalizowane są ponadto obce stacje elektroenergetyczne, niebędące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

- SE Budryk (BUD) – rozdzielnia 110 kV, 44
- SE Zamkowa (ZMK) – rozdzielnia 110 kV.

Sieć elektroenergetyczna 110 kV (napowietrzna) łącząca stacje WN/SN obsługiwana jest przez TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach i pracuje w układzie zamkniętym. W związku z czym w przypadkach awaryjnych istnieje możliwość wzajemnego połączenia stacji WN/SN. Ponadto istnieją również powiązania sieci na średnim napięciu między stacjami transformatorowymi, które mogą być odpowiednio konfigurowane w zależności od układu awaryjnego sieci.

Przez teren Gminy Ornontowice przechodzą również napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV, będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach, następujących relacji: Budryk–Odsalanie, Łaziska–Zamkowa, Orzesze–Budryk.

Na terenie Gminy Ornontowice zlokalizowane są także istniejące oraz będące własnością

⁵⁰Dane udostępnione przez ZPC "Żory"

i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

- Linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia (sN) 20 kV,
- Linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia (nN),
- Linie napowietrzne i kablowe oświetlenia ulicznego niskiego napięcia (nN),
- Stacje transformatorowe sN/nN.⁵¹

Tabela 39 - Wykaz stacji transformatorowych na terenie Gminy

Lp.	Lokalizacja stacji oświetlenia ulicznego	Oznaczenie stacji	Zegar
1.	Hutnicza (Klimera)	M 1211	Zegar midi BLUE NFC
2.	Dworcowa (Granica)	M 1157	Zegar CPA 4.0.
3.	Kolejowa (Łącznik)	M 1216	Zegar CPA 4.0.
4.	Polna (Kulawik)	M 1209	Zegar CPA 4.0.
5.	Pośrednia (Wieś)	M 1210	Zegar CPA 4.0.
6.	Zwycięstwa (Myto)	M 1208	Zegar midi BLUE NFC
7.	Zwycięstwa (Smerczek)	M 1218	Zegar CPA 3.1.
8.	Zwycięstwa (Chałupki)	M 1213	Zegar midi BLUE NFC
9.	Nowa (Mozgalik)	M 1206	Zegar CPA 4.0.
10.	Bankowa (Centrum)	M 1222	Zegar CPA 3.1.
11.	Jasna (Boisko)	M 1204	Zegar CPA 3.1.
12.	Zamkowa (PGR)	M 1220	Zegar CPA 4.0.
13.	Leśna (Zdrzątek)	M 1212	Zegar CPA 3.1.
14.	Cyprykowa (Cypryków)	M 1221	Zegar midi BLUE NFC
15.	Orzeska (Działki)	M 1215	Zegar midi BLUE NFC
16.	Dworcowa (Oczyszczalnia)	M 1217	Zegar CPA 4.0.
17.	Akacyjowa (Błoki)	M 1223	Zegar CPA 3.1.
18.	Marzankowice (Marzankowice)	M 1202	Zegar CPA 4.0.
19.	Tartaczna (Tartak)	M 1214	Zegar CPA 3.1.
20.	Solarnia (Solarnia)	M 1207	Zegar CPA 4.0.
21.	Tartaczna (plac budowy)	Plac budowy	Ryczałt
22.	Karola Miarki (działka nr 835/146)	M 1411	Zegar CPA 4.0.
23.	Leśna (sięgacz w rejonie nr 5)	M 1412	Zegar CPA 4.0.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zakładu Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej

Stan oprav oświetleniowych na dzień 31.12.2022 r. wynosi **1291 oprav**.

Z dniem 16 listopada 2022 roku wprowadzono częściowe wyłączenie oświetlenia ulicznego w Gminie Ornontowice. Oświetlenie zostało wyłączone na wszystkich drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Główną przyczyną tej trudnej decyzji była konieczność poszukania oszczędności w wydatkowaniu środków finansowych z budżetu Gminy Ornontowice. Powyższe działania odgórnie narzuciła samorządom Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. W okresie nocnym wyłączona została co druga lampa w ciągach dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Z uwagi na względy bezpieczeństwa wyłączenie oświetlenia nie dotyczyło wszystkich skrzyżowań, przejść dla pieszych i przystanków autobusowych. Częściowe wyłączenie oświetlenia ulicznego objęło także: Park Gminny, Świątynię Dumania,

⁵¹Projekt założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033.

parkingi, tereny osiedlowe oraz bożonarodzeniowe oświetlenie świąteczne, z którego włączona była tylko świąteczna choinka w centrum Gminy.

IV.4.5. Infrastruktura drogowa

W 2022 r. Urząd Gminy w ramach swoich obowiązków przeprowadził Modernizację dróg gminnych. Całkowity koszt wykonanych prac wyniósł ponad 633 tys. zł. Zakresem robót objęto następujące ulice: ul. Pośrednia (nowa nawierzchnia bitumiczno- asfaltowa o łącznej długości 140mb), u. Solarnia (nowa nawierzchnia bitumiczno- asfaltowa na długości 150 mb, budowa progu zwalniającego wraz z oznakowaniem pionowym i poziomym), ul. Leśna (nowa nawierzchnia bitumiczno- asfaltowa na długości 235 mb), ul. Kolejowa (budowa zatoczki mijankowej, zabudowa przepustów rurowych, nowa nawierzchnia bitumiczno- asfaltowa na długości 330 mb).

Bez problemów przeprowadzona została Akcja Zima – zimowe utrzymanie dróg gminnych. Sukcesywnie przy współpracy z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej były prowadzone prace remontowe związane z uzupełnianiem ubytków w nawierzchni asfaltowej masą asfaltową na zimno.

Zakończono prace projektowe związane z budową ul. Sosnowej oraz z budową chodnika przy ul. Zwycięstwa (strona wschodnia) w ramach Porozumienia z Powiatem Mikołowskim.

Tabela 40 - Ilość dróg wg stanu na 31.12.2022

Lp.	Status drogi	Ilość
1.	Drogi gminne [szt./km] Akacyjowa, Bankowa, Boczna, Brzozowa, Bukowa, Cicha, Cyprysowa, Działkowa, Grabowa, Graniczna, Hutnicza, Jarzębinowa, Jasna, Karola Miarki, Klasztorna, Klonowa, Kolejowa, Krótka, Kwiatowa, Leśna, Lipowa, Łąkowa, Marzankowice, Myśliwska, Nowa, Ogrodowa, Okrężna, Polna, Pośrednia, Skośna, Słoneczna, Solarnia, Sosnowa, Spokojna, Świerkowa, Tartaczna, Zachodnia	37/29,6
2.	Drogi powiatowe [szt./km] Chudowska, Dworcowa, Orzeska, Zamkowa, Zwycięstwa	5/8,8
3.	Drogi wojewódzkie [szt./km] Bujakowska	1/1,0
RAZEM [szt./m]		43/39,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zarządców dróg

Przez Gminę Ornontowice przebiega także sieć linii kolejowej służącej jedynie do ruchu towarowego z KWK „Budryk” w kierunku północnym. Istniejący w minionych latach ruch pasażerski obecnie nie istnieje, a część torowiska została rozebrana.

IV.4.6. Informatyka

Wykorzystanie infrastruktury sieciowej wybudowanej w ramach projektu „Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie Górnego Śląska wraz z punktami Hot-Spot” pozwoliło na uruchomienie na terenie Gminy Ornontowice **15 punktów monitoringu wizyjnego**:

- Boisko Orlik, ul. Akacyjowa (2 kamery),
- Boisko Orlik, ul. Okrężna (2 kamery),
- Wieża zegarowa przy pawilonie handlowym Anatol, ul. Zwycięstwa 2a (2 kamery),
- Budynek pawilonu handlowego Anatol od strony Parku Gminnego (2 kamery),
- Bulodrom (3 kamery).
- Park Gminny, teren w okolicy Amfiteatru Parkowego (4 kamery).

Przy zastosowaniu dostępu do Internetu dzięki projektowi „SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w subregionie centralnym województwa śląskiego: Powiat Mikołowski oraz Gminy Powiatu Mikołowskiego (Mikołów, Łaziska Górne, Orzesze, Ornontowice, Wiry)” ww. infrastruktura wykorzystuje dotychczasową strukturę i dzięki temu gmina nie ponosi dodatkowych kosztów finansowych.

Gmina Ornontowice, pozyskała środki finansowe w kwocie 100 000,00 zł na realizację działań związanych z podniesieniem poziomu bezpieczeństwa cyfrowego oraz cyfryzacji Urzędu Gminy. W dniu 12 maja 2022 roku została zawarta umowa o powierzenie grantu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Pozyskane środki zostały przeznaczone na przeprowadzenie audytu cyberbezpieczeństwa infrastruktury informatycznej, a przede wszystkim na modernizację istniejącej serwerowni Urzędu. Działania te znacząco wpłynęły na podniesienie poziomu bezpieczeństwa danych przetwarzanych w systemach informatycznych Urzędu Gminy Ornontowice.

IV.5. Ochrona przyrody i ochrona wód

IV.5.1. Zieleń i zadrzewienia

Zieleń jest jednym z głównych czynników kształtujących środowisko człowieka. Tereny zieleni spełniają doniosłą funkcję biologiczno-sanitarną, regulują bioklimat, wpływają na czystość powietrza, oczyszczają atmosferę z zanieczyszczeń gazowych, wyciszają hałas uliczny tworząc naturalne ekrany akustyczne, chronią przed wiatrami. Zieleń spełnia ponadto inne funkcje. Zaspakaja potrzeby estetyczne człowieka w najbliższym jego otoczeniu, ożywia miejscowość, tworzy ciekawe wnętrza przestrzenne, podkreśla wartość architektury. Wypoczynek w otoczeniu zieleni jest źródłem regeneracji sił człowieka, a przy tym uczy poszanowania tej zieleni. Tereny zieleni zdecydowanie wpływają na klimat lokalny oraz kształtują sylwetkę miejscowości. Zgodnie z art. 78 Ustawy o ochronie przyrody⁵², rada gminy jest obowiązana zakładać i utrzymywać w należytym stanie tereny zieleni i zadrzewienia.

Na terenie gminy znajduje się:

- Park Gminny o powierzchni ok. 4,2 ha, którego część wpisana jest do rejestru zabytków,
- 37 pomników przyrody (dęby szypułkowe, graby pospolite i lipy drobnolistne, a także takie gatunki egzotyczne, jak jodła jednobarwna, gledicja trójcierniowa, metasekwoja chińska, cedr himalajski czy buk pospolity w odmianie purpurowej),
- aleja 71 dębów szypułkowych, znajdująca się przy ul. Nowej, stanowiąca pomnik przyrody "Dęby Ornontowickie",
- obszary chronionego krajobrazu (jary i doliny potoków: potok Od Solarni łącznie z dopływami: 31 ha, Potok Ornontowicki łącznie z dopływami: 23 ha, potok Z Bujakowa łącznie z dopływami: 17 ha, potok Leśny łącznie z dopływami: 9,4 ha, potok Łąkowy łącznie z dopływami: 4,4 ha).

Na mocy Uchwały Nr XLVIII/391/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 27 września 2022 r. zniesiono formę ochrony przyrody w części dotyczącej jednego dębu szypułkowego o numerze 43, wchodzącego w skład pomnika przyrody "Dęby Ornontowickie". Tym samym zmienił się stan liczebny drzew w alei z 72 szt. do 71 szt.

W 2022 r. przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne 21 szt. dębów szypułkowych wchodzących w skład pomnikowej alei "Dęby Ornontowickie" przy wsparciu finansowym ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

⁵²Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.

IV.5.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Wody powierzchniowe znajdujące się na terenie Gminy Ornontowice są elementem zlewni Kłodnicy będącej częścią dorzecza rzeki Odry. Głównym ciekim przepływającą przez gminę jest Potok Ornontowicki oraz jego dopływy tj.: potok Z Bujakowa, potok Leśny, potok Od Solarni, potok Łąkowy. Na terenie Gminy Ornontowice są też zlokalizowane wody stojące – stawy paciorkowe założone na potoku Leśnym, usytuowane na terenie Parku Gminnego i Parku Pałacowego.

Na terenie gminy zlokalizowane są oczyszczalnie ścieków:

- gminna oczyszczalnia ścieków „Ornontowice-Południe” usytuowana przy ul. Dworcowej, jest to oczyszczalnia typu Cov-SH3x60, o średniej przepustowości 180 m³/dobę (z podwyższonym usuwaniem biogenów) – nieczynna od 12 kwietnia 2022 r.,
- oczyszczalnia “Bioblok-Bio” zlokalizowana przy ul. Nowej, zarządzana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji SA z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, średnia wydajność oczyszczalni wynosi ok. 700 m³/d, projektowa 1000 m³/dobę, oczyszczanie ścieków metodą niskoobciążonego osadu czynnego z podwyższoną redukcją związków biogenych oraz tlenową stabilizacją osadu nadmiernego; ścieki oczyszczone w 99% kierowane są na Kopalnię „Budryk”, gdzie wykorzystywane są do celów technologicznych, nadmiar odprowadzany jest do potoku Od Solarni.

Wg stanu na dzień 31.12.2022 r. 11 przedsiębiorców posiadało zezwolenie Wójta Gminy Ornontowice na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie Gminy Ornontowice, w tym jeden z przedsiębiorców zgłosił zamiar prowadzenia działalności w zakresie opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. Usługi te zgodnie z zapisami art. 6 ust. 1 pkt 2) Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵³ realizowała również gminna jednostka organizacyjna Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej. Zgodnie z zapisami art. 90 ww. Ustawy przedsiębiorcy oraz gminna jednostka organizacyjna, prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, są obowiązani do sporządzania kwartalnych sprawozdań, które przekazują wójtowi gminy w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczą.

W 2022 r. przeprowadzono przez pracownika Urzędu Gminy, przy udziale przedstawiciela z Zakładu Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej, 22 kontrole na posesjach na terenach nieskanalizowanych, związanych z pozyskaniem danych i informacji w zakresie gromadzenia lub też oczyszczania nieczystości ciekłych w celu uzupełniania ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto Ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw⁵⁴ na gminy nałożono m.in. obowiązek prowadzenia, co najmniej raz na dwa lata, kontroli nieruchomości w zakresie realizacji obowiązku zawarcia umowy korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz posiadania dowodów uiszczenia opłat za te usługi. W okresie od listopada do końca 2022 r. przeprowadzono ogółem 57 takich kontroli.

Na sesji w dniu 18 listopada 2021 r., Rada Gminy Ornontowice podjęła Uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania dotacji celowych na realizację budowy przydomowych oczyszczalni ścieków⁵⁵. W 2022 r. udzielono 2 dotacje celowe z budżetu Gminy Ornontowice na realizację budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, na łączną kwotę 8 000,00 zł.

⁵³ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 2519 z późn. zm.

⁵⁴ tj. DZ.U. z 2022 r., poz. 1549 Ustawa Prawo Wodne

⁵⁵ Uchwała nr XXXVII/295/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 listopada 2021 r.

IV.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z art. 6c i 6d Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵⁶ w roku 2022 usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na terenie Gminy Ornontowice, realizowana była przez podmiot wybrany w drodze przetargu – konsorcjum firm: REMONDIS Górny Śląsk Sp. z o. o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej i PreZero Recycling Południe Sp. z o. o. z siedzibą w Knurowie.

W ramach zawartej umowy, bezpośrednio sprzed posesji odbierane były następujące frakcje odpadów: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale, szkło oraz bioodpady), a także popiół. Wymienione odpady odbierane były z następującą częstotliwością:

zabudowa jednorodzinna

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – jeden raz na dwa tygodnie w okresie od kwietnia do października oraz jeden raz na trzy tygodnie w okresie od listopada do marca,
- odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale oraz szkło) – jeden raz w miesiącu,
- bioodpady – jeden raz na dwa tygodnie w okresie od kwietnia do października oraz jeden raz w miesiącu w okresie od listopada do marca,
- popiół i żużel paleniskowy – jeden raz na trzy tygodnie w okresie od 1 stycznia do 15 maja oraz od 15 września do 31 grudnia;

zabudowa wielorodzinna

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – jeden raz w tygodniu,
- odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metale) – szkło – jeden raz na dwa tygodnie, natomiast papier, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz metal – jeden raz w tygodniu,
- bioodpady – jeden raz w tygodniu w okresie od kwietnia do października oraz jeden raz na dwa tygodnie w okresie od listopada do marca,
- popiół i żużel paleniskowy – jeden raz na trzy tygodnie w okresie od 1 stycznia do 15 maja oraz od 15 września do 31 grudnia.

Podobnie jak w roku ubiegłym, w ramach edukacji ekologicznej Gmina udostępniała mieszkańcom aplikację EcoHarmonogram, przypominającą o terminach wywozu odpadów oraz zawierającą treści edukacyjne z zakresu segregacji odpadów. Aplikacja usprawniła również system zgłaszania przez mieszkańców nieprawidłowości w sposobie świadczenia usług przez firmę wywozową oraz ułatwiła komunikację pomiędzy Urzędem a mieszkańcami. W roku 2021 rozszerzono aplikację o dodatek Gospodarka Obiegu Zamkniętego (GOZ) służącą do bezpłatnego publikowania ogłoszeń o przedmiotach, które mieszkańcy chcieliby oddać lub wymienić.

W celu zbilansowania finansów związanych z gospodarką odpadami, na mocy Uchwały Nr XL/313/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, od dnia 1 marca 2022 r. obowiązywały następujące stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- 33,00 zł/osoba/miesiąc dla zabudowy jednorodzinnej,
- 32,00 zł/osoba/miesiąc dla zabudowy wielolokalowej.

Właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali posiadanie przydomowego kompostownika i kompostowania w nim bioodpadów uprawnieni byli do częściowego zwolnienia z opłaty w wysokości 3,00 zł/osoba/miesiąc.

⁵⁶ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 2519 z późn. zm.

W przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obowiązywały następujące stawki opłaty podwyższonej:

- 66,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy jednorodzinnej,
- 64,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy wielolokalowej.

Gmina wyposażyła zabudowę jednorodziną w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów zmieszanych, bioodpadów, popiołu i żużla paleniskowego oraz w worki do segregacji papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali. Natomiast zabudowę wielorodzinną w pojemniki na odpady zmieszane, pojemniki na bioodpady, pojemnik na popiół i żużel paleniskowy oraz zestawy do segregacji składające się z pojemników na: papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2022 Gmina prowadziła Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest przy ul. Brzozowej 3. Punkt ten świadczył usługi 5 dni w tygodniu (wtorek, środa, czwartek, piątek i sobota) w określonych godzinach. Do Punktu mieszkańcy Ornontowic mogli na bieżąco, we własnym zakresie, dostarczać powstające w gospodarstwach domowych odpady:

- papier, szkło, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe i metale,
- bioodpady,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi (igły, strzykawki),
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne.

W okresie jesiennym odbyła się zbiórka liści, w ramach której - po wcześniejszym poinformowaniu mieszkańców i zaopatrzeniu ich w odpowiednie worki - odpady w postaci liści zostały odebrane bezpośrednio sprzed posesji. Ponadto, również w okresie jesiennym, w ramach przedsięwzięcia pn.: „Kompostowanie – recykling u źródła”, ze środków pozyskanych z Fundacji JSW zakupiono 40 szt. kompostowników, które zostały rozdysponowane wśród zainteresowanych mieszkańców Gminy.

W 2022 r. Gmina odebrała od mieszkańców łącznie **2 515,073 ton** odpadów, w tym 1 856,02 ton z nieruchomości oraz 659,053 ton w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Odpady te zostały przekazane do zagospodarowania do właściwych instalacji, tj. instalacji komunalnych oraz instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Odpady w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego odebrane w PSZOK w ilości 4,691 ton zostały przekazane firmie Enviropol PL Sp. z o. o. z siedzibą w Gliwicach, zaś złom w ilości 1,74 ton przekazano do Skupu Surowców Wtórnych Zbigniew Klimala w Czerwionce-Leszczynach. Pozostałe odpady w ilości 2 508,64 ton zostały odebrane i zagospodarowane przez firmę świadczącą usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na podstawie umów z Gminą. Ilości poszczególnych frakcji odpadów odebranych od mieszkańców Gminy Ornontowice przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41 - Podział frakcji odpadów odebranych od mieszkańców gminy w 2022 r.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów [tony]	Masa odpadów przypadająca na 1 mieszkańca wg deklaracji [kg]
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	79,48	13,696

2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	10,96	1,889
3	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	174,50	30,071
4	15 01 07	Opakowania ze szkła	162,92	28,075
5	16 01 03	Zużyte opony	8,70	1,499
6	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	162,44	27,992
7	17 04 05	Żelazo i stal	1,74	0,30
8	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,025	0,004
9	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,462	0,252
10	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	1,005	0,173
11	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,237	0,213
12	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,992	0,343
13	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,248	0,043
14	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,083	0,014
15	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	471,36	81,227
16	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - popiół i żużel	300,08	51,711
17	20 01 99ex	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - igły i strzykawki	0,001	0,00
18	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	827,48	142,595
19	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	309,36	53,31
		Razem	2515,073	433,407

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RGO

Na dzień 31.12.2022 r. liczba mieszkańców ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Ornontowice wynosiła 5803. Na ten sam dzień liczba osób zameldowanych (meldunek stały i czasowy) wynosiła 6034. Różnica w ilości osób zameldowanych, a wskazanych w deklaracjach na koniec 2022 roku wynosiła 231. Rozbieżność ta wynika m. in. z faktu, że część osób zameldowanych w Ornontowicach przebywa/zamieszkuje poza obszarem Gminy.

IV.7. Rolnictwo i łowiectwo

Obszar Gminy Ornontowice objęty jest działaniem m. in. Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, oddział w Mikołowie oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Biuro Powiatowe w Mikołowie.

Wojewoda Śląski Zarządzeniem Nr 3983/15 z dnia 29 lipca 2015 r., zmienionym Zarządzeniem Nr 358/18 z dnia 5 października 2018 oraz Nr 237/20 z 21 lipca 2020 r. powołał w Gminie Ornontowice komisję do spraw oszacowania zakresu i wysokości szkód doznanych w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

Na mocy Uchwały Nr XLI/335/22 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 lutego 2022 r. wyznaczono miejsce do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników, zlokalizowane obok Pawilonu Handlowego Anatol przy ul. Zwycięstwa 2A oraz wprowadzono Regulamin określający zasady jego prowadzenia.

Na terenie Gminy są dwa obwody łowieckie: Koła Łowieckiego "Szarak" z siedzibą w Czerwionce-Leszczynach (obszar zachodniej części Ornontowic) oraz Koła Łowieckiego "Bór" z siedzibą w Rudzie Śląskiej (obszar wschodniej części Ornontowic).

IV.8. Górnictwo

Obszar Gminy objęty jest eksploatacją górnictwem:

- Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Kopalnia Węgla Kamiennego „Budryk” w Ornontowicach, która prowadzi działalność na podstawie Koncesji nr 13/94 z dnia 21.03.1994 zmienionej Decyzją z dnia 12.12.2018 r. z terminem ważności do 31.12.2043 r., oraz Planu ruchu na lata 2022-2024,
- Polskiej Grupy Górniczej S.A., Kopalnia Węgla Kamiennego „Bolesław Śmiały”, która prowadzi działalność na podstawie Koncesji nr 116/94 z dnia 27 lipca 1994 r. zmienionej Decyzją z dnia 19.06.2020 r. z terminem ważności do 31.12.2040 r., oraz Planu ruchu na okres od 01.01.2017 r. do 31.07.2020 r. oraz od 01.08.2020 r. do 31.12.2023 r.

Ponad to na terenie gminy znajduje się obszar Górniczy „Dębieńsko 1” wraz Terenem Górniczym „Dębieńsko 1” dla których została wydana koncesja nr 8/2008 z dnia 24.06.2008 r. na rzecz (obecnie) NWR Karbonia S.A., na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Dębieńsko 1”, z terminami: budowy zakładu do 01.01.2018 r. i wydobywaniem kopaliny – okres 40 lat.

30 marca 2021 r. podpisane zostało Porozumienie w sprawie powołania Zespołu porozumiewawczego dla oceny wpływów eksploatacji górnictwa na powierzchnię terenu w granicach Gminy Ornontowice. Pierwsze posiedzenie odbyło się w formie wideokonferencji w dniu 20 maja 2021 r. Kolejne w dniu 25 listopada 2021 r. W 2022 r. odbyły się dwa posiedzenia Zespołu porozumiewawczego tj. III posiedzenie w dniu 26 maja w formie wideokonferencji oraz IV posiedzenie w dniu 24 listopada w formie stacjonarnej w budynku dyrekcji PGG S.A. Oddział KWK Bolesław Śmiały. W trakcie ostatniego spotkania ustalono, że posiedzenia Zespołu będą odbywać się raz w roku, w miesiącu maju.

IV.9. Pomoc społeczna

Celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia. Do zadań

pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwijanie nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Czynniki warunkujące wsparcie to:

- przyczyny ekonomiczne (ubóstwo, bezrobocie),
- przyczyny zdrowotne (długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność),
- przyczyny rodzinne (bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, narkomania, przemoc).

Do realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2022 zatrudnionych było 9 pracowników, na dzień 31.12.2022 roku zatrudnionych było 8 pracowników.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku budżetowym 2022 wydatkował łączną kwotę na realizację zadań zleconych i własnych w wysokości: **8 606 764,16 zł** z czego:

- zadania zlecone: **4 926 487,03 zł**,
- dofinansowanie zadań własnych: **157 658,75 zł**,
- środki własne: **881 283,66 zł**,
- środki z Funduszu Pomocy Ukrainie: **81 450,23 zł**,
- środki z Funduszu COVID: **2 559 884,49 zł**.

W ramach ustawy o pomocy społecznej GOPS realizował następującą pomoc:

- zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne – 6 osób/1 600,00 zł,
- zasiłki okresowe – 5 osób/8 980,00 zł,
- zasiłki stałe wraz z opłacaniem składki na ubezpieczenie zdrowotne - 9 osób/ 57 593,51 zł (świadczenia), 5 070,46 (składki zdrowotne),
- pomoc żywnościową (POPŻ) - 38 osób,
- pomoc w formie posiłku i zasiłku celowego na zakup żywności – Program „Posiłek w szkole i w domu” – 21 osób/ 17 073,36 zł ,
- zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych – 7 osób /19 027,80 zł,
- dofinansowanie pobytu w domu pomocy społecznej -2 osoby/40 057,29 zł,
- wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną – 1 osoba /5 863,44 zł.

W 2022 r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych i usług objęto **27 rodzin** i 49 osób w tych rodzinach, natomiast pracą socjalną objęto łącznie **143 rodziny** (306 osób w rodzinach).

GOPS realizował projekt socjalny „Blżej Ciebie”, akcję „Prezent w pudełku po butach” oraz projekt dofinansowany przez Fundację JSW „Dobrze być razem”.

Ponadto jednostka realizowała/przyznawała:

1. Świadczenia rodzinne – łączna kwota wydatkowana w 2022 r. **1 314 517,46 zł** (świadczenia) i 126 683,45 (składki) w tym: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznano dla **43 rodzin/135 288,72 zł**, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka dla **16 osób/16 000,00 zł**, świadczenie rodzicielskie dla **23 osób/130 353,70 zł**, zasiłki pielęgnacyjne dla **120 osób/287 283,04 zł** świadczenia pielęgnacyjne wraz z ustaleniem prawa i opłaceniem składek zdrowotnych i społecznych dla **33 osób/745 592,00 zł (świadczenie), 126 683,45 (składki)**.
2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych – wsparciem objęto **14 rodzin/81 518,58 zł**.
3. Aktualizacja zadłużeń dłużników alimentacyjnych w Biurach Informacji Gospodarczej **55 dłużników/ kwota zadłużenia – 1 882 062,36 zł**.
4. Rozliczenia zwrotów komorników na poczet wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: Kwota zwrotu – 36 085,34 zł.

5. Dodatki mieszkaniowe – wsparciem objęto **26 rodzin/53 328,42 zł.**
6. Zadania przypisane gminie w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – prawo do świadczeń opieki zdrowotnej otrzymały **2 osoby.**
7. Zapisy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
8. Zapisy gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Zadania przypisane gminie w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – koszt pobytu **16 dzieci w pieczy zastępczej/171 743,31 zł.**
10. Dodatek energetyczny – wsparciem objęto **13 rodzin/535,28 zł.**
11. Świadczenia wychowawcze – wsparciem objęto **1317 osób, tj. 793 rodzin/3 159 489,20 zł.**
12. Ustalanie i przyznawanie Karty Dużej Rodziny – wydano **147 kart elektronicznych i 142 karty tradycyjne.**
13. Wydawanie zaświadczeń o dochodzie do programu „Czyste Powietrze” – **18 zaświadczeń**
14. Dodatki osłonowe – wsparciem objęto **279 gospodarstw domowych /184 565,79 zł**
15. Dodatki węglowe – wsparciem objęto **739 gospodarstwa domowe/2 217 000,00 zł**
16. Dodatki dla gospodarstw domowych – wsparciem objęto **120 gospodarstw domowych/ 293 000,00 zł.**
17. Obsługa merytoryczna przyznania dotacji dla Starostwa Powiatowego na realizację zadań – Program rehabilitacji i wsparcia dla osób niepełnosprawnych 25 Plus oraz na prowadzenie Izby Wytrzeźwień dla mieszkańców z terenu Gminy.

IV.9.1. Świadczenia przyznane w 2022 r. dla obywateli Ukrainy udzielone w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy:

1. Świadczenie 300 zł – pomocą objęto 185 osób /55 500,00 zł.
2. Posiłek (szkoła i przedszkole) – pomocą objęto 37 osób / 4 738,50 zł.
3. Zasiłek celowy (na pokrycie kosztów leków i leczenia) – pomocą objęto 1 osobę / 300,00 zł (środki własne).
4. Zasiłki rodzinne z dodatkami - pomocą objęto 53 osoby / 16 196,00 zł.
5. Świadczenie rodzicielskie - pomocą objęto 2 osoby / 1 806,60 zł.
6. Zasiłki pielęgnacyjne - pomocą objęto 2 osoby / 1 510,88 zł.

IV.10. Oświata – edukacja publiczna

IV.10.1. Oświata gminna

Gmina Ornontowice jest organem prowadzącym dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice, w skład którego wchodzi:

Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice

- ilość oddziałów – **11,**
- ilość wychowanków – **274,**

Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki w Gminie Ornontowice

- ilość oddziałów – **25,**
- ilość uczniów – **543.**

Awans zawodowy nauczycieli ww. placówek:

- nauczyciele dyplomowani – **49,**
- nauczyciele mianowani – **10,**
- nauczyciele stażyści – **14.**

W uznaniu za szczególny wkład w pracę zawodową i wzorowe wypełnianie obowiązków, Wójt Gminy przyznał nagrody następującym nauczycielom i pracownikom jednostek oświatowych:

- Monika Orłowska - Przybyła,
- Bożena Kubica,
- Beata Rydzewska,
- Anna Wawer-Owczarek,
- Małgorzata Spyra.

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w dniach 24 - 26 maja 2022 r.

Tabela 42 - Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2022

Liczba zdających	Średnia [%]		
	Język polski	Matematyka	Język angielski
99 (język polski) 98 (matematyka) 98 (język angielski) 1 (język niemiecki)	60,2 (63,7 – Powiat mikołowski)	58,5 (60,8 – Powiat mikołowski)	69,1 (70,6 – Powiat mikołowski)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie

Tabela 43 - Wydarzenia i inne informacje z życia szkoły z 2022 r.

Rodzaj wydarzenia	Nazwa wydarzenia
Konkursy	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Chemii i Matematyki w roku szkolnym 2021/2022. Ogólnopolski Konkurs „Orzeł Edukacji Wczesnoszkolnej” dla kl. I – III. Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur 2022 r. Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Chemicznej. XXXI Wojewódzkiego Konkursu „Młody Chemik”. XXX Festiwal Twórczości Dzieci i Młodzieży w Tychach. Powiatowy konkurs gwary śląskiej „Na Śląsku miyszkomy, po śląsku godomy” Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego, Języka Angielskiego, Chemii, Matematyki i Fizyki w roku szkolnym 2022/2023. Ogólnopolski Konkurs z Fizyki „Pingwin”. XXV Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Kartka bożonarodzeniowa lub noworoczna”. Ogólnopolski Konkurs organizowany przez Uniwersytet Śląski „Zagraj z przyrodą”.
Wystawy/warsztaty	Warsztaty w przenośnym planetarium „Moja Planeta” - dla przedszkolaków. Warsztaty kulinarne „Przystanek 11” w Zabrze. Warsztaty chemiczne w Pałacu Młodzieży w Katowicach. Warsztaty fizyczne na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Warsztaty językowe w Instytucie Goethego w Krakowie. Warsztaty czekoladowe w Wiśle. Warsztaty stomatologiczne - Akademia Zdrowego Uśmiechu w Katowicach.
Projekty i granty oraz kampanie i programy edukacyjne	Projekty i granty: Projekt edukacyjny EFS „Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Gminie Ornontowice”. Projekty JSW - „Przestrzeń, która uczy, bawi, relaksuje”, „Ogródkowo”, „Cicha przystań”, „Bajtel i Starka to super parka”. Projekt Ogólnopolski „Pod Biało - Czerwoną”. Projekt edukacyjny „Szkoła Pamięta” i „Szkoła do hymnu”. Projekt edukacyjny „Klub zdrowego przedszkolaka” PSSE Tychy Grant „Superkoderzy”. „Akademia Bezpiecznego Puchatka” - Kubusiowi Przyjaciele Natury. Kampanie: Kampania 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży. Kampania informacyjno-edukacyjna „Depresja” Rozumiesz – Pomagasz. „Pokonajmy Nowotwory Krwi” (DKMS) - Bajka o Krwinku. Programy edukacyjne:

	<p>VIII edycja Ogólnopolskiego Maratonu - „Sprintem do maratonu”.</p> <p>Realizacja Wojewódzkiej Akcji informacyjno-edukacyjnej - „Czyste powietrze wokół nas”.</p> <p>Międzynarodowy Program Edukacyjny „Dotknij, poczuj, zobacz”.</p> <p>Program Edukacyjny „Wróbelka Elemelka poznajemy, z nim przygody dzielić chcemy”.</p> <p>Program Edukacyjny „Dookoła Polski”.</p> <p>Program Edukacyjny „Akademia Bezpiecznego Kubusia Puchatka”.</p>
Remonty i modernizacje	<p>Modernizacja łazienki I piętro szkoły podstawowej - segment A.</p> <p>Modernizacja szatni i zaplecza sportowego przy sali gimnastycznej - segment A.</p> <p>Remont dachu w sali gimnastycznej - segment B.</p> <p>Renowacja ogrodzenia szkoły oraz bramy głównej.</p> <p>Zakup sprzętu i środków dydaktycznych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>Zakup sprzętu i środków dydaktycznych dla dzieci z Ukrainy, w tym monitor interaktywny.</p> <p>Doposażenie sal w multimedia i pomoce dydaktyczne (m. in. monitor interaktywny do sali nr 2).</p> <p>Zakup książek do biblioteki szkolnej i przedszkolnej.</p> <p>Zakup kredensu do przechowywania naczyń w przedszkolu.</p> <p>Zakup pomocy dydaktycznych, mebli i sprzętu w ramach programu Laboratoria Przyszłości.</p> <p>Malowanie sali w przedszkolu - grupa „Ośmiorniczki” i grupa „Rybki”.</p> <p>Malowanie sali nr 2 w szkole podstawowej.</p> <p>Remont zewnętrznych toalet na terenie przedszkola.</p> <p>Remont sali przedszkolnej w szkole podstawowej - grupa „Gwiazdki”.</p> <p>Modernizacja sali nr 41 (powstanie nowoczesnej sali - “Pracownia na poddaszu”) w ramach Projektu Laboratoria Przyszłości.</p> <p>Modernizacja sali nr 9 (powstanie nowoczesnej sali „STEAMOWEJ”) - w ramach Projektu Laboratoria Przyszłości.</p> <p>Budowa nowego przedszkolnego placu zabaw „Ogródkowo” w ramach dofinansowania przez Fundację JSW (zakup nowych atrakcji, sprzętu oraz zabawek).</p> <p>Zakup nowego wyposażenia i pomocy dydaktycznych do gabinetu pedagoga szkolnego w ramach dofinansowania przez Fundację JSW „Cicha przystań”.</p> <p>Modernizacja oświetlenia w sali nr 9 w szkole podstawowej.</p> <p>Modernizacja sieci internetowej w przedszkolu.</p> <p>Zakup nowych stolików i krzeseł uczniowskich w salach nr 2 i 7.</p> <p>Zakup nowych rejestratorów oraz kamer w celu rozbudowy monitoringu w Zespole.</p>

Wsparciem dla gminnych jednostek oświatowych jest **Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych**. W 2022 r. realizował swoje zadanie statutowe: żywienie zbiorowe dla uczniów i wychowanków placówek oświatowych na terenie Gminy Ornontowice, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ornontowice. W 2022 r. przygotowano i wydano łącznie 140 097 posiłków (38 580 śniadania, 65 181 obiadów, 36 336 podwieczorków).

Wspomaganiem rozwoju dzieci i młodzieży poprzez podejmowanie działań opiekuńczych zajmuje się Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza i Terapeutyczna. Placówka obejmuje pomocą dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

IV.10.2. Udzielone dofinansowania

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w formie:

- nauki zawodu – **8 493,13 zł** (za 36 m-cy nauki zawodu),
- przyuczenia do wykonywania określonej pracy – **266,95 zł** (za każdy pełny miesiąc kształcenia).

Tabela 44 - Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych

Nauka zawodu		Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	
Ilość młodocianych pracowników	Kwota dofinansowania [zł]	Ilość młodocianych pracowników	Kwota dofinansowania [zł]
1	16 278,43 (za 16 miesięcy nauki zawodu)	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe, tzw. "dotacja podręcznikowa" dla uczniów szkół podstawowych.

Tabela 45 - Dofinansowanie zadań w zakresie „dotacji podręcznikowej”

Dotacja otrzymana [zł]	Dotacja wykorzystana [zł]	Liczba uczniów korzystających z „dotacji podręcznikowej”
48 609,13	47 544,27	543

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego, tzw. „dotacja przedszkolna”, dla dzieci, które kończą 5 lat i mniej, uczęszczających do przedszkola publicznego i przedszkola niepublicznego.

Tabela 46 - Dofinansowanie zadań w zakresie „dotacji przedszkolnej”

Dotacja otrzymana [zł]	Dotacja wykorzystana [zł]	Liczba uczniów uwzględniona do naliczenia dotacji (dzieci w wieku 5 lat i mniej)
343 368,00	342 374,05	228 uczniów w tym: - 198 – przedszkole publiczne - 30 – przedszkole niepubliczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina Ornontowice wypłacała dofinansowanie uczniom posiadającym orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego do zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, uczęszczającym do Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach. Gmina Ornontowice otrzymała 12 970,00 zł, a wykorzystała 5 209,66 zł.

Tabela 47 - Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022 (dla roku 2022)

Szkoła branżowa I stopnia	Technikum
- liczba uczniów – 8	- liczba uczniów – 9
- łączna kwota – 2 915,97 zł	- łączna kwota – 2 293,69 zł
RAZEM: uczniów – 17 kwota: 5 209,66 zł	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina otrzymywała zwrot kosztów wychowania przedszkolnego w związku z uczęszczaniem dzieci z innych gmin do Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice:

Tabela 48 - Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (jaki inne gminy zwracają Gminie Ornontowice)

Gmina i Miasto Czerwionka - Leszczyny			Gmina Mikołów		
Za okres	Liczba dzieci	Zwrot kosztów dla Gminy Ornontowice [zł]	Za okres	Liczba dzieci	Zwrot kosztów dla Gminy Ornontowice [zł]
styczeń – czerwiec 2022; wrzesień – grudzień 2022	2	8 061,80	wrzesień – grudzień 2022	1	3 224,72
RAZEM: 11 286,52 zł					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina realizowała zwrot kosztów wychowania przedszkolnego dla innych gmin, w związku z uczęszczaniem dzieci zamieszkałych w Ornontowicach do przedszkoli publicznych w innych gminach:

Tabela 49 - Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (jakie Gmina Ornontowice płaci innym gminom)

Miasto Orzesze			Gmina Pilchowice		
Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]	Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]
styczeń – sierpień 2022	1	7 774,16	styczeń – sierpień 2022	1	5 055,08
RAZEM: 12 829,24 zł					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Na podstawie Uchwały Nr XL/343/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Ornontowice dla niepublicznych przedszkoli oraz dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie Gminy Ornontowice oraz trybu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania tej dotacji udzielono:

- dla Katolickiego Przedszkola Niepublicznego Sióstr Służebniczek NMP im. Aniołów Stróżów w Ornontowicach **dotacji w wysokości 352 175,04 zł, gdzie na miesiąc przypadało 42 dzieci, z tego 6 dzieci w okresie od 01-08/2022 r., 8 dzieci w okresie 09-12/2022 r. z obcych gmin** uczęszczało do Katolickiego Przedszkola Niepublicznego Sióstr Służebniczek i zostały ściągnięte środki finansowe do budżetu Gminy Ornontowice, jako zwrot kosztów dotacji za udział dzieci z obcych gmin na zasadzie not księgowych na łączną kwotę **33 822,34 zł;** zgodnie z art. 51 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 z zm.)
- do **przedszkoli niepublicznych w obcych gminach (Gliwice, Orzesze, Żory, Ruda Śląska)** uczęszczało **8 dzieci z Ornontowic**, gdzie łącznie z budżetu Gminy Ornontowice zostały przekazane zwroty kosztów za udział dzieci w łącznej wysokości **32 881,26 zł.**

W Gminie Ornontowice na podstawie Uchwały Nr XXXIX/330/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30.01.2018 r. w sprawie wprowadzenia świadczenia pieniężnego „Dofinansowanie żłobkowe” dla rodzin z dziećmi w wieku do lat 3 i uchwał zmieniających – z dofinansowania skorzystało **21 dzieci**, a koszt dofinansowania łącznie **w 2022 r. wyniósł 31 000,00 zł.**

Gmina pokrywała koszt dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek specjalnych:

- Transport zorganizowany przez gminę w roku szkolnym 2021/2022 (łącznie Mikołów i Wiry, Katowice) – **dane od I-VI 2022 r. (12 dzieci, kwota 59 825,86)** i w roku szkolnym 2022/2023 (łącznie Zabrze i Gliwice, Mikołów i Wiry, Katowice) – **dane od IX-XII 2022 r. (14 dzieci, kwota 127 756,97 zł).** **Łącznie w 2022 r.** Gmina wydatkowała środki za dowóz do szkół i placówek specjalnych realizowany przez przewoźnika **kwotą 187 582,83 zł,**
- Transport indywidualny realizowany przez rodziców na zasadzie zawartych umów za dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek specjalnych w roku szkolnym 2021/2022 (Mikołów, Katowice) – **dane od I-VI 2022 r. (3 dzieci, kwota 5 456,49 zł)** i w roku szkolnym 2022/2023 (Mikołów, Katowice) – **dane od IX-XII 2022 r. (4 dzieci, kwota 7 484,53 zł).** **Łącznie w 2022 r.** na zasadzie zawartych umów z rodzicami, jako zwrot kosztów dowozu do szkół i placówek specjalnych Gmina Ornontowice wypłaciła **kwotę 12 941,02 zł.**

Tabela 50 - Praktyki uczniowskie/studenckie w Urzędzie Gminy w 2022

UCZNIOWSKIE	STUDENCKIE
8	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

IV.10.3. Stypendia

Gmina Ornontowice od szeregu lat realizuje program wypłaty stypendiów dla dzieci i młodzieży osiągającej wysokie wyniki w nauce. Stypendia Wójta Gminy Ornontowice realizowane są na podstawie Regulaminu przyjętego uchwałami Rady Gminy Ornontowice dla uczniów w Gminie Ornontowice⁵⁷ oraz studentów zamieszkałych na terenie Gminy Ornontowice.⁵⁸

Wnioski o przyznanie stypendium Wójta Gminy Ornontowice specjalnego rozpatruje Komisja Weryfikacyjna ds. stypendium⁵⁹ w składzie:

- Marcin Kotyczka - Przewodniczący Komisji
- Ryszard Milanowski - Członek
- Grzegorz Hawełka - Członek
- Aleksandra Krzemińska - Członek
- Wojciech Kubicki - Członek
- Łukasz Machulik - Członek
- Sebastian Spyra - Członek
- Adam Widenka - Członek

Tabela 51 - Stypendia specjalne w roku szkolnym 2021/2022

Stypendyści	Ilość [osób]	Kwota [zł]	
Uczniowie szkoły podstawowej	kl. V	2	1 800,00
	kl. VI	1	900,00
	kl. VII	8	7 200,00
	kl. VIII	10	9 000,00
Studenci uczelni wyższych	-	7	10 500,00
Razem:	28	29 400,00	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

IV.10.4. Oświata powiatowa

Na terenie Gminy Ornontowice mieści się Zespół Szkół Ponadpodstawowych, którego organem prowadzącym jest Powiat Mikołowski, a w którym naukę pobiera ok. 538 uczniów w 21 oddziałach.

Kierunki kształcenia:

- technikum 5-letnie (dla uczniów kończących szkołę podstawową) oraz technikum 4-letnie (dla uczniów kończących gimnazjum): technik automatyk, technik architektury krajobrazu, technik

⁵⁷Uchwała Nr XXII/191/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 22 października 2020 r.

⁵⁸Uchwała Nr XVIII/161/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 maja 2020 r.

⁵⁹Zarządzenie Nr 0050.0480.2021 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 26 października 2021 r.

- ekonomista, technik elektryk, technik górnictwa podziemnego, technik hodowca koni, technik hotelarstwa, technik ogrodnik, technik architektury krajobrazu, technik robót wykończeniowych w budownictwie, technik żywienia i usług gastronomicznych (dietetyka), technik weterynarii,
- branżowa szkoła I stopnia 3-letnia: automatyk, elektryk, kucharz, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie oraz w klasie wielozawodowej - rzemieślniczej, która kształci w zawodach: fryzjer, piekarz, stolarz, krawiec, mechanik pojazdów samochodowych, tapicer, elektromechanik pojazdów samochodowych, kamieniarz, betoniarz-zbrojarz, blacharz samochodowy, wędliniarz, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter-elektronik, sprzedawca, fotograf, lakiernik, ślusarz, operator obrabiarek skrawających, mechanik-monter maszyn i urządzeń, kowal oraz w innych zawodach, w których uczeń znajdzie praktyczną naukę zawodu.

Wszystkie zawody znajdują się na liście zawodów o znacznym lub umiarkowanym zapotrzebowaniu na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Zespół współpracuje z okolicznymi zakładami pracy w zakresie praktycznej nauki zawodu. Szkoła uczestniczy w międzynarodowych projektach finansowanych w ramach programu Erasmus +, podczas których uczniowie realizują praktyki zawodowe w Hiszpanii, a nauczyciele doskonalą swe umiejętności podczas specjalistycznych szkoleń w różnych systemach szkolnictwa, tj. w Irlandii, we Włoszech, na Węgrzech i Malcie.

IV.11. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Ornontowice funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminny Ośrodek Zdrowia, którego organem tworzącym jest Gmina Ornontowice. Organem inicjującym i opiniodawczym Gminnego Ośrodka Zdrowia jest Rada Społeczna. W dniu 27 sierpnia 2020 r. na mocy Uchwały Nr XX/175/20 Rady Gminy Ornontowice została powołana nowa Rada Społeczna na 4-letnią kadencję, w składzie:

• Marcin Kotyczka	-	Przewodniczący Rady Społecznej
• Edyta Nogiec-Karwot	-	Członek
• Henryk Nieużyła	-	Członek
• Ryszard Milanowski	-	Członek
• Katarzyna Walczak	-	Członek
• Tadeusz Zientek	-	Członek

W roku 2022 Rada Społeczna obradowała cztery razy. W posiedzeniach brali udział zaproszeni goście w osobach: Zastępcy Wójta, Skarbnika Gminy, Dyrektora GOZ, Główniej Księgowej GOZ oraz Radcy Prawnego. W 2022 roku Rada Społeczna podjęła trzy uchwały, które dotyczyły:

- przedstawienia opinii do przedłożonego rocznego sprawozdania finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia za rok 2021 oraz zawartej w nim propozycji pokrycia straty netto,
- opinii dotyczących zmiany planu finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia na 2022,
- wydania opinii dotyczącej planu finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach na rok 2023.

Ponadto na posiedzeniach Rady Społecznej szeroko omawiane były tematy związane z:

- sytuacją finansową GOZ,
- sytuacją organizacyjną GOZ,
- prowadzonymi remontami w budynku GOZ,

- bieżącym funkcjonowaniem GOZ,
- realizacją umowy grantowej oraz wynik przetargu ws. JSW SA. KWK „Budryk”.

W ramach ochrony i promocji zdrowia w Gminie Ornontowice przeprowadzono imprezy takie jak:

- zajęcia z cyklu „Akademia Biegania”,
- Turniej tenisa stołowego,
- Turniej siatkówki,
- Rozgrywki skata,
- Sportowy Turniej Miast i Gmin oraz piknik sportowy w ramach Sportowego Turnieju Miast i Gmin pn. „Sport dla wszystkich – zdrowie dla każdego”,
- Biegi przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca,
- fluoryzację wśród uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej,
- profilaktyka zdrowia psychicznego (uczniowie Szkoły Podstawowej klasy I-VIII, rodzice i nauczyciele),
- profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych (uczniowie Szkoły Podstawowej klasy I-VIII, rodzice i nauczyciele),
- promocja zdrowia w zakresie poprawy kondycji fizycznej uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym
- Punkt Konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz ofiar przemocy.

Ponadto Gmina Ornontowice dofinansowała:

- Realizację pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych ich rodzinom i bliskim – przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Powrót” w kwocie **2 500,00 zł**,
- Realizacja zadań publicznych Gminy Ornontowice w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w 2022 roku poprzez świadczenie pomocy psychospołecznej, wsparcia i konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy jak i członków rodzin tych osób – przez Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki "Zmiana" w kwocie **2 000,00 zł**,
- XX Integracyjny Rajd Rowerowy "DUET 2022" Fundacji Brajlówka w kwocie **7 000,00 zł**,

W roku 2022 w Gminnym Ośrodku Zdrowia zadeklarowanych było ok. **6862 osób**. Udzielono **37084 porad lekarskich**, w tym 5431 tys. pacjentom pediatrycznym. Pielęgniarki wykonały łącznie 4145 procedur (w tym 295 wizyt domowych i 950 szczepień dzieci). 447 uczniów objęto profilaktyką fluorkową, 81 noworodków znajdowało się pod opieką położnej środowiskowej, która przeprowadziła 353 wizyty domowe i 200 edukacji przedporodowych. Pod opieką pielęgniarek w miejscu nauczania i wychowania znajdowało się codziennie 818 uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego i ok. 463 uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych. Fizykoterapia wykonała 7661 zabiegów. Punkt laboratoryjny przeprowadził 12495 badań hematologicznych w surowicy krwi. Zrealizowano 590 badań EKG, 299 badań USG i zlecono do wykonania 861 zdjęć RTG. Przeprowadzono także 3692 badań medycyny pracy. Gminny Ośrodek Zdrowia zabezpiecza także pod względem medycznym pracę KWK "Budryk", w dni robocze samodzielnie, a w dni wolne i święta z pomocą zespołu złożonego z lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych działających w ramach umowy podwykonawczej.

IV.12. Komunikacja publiczna

Zadania z zakresu komunikacji publicznej realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.⁶⁰

⁶⁰tj. Dz.U. z 2022 poz. 1343, 2666

Na terenie Gminy organizatorem komunikacji publicznej jest:

- 1) Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia na podstawie podpisanego Porozumienia w sprawie powierzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pełnienia funkcji organizatora zbiorowego z dnia 03.03.2022 r., w ramach którego obsługiwana jest linia nr 636, linia nr 505, linia nr 655, linia nr K, linia nr 647, praca eksploatacyjna wykonana w 2022 r. na w/w liniach wynosiła 92 193 wzkm/na kwotę: 544 607,00 zł,
- 2) Marszałek Województwa Śląskiego na podstawie podpisanej Umowy Nr RUD.032.009.2022 z dnia 31.01.2022 r. poprzedzonej Uchwałą Nr XXXVIII/307/21 Rady Gminy Ornontowice z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Województwa Śląskiego na finansowanie zadania własnego na 2022 rok oraz Aneksem nr 1 z dnia 24.08.2022 w sprawie zmiany wartości zadania na kwotę: 98 397,40 zł oraz Aneksem nr 2 z dnia 18.11.2022 w sprawie zmiany wartości zadania na kwotę: 95 283,22 zł, w ramach której obsługiwana jest linia nr 300, linia nr 301; praca eksploatacyjna wykonana w 2022 r. na w/w liniach wynosiła 11 497,10 wzkm/na kwotę: 95 283,22 zł,
- 3) Ponadto Gmina Ornontowice zorganizowała własny transport zbiorowy obsługujący teren Ornontowic, tj. „*Bezpłatna komunikacja publiczna*”, realizowana na podstawie Umowy Nr RU.272.0219.2021 z dnia 27.12.2022 r. z Firmą Transportowo-Uslugową Karol Drabas. Umowa obowiązywała od dnia 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Trasa przejazdu obsługiwana była przez dwa autobusy (BUS nr 1 i BUS nr 2) i obejmowała 8 kursów w dni robocze; komunikacja finansowana była w 100% z budżetu gminy; koszt w roku 2022 wyniósł 275 138,10 zł (stawka za wzkm 9,00 zł).

W ramach zadań komunikacyjnych, na podstawie:

- Uchwały Nr XVII/153/20 Rady Gminy Ornontowice w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Ornontowice w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,
- Uchwały Nr XXI/198/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,
- Uchwały Nr XLV/444/14 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 września 2014 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,
- Uchwały Nr XXI/199/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Ornontowice,
- Uchwały Nr XXXII/329/13 Rady Gminy Ornontowice z dnia 19 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Ornontowice XXI/199/12 w sprawie ustalenia stawki opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Ornontowice,

zawarte są umowy z przewoźnikami i pobierane kwartalne opłaty, tj. **0,05 zł** za każde zatrzymanie się na przystankach autobusowych. Umowy zawarte są z PKM Tychy, Kłosok Sp. z o.o. Sp. K., Firma Transportowo-Uslugowa Karol Drabas, GTVBUS POLSKA Sp. z o.o., City-Line2 Sp. z o.o. W 2022 r. wpływy z opłaty za zatrzymanie na przystankach autobusowych wyniosły **10 210,34 zł**. Środki te przeznaczone są utrzymanie przystanków.

IV.13. Porządek, bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa

Komórka organizacyjna Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Gminy Ornontowice w 2022 roku realizowała zadania i przedsięwzięcia wynikające z zakresu obowiązków przypisanych do stanowiska. W ramach poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego Gmina Ornontowice uczestniczyła w zakupie sprzętu dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ornontowicach w wysokości **22 663,43 zł** z czego

16 732, 50 zł wydano na sprzęt ratowniczy, a 5 930,93 na zakup oleju napędowego do dwóch samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu ratunkowego. Zakupiony został sprzęt ratunkowy oraz wyposażenia osobistego strażaków OSP m.in.: buty specjalne – 2szt., przenośny zbiornik na wodę TAKER II (1300l) - 1 szt., wielofunkcyjna pętla ratownicza – 1 szt., nosze płachtowe – 1 szt. Sprzęt został przekazany przez władze gminy Ochotniczej Straży Pożarnej protokołem. W roku 2022 komórka ds. BiZK uczestniczyła aktywnie na rzecz uchodźców z Ukrainy. W ramach współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną, Państwową Strażą Pożarną oraz Policją w Mikołowie komórka Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego uczestniczyła w działaniach mających zabezpieczyć zakwaterowanie dla uchodźców z Ukrainy poprzez rozlokowanie obywateli Ukrainy na terenie gminy. Łącznie w 2022 r. na pomoc dla obywateli Ukrainy w tym na zakup agregatu prądotwórczego dla miasta Złoczów w Obwodzie Lwowskim z gminnego budżetu wydano kwotę w wysokości **27 898,79 zł**. W ramach zadania zleconego gminie wypłacone zostały świadczenia dla osób przyjmujących uchodźców z Ukrainy w wysokości 40 zł za osobodzień. Łączna kwota w 2022 roku wyniosła **419 320,00 zł**. W miesiącach wrzesień - październik w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Mikołowie oraz Komisariatem Policji w Orzeszu w celu poprawienia bezpieczeństwa mieszkańców na terenie gminy funkcjonariusze policji w czasie ponadnormatywnych godzin służby pełnili służbę patrolową – 6 840,00 zł.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach liczy 35 członków druhow- strażaków, w tym: 7 członków zarządu, 3 członków komisji rewizyjnej, 10 członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, 24 strażaków-ratowników, w tym 10 kierowców z uprawnieniami wyjeżdża na akcje ratunkowe. Na wyposażeniu znajdują się dwa samochody ratowniczo-gaśnicze – średni Mercedes-Benz ATEGO oraz lekki RENAULT.

Państwowa Straż Pożarna w 2022r. interweniowała na terenie gminy 77 razy, z czego 7 w wyniku pożarów oraz 70 razy w innych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców gminy.

Gminna Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach w 2022r. interweniowała 70 razy z czego 7 w wyniku pożaru oraz 63 razy w innych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców gminy. OSP Ornontowice należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

W 2022 roku na terenie gminy Ornontowice policja interweniowała **721** razy w tym 108 interwencji domowych oraz 613 interwencji w miejscach publicznych jak również przestępstwach przeciwko mieniu – kradzieże, kradzieże z włamaniem, kradzież i kradzież z włamaniem do samochodu, rozboje, niszczenie mienia, uszkodzenie ciała, bójka i pobicia, wypadki w ruchu lądowym oraz przestępczość narkotykowa. Na terenie gminy policja zanotowała również 226 interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu, 102 osoby odwieziono do izby wytrzeźwień lub do miejsc zamieszkania. Na terenie Gminy doszło do 52 kolizji, zatrzymano 20 kierujących będących pod wpływem alkoholu oraz 8 osób pod wpływem innych środków odurzających. W 2022r. w aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa w Polsce mieszkańcy Ornontowic zamieścili 83 zgłoszenia. Najczęściej zamieszczane informacje to: przekroczenie prędkości, nieprawidłowe parkowanie, niewłaściwa infrastruktura drogowa, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, zła organizacja ruchu drogowego, dzikie wysypiska śmieci, grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, akty wandalizmu.

IV.14. Kultura i sztuka

W Gminie Ornontowice funkcjonują dwie instytucje kultury: ARTeria Centrum Kultury i Promocji oraz Gminna Biblioteka Publiczna, które zgodnie ze swoim Statutem prowadzą działania związane z rozwojem i upowszechnianiem szeroko rozumianej kultury i sztuki.

IV.14.1. ARTeria Centrum Kultury i Promocji

Zgodnie ze swoim statutem ARTeria jest organizatorem lub współorganizatorem wielu wydarzeń kulturalnych w Ornontowicach. Jednakże w związku ze epidemią Covid-19 i wprowadzonymi ograniczeniami prowadzenie działalności kulturalnej w tym zakresie było niezwykle utrudnione. Zostało odwołanych wiele planowanych imprez w pierwszym półroczu.

W zależności od obowiązujących ograniczeń odbywały się spotkania grup i organizacji oraz wydarzenia odpowiadające restrykcjom. W pierwszym półroczu spotkania Chóru „Jutrzenka” odbywały się na sali widowiskowej, a nie jak wcześniej w sali wieżowej Urzędu. Również Komisje i Sesje Rady Gminy odbywały się w trybie stacjonarnym w sali ARTerii przez pierwsze miesiące roku.

W miesiącu lutym zorganizowano zajęcia w ramach Ferii z ARTerią, w tym: wyjazdy do kina, warsztaty robienia slim'ów, rysowania karykatur, krawieckie oraz dzień z eksperymentami naukowymi.

ARTeria aktywnie włączyła się w inicjowane działania na rzecz uchodźców z Ukrainy, przez wsparcie zbiorów, oraz organizację spotkań integracyjnych dla mam z dziećmi.

Dni Ornontowic w 2022 roku zostały połączone z obchodami Dnia Dziecka, co spotkało się z dużą aprobatą ze strony mieszkańców.

W ramach oferty dla mam z dziećmi prowadzono zajęcia Akademii Malucha oraz Maluszkowe Muzykowanie.

Dzięki projektowi „Naturalnie Aktywny Senior!” dofinansowanemu z Fundacji JSW odbyły się dla seniorów m.in. wyjazdy na kręgielnię, pole golfowe i strzelnicę, wycieczka do Otmuchowa, spotkania z fizjoterapeutą oraz zajęcia z treningu pamięci i poprawy pracy mózgu.

W miesiącu maju rozpoczęto realizację diagnozy potrzeb kulturalnych „nowych” mieszkańców Ornontowic, finansowaną z projektu Ornontowice Nowych Idei 2,0 realizowanego z programu Dom Kultury +. Diagnoza prowadzona była w formie spotkań sąsiedzkich, które zorganizowano na terenie osiedla Zielone Wzgórze oraz Ogródków Działkowych „Przyjaźń”. Z diagnozy wynika, iż mieszkańcy zainteresowani są zwiększeniem ilości lokalnych wydarzeń kulturalnych, tak aby mogli poznawać się i integrować z sąsiadami.

W ramach projektu został przeprowadzony konkurs na inicjatywy lokalne w dziedzinie kultury. Niezależna komisja wybrała do dofinansowania 7 projektów, które zostały zrealizowane w drugim półroczu 2022 roku. Pracownicy ARTerii wsparli realizację następujących inicjatyw:

- 1) Znamy się NIE TYLKO z widzenia. Spotkanie sąsiedzkie przy winylu;
- 2) Piknik na Borowcu - szukanie korzeni nazwy Borowiec;
- 3) NOCNIK czyli wieczorna gra terenowa dla dorosłych;
- 4) Terenowo-planszówkowo;
- 5) Muzykoterapia głosem;
- 6) Spacerem przez historię Ornontowice;
- 7) Bajtel i Starka – to super parka!

W ramach działań prowadzonych dla dzieci i młodzieży, na przełomie lipca i sierpnia zrealizowano projekt; Aktywne Wakacje czyli PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii, wycieczki, spektakle, gra terenowa i kino plenerowe. Zajęcia i spotkania odbywały się co środę w Amfiteatrze Parkowym. Zorganizowano wyjazdy do Grodu Średniowiecznego w Byczynie, zoo we Wrocławiu oraz Jura Parku Krasiejów. Po raz pierwszy zrealizowano Kino Plenerowe na nowym ekranie plenerowym w Amfiteatrze.

Dzięki dotacji z Ministerialnego programu EtnoPolska, przeprowadzono innowacyjne zajęcia w szkole i przedszkolu, dzięki którym dzieci i młodzież poznały śląskie hafty oraz nauczyły się wykorzystywać dawne

wzornictwo w etnodesignie. Zajęcia prowadzone były przez pracowników ARTerii oraz Panie z Koła Gospodyń Wiejskich. Dzięki zaangażowaniu pięknie haftujących mieszkanek Ornontowic, zostały przygotowane wzorniki z haftami, które występowały na fartuchach i zopaskach oraz odtworzono dawne chusty tzw. merynki. Stworzone w projekcie konspekty zajęć pozwoliły na kreatywne podejście do przepięknych dawnych haftów oraz dają możliwość powtarzania spotkań z młodzieżą w kolejnych latach.

11 listopada przygotowano obchody uroczystości nadania imienia Stefana Owczarka dla Amfiteatru Parkowego.

„Świątowanie z Mikołajem, Barbórką, Ambrożym i choinką”, to projekt, którego celem jest przywrócenie wiedzy o pięknych tradycjach związanych ze świętami, którym patronują Barbara, Mikołaj i Ambroży oraz od 13 lat w Ornontowicach: choinka, przy której skupiają się mieszkańcy na Jarmarku Bożonarodzeniowym.

Święto pszczelarzy, święto górników, mikołajkowe święto dzieci oraz grudniowe spotkanie wszystkich organizacji społecznych i mieszkańców przy wspólnym Jarmarku Bożonarodzeniowym są obrazem współpracy pomiędzy organizacjami działającymi na terenie Ornontowic, a ARTerią.

Tabela 52 - Dochody i wydatki ARTerii w roku 2022 w porównaniu z 2021 rokiem

	2021 [zł]	2022 [zł]	Uwagi
Łączne przychody wynosiły:	848 281,58 zł	912 599,43 zł	
W tym:			
Stan początkowy konta	84 288,49 zł	18 402,65 zł	
Dotacja podmiotowa	579 810,00 zł	639 200,00 zł	
Dotacje celowe z środków zewnętrznych	25 000,00 zł	81 000,00 zł	
Przychody z działalności statutowej	87 808,15 zł	108 923,31 zł	
Przychody finansowe	70,00 zł	59,00 zł	
Pozostałe przychody	71 304,94 zł	83 417,12 zł	w tym darowizny
Łączne koszty wynosiły:	814 289,21 zł	891 308,90 zł	
W tym:			
Koszty osobowe i pochodne	469 422,34 zł	508 076,56 zł	W tym artystów i wykonawców
Działalność podstawowa	151 216,45 zł	201 303,63 zł	
Działalność remontowo-inwestycyjna	43 352,85 zł	18 997,76 zł	
Działalność kulturalna	153 289,21 zł	162 930,95 zł	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARTerii

W uzupełnieniu danych wskazanych w rozdziale III.2., oprócz etatowych pracowników jednostki (4,75 etatu), na dzień 31 grudnia 2022 r. ARTeria Centrum Kultury i Promocji zatrudniała 11 osób, w tym:

- Instruktorzy: 6 osób – umowy cywilno-prawne,
- Obsługa: 5 osób – umowy zlecenia rozliczane godzinowo,

w ciągu roku jednostka zatrudnia dodatkowo na umowy cywilno-prawne 35 osób jako realizatorów poszczególnych działań.

Dzięki organizacji w ARTerii Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach w 2022 r. cyklicznych zajęć stałych, tygodniowo korzystała z tej oferty następująca ilość osób:

Tabela 53 - ARTeria - cykliczne zajęcia stałe

Zajęcia indywidualne prowadzone w ramach ogniska muzycznego:	
nauka gry na instrumentach klawiszowych	31 osób
nauka gry na gitarze	10 osób
nauka gry na perkusji	3 osób
nauka śpiewu	9 osób
Zajęcia grupowe prowadzone w ramach wspierania aktywności twórczej:	
warsztaty ceramiczne	12 osób
zajęcia plastyczne dla dzieci	22 osób
W sumie:	87 osób

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARTerii

W związku ze epidemią Covid-19 w instruktorzy prowadzili zajęcia w formie hybrydowej. Dotyczyło to lekcji indywidualnych.

W ramach edukacji kulturalnej, cykl bezpłatnych spotkań z muzykami z Filharmonii Śląskiej dla dzieci, odwołany był w pierwszych miesiącach roku, natomiast w zmodyfikowanej formie został wznowiony po zniesieniu ograniczeń.

Przy ARTerii działają:

- Towarzystwo Miłośników Ornontowic,
- Chór „Jutrzenka”,
- Zespół folklorystyczny „Marzanki”,
- Kapela Podwórkowa „Śląskie Bajery”.

ARTeria udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia dla następujących grup, działających na rzecz mieszkańców Gminy Ornontowice, systematycznie wspierając te organizacje:

- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Teatr „Naumiony”,
- Fundacja Szafa Gra,
- GKS Gwarek,
- OSP Ornontowice,
- Klub Emeryta,
- Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Kontynuowana jest współpraca z szkołami tańca. Efektem pracy Szkoły Tańca TEAM Ornontowice jest udział dziecięcych par tanecznych w zawodach regionalnych, ogólnopolski i krajowych, warto w tym miejscu zauważyć, iż podopieczni szkoły coraz częściej zdobywają medale i wyróżnienia w znaczących turniejach tanecznych.

W ramach współpracy z Teatrem „Naumiony” oraz Fundacją Szafa Gra, systematycznie udzielana jest nieodpłatnie sala widowiskowa na potrzeby ważnych prób oraz wystawianych spektakli Teatru.

IV.14.1.1. Zewnętrzne środki finansowe pozyskane w 2022 roku

W ramach złożonych wniosków udało się pozyskać dotacje z budżetu państwa na projekty:

- **40 000,00** zł na realizację projektu **Ornontowice Nowych Idei 2.0** realizowanego z programu Dom

- Kultury +, finansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury;
- **20 000,00** zł na organizację *V Śląskiego Taboru w Ornontowicach* w ramach programu „Kultura ludowa i tradycyjna”, finansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
 - **21 000,00** zł na realizację projektu *EtnoHaft – nowoczesne edukowanie o tradycjach hafciarskich w oparciu o wzory na Merynkach i Zopaskach*, dofinansowanego w ramach Programu EtnoPolska 2022 ze środków finansowych Narodowego Centrum Kultury.

Otrzymaliśmy również darowizny w kwocie: 64 118,00 zł, w tym darowizny z Fundacji JSW na pokrycie kosztów następujących projektów

- **15 000,00** zł na realizację projektu „*Naturalnie Aktywny Senior!*”;
- **24 000,00** zł na realizację projektu „*PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii!*”;
- **25 000,00** zł na realizację projektu „*Świętowanie z Mikołajem, Barbórką, Ambrozym i choinką!*”.

IV.14.2. Gminna Biblioteka Publiczna

Drugą instytucją kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna. Stan zatrudnienia w jednostce podano w rozdziale III.2. Poniżej informacja o finansach jednostki oraz najważniejszych przedsięwzięciach realizowanych w 2022 r.

Tabela 54 - Dochody i wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej

Lp.	Dochody	2021 [zł]	2022 [zł]	Uwagi
1.	Dotacja podmiotowa	295 543,00	309 205,45	
2.	Dotacja celowa – projekty	4 025,00	00,00	1 projekt w 2021 r.
3.	Wpływy z usług	482,40	572,60	Wydruki
4.	Pozostałe przychody	18 084,00	2 004,00	2021 r.: Darowizna z Fundacji JSW, Darowizna z Fundacji Orlen i kary. 2022 r.: darowizny osób fizycznych, kary
Lp.	Wydatki	2021 [zł]	2022 [zł]	Uwagi
1.	Koszty osobowe i pochodne	230 550,03	243 090,79	
2.	Działalność podstawowa	33 773,18	45 304,45	
3.	Działalność kulturalna	32 967,10	37 481,21	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GBP

Na bieżąco prowadzone są prace remontowo-konserwacyjne w obiekcie. Zakupiono 1 witrynę na gry planszowe.

Realizacja podejmowanych działań w zakresie czytelnictwa:

- gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i ochrona zbiorów bibliotecznych (książki, audiobooki, prasa),
- obsługa wypożyczalni za pośrednictwem systemu bibliotecznego MAK+ - wypożyczenia, zwroty, prolongaty, rezerwacje,
- w związku z epidemią Covid-19 i rekomendacjami Biblioteki Narodowej, do końca lutego 2022 r. obowiązywał zakaz wolnego dostępu do półek, a czytelnice: komputerowa i prasy były nieczynne

(od 1 marca uruchomiono 2 stanowiska, od 1 lipca - wszystkie); w okresie 24 stycznia do 4 lutego odwołano wszystkie stacjonarne imprezy biblioteczne,

- zapewnienie czytelnikom bezpłatnego dostępu do ebooków, audiobooków w serwisach: Legimi, Ebookpoint i Empik Go, w ramach porozumień zawartych z Biblioteką Śląską w Katowicach,
- organizacja tematycznych spotkań czytelniczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, warsztatów, akcji czytelniczych, konkursów literackich, wystaw – z wykorzystaniem dostępnych zbiorów i zasobów technologicznych,
- realizacja projektów/programów promujących czytelnictwo: "*Mała książka – wielki człowiek*" – akcja czytelnicza dla dzieci w wieku przedszkolnym, organizowana we współpracy z Instytutem Książki w Krakowie /5. edycja/; "*Blisko natury*" – projekt ekologiczno-outdoorowy dla dzieci dofinansowany przez Fundację ORLEN w ramach programu *Moje miejsce na Ziemi*; "*Warsztatowe Ferie*" – projekt dofinansowany z Fundacji JSW,
- uruchomienie Wypożyczalni Gier Planszowych; zakup oszklonej witryny i gier planszowych – dofinansowanie z Fundacji JSW; wypożyczanie gier na zewnątrz użytkownikom i czytelnikom,
- informacja o zbiorach oraz promocja działań czytelniczych na miejscu i w środkach masowego przekazu.

IV.14.2.1. Najważniejsze wydarzenia i imprezy cykliczne

- **Biblioteczna Akademia Malucha** - comiesięczne spotkania czytelnicze promujące książkę dziecięcą, organizowane dla grup przedszkolnych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice i Katolickiego Niepublicznego Przedszkola im. Aniołów Stróżów w Ornontowicach.
- **Warsztatowe Ferie** – 5 kreatywnych warsztatów dla dzieci i młodzieży.
- **Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci** – spotkanie biblioteczne dla przedszkolaków.
- **Wystawy** – „Polska czy Niemcy? Plebiscyt na Górnym Śląsku 20 marca 1921”, „Katowice 1922” zrealizowane dzięki współpracy z Biblioteką Śląską w Katowicach.
- **Czekoladowa Biblioteka** – realizacja 2 spotkań w ramach współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ornontowicach.
- **Zdrowe nawyki i świadomość żywieniowa** – spotkanie z dietetykiem klinicznym w ramach współpracy z siecią gabinetów Dietetyk Blisko Ciebie.
- **Wycieczka do Zagrody Ekologicznej Niezłe Ziółka** – realizowana w ramach projektu „Blisko natury”.
- **XIX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek** – pod hasłem „Biblioteka – świat w jednym miejscu” – spotkanie z dietetykiem, spotkanie z autorem książek dla dzieci Marcinem Koziółem, spotkanie z historykiem Kamilem Kartasińskim, warsztaty szycia na maszynie dla par rodzic-dziecko, spotkanie środowiska bibliotekarskiego, spotkania czytelnicze dla najmłodszych, amnestia, kolorowanki dla dzieci z nagrodami.
- **Konkursy** - „Czas w las” realizowany w ramach Projektu „Blisko natury”, „Komiks o psim superbohaterze”.
- **Warsztaty outdoorowo-ekologiczne z Dziką Droga**: „Ogród w szkle”, „Drugie życie odpadów”, „Ślady i tropy zwierząt”, Dzikie zapylacze pszczoły murarki”, „Bushcraft w jedności z naturą” - realizowane w ramach projektu „Blisko natury”.
- **Biwak z Dziką Droga** - realizowany w ramach projektu „Blisko natury”.
- **Przygodowe Wakacje 2022**: 7 aktywnych zajęć, animacji i warsztatów dla dzieci.
- **Narodowe Czytanie** „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza; fragmenty lektury czytali mieszkańcy Ornontowic i uczennice Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice
- **Jesienne Spotkania z Książką**: „O psach, które ratowały świat” – 10 spotkań czytelniczych dla uczniów klas I-III Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice, zrealizowane na podstawie książek autorstwa Barbary Gawryluk z serii „Pies na medal”.

IV.15. Sport, turystyka i rekreacja

IV.15.1. Infrastruktura sportowa

Na terenie Gminy Ornontowice znajdują się:

- **boisko do piłki nożnej** przy ul. Zwycięstwa 7b wraz z zapleczem sanitarno-szatniowo-administracyjnym,
- **boiska treningowe** przy ul. Klasztornej i ul. Jasnej,
- **boisko trawiaste** przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych przy ul. Dworcowej 1,
- Kompleks sportowy „**Moje Boisko – ORLIK 2012**” przy ul. Akacjowej 1a i przy ul. Okrężnej 6 (w skład każdego z obiektów wchodzi: boisko do piłki nożnej z nawierzchnią syntetyczną o wym. 30x62 m, boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową o wym. 32,1x19,1 m, w skład którego wchodzi boisko do koszykówki i siatkówki, budynek socjalno-szatniowy o pow. użytkowej 109,47 m², w skład którego wchodzi pomieszczenie trenera, szatnie z łazienkami przeznaczonymi dla dwóch drużyn, toalety oraz garaż, oświetlenie boisk składających się z 8 słupów oświetleniowych); kompleksy sportowe przystosowane są dla osób niepełnosprawnych, korzystanie z obiektów jest bezpłatne dla mieszkańców gminy Ornontowice, po wcześniejszej rezerwacji. W 2022 r. obiekty były czynne: od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 21:00, w soboty i niedzielę od 10:00 do 21:00. W okresie wakacyjnym oraz świątecznym od godz. 10.00 do godz. 21.00.
- **boisko wielofunkcyjne** o nawierzchni syntetycznej i dwa place zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym,
- **cztery place zabaw** usytuowane przy ulicy Akacjowej o nazwie „Akacjówka”, Chudowskiej o nazwie „Dolinka”, Jasnej o nazwie „Kubusia Puchatka” oraz Żabik o nazwie „Wesołej Żabki”, czynne w 2022 roku w miesiącach od kwietnia do listopada, siedem dni w tygodniu. W 2022 r. na placu zabaw przy ul. Żabik. dokonano naprawy piaskownicy oraz kiwaka. Ponadto został zakupiony zestaw zabawowy „Hania”,
- **cztery ogólnodostępne siłownie plenerowe** zlokalizowane w sąsiedztwie kompleksów boisk „Moje boisko – ORLIK 2012” przy ul. Akacjowej oraz Okrężnej oraz przy ul. Świerkowej i na terenie stadionu sportowego przy ul. Zwycięstwa,
- **Kompleks Bulodrom** usytuowany w rejonie Parku Gminnego (bulodrom – boisko do gry w bule o wym. 15x4 m, siłownia plenerowa – 8 zestawów po 2 urządzenia, plac zabaw – wydzielona i ogrodzona strefa zabaw dla najmłodszych, minigolf – boisko do minigolfa z 8 dołkami, kręgielnia – tor do gry w kręgle o wymiarach 12,5x1,2 m; czynny w 2022 roku w miesiącach od maja do wrzesień od poniedziałku do piątku od godz. 16.00 do godz. 20.00 sob, niedz i święta w godzinach 10:00-20:00 oraz w październiku w tygodniu w godzinach 16:00-20:00, sob-niedz w godzinach 10:00-16:00.
- **sieć tras rowerowych** powstałych w ramach projektu „*Sieć tras rowerowych na terenie Powiatu Mikołowskiego – infrastruktura aktywnych form turystyki*”; w ramach projektu zostało wytyczonych prawie 250 km tras rowerowych przebiegających przez miejscowości: Łaziska Górne, Mikołów, Ornontowice, Orzesze i Wyry. W Ornontowicach na przebiegu tras usytuowane są 4 wiaty przy ul. Zachodniej, Orzeskiej, Chudowskiej oraz Okrężnej i 2 miejsca postojowe,
- **Zabytkowy Park Gminny** wraz z Amfiteatrem Parkowym na ok 830 miejsc siedzących i ogólnodostępnym placem zabaw,
- park tematyczny **Świątynia Dumania – Park Archaniola im. Księdza Jerzego Kiełbasy**,
- Zestaw street workout „**Fit Park**” przy ul. Żabik,
- **Stacja naprawy rowerów** oraz ławka solarna usytuowana w rejonie parku gminnego,
- **Boisko sportowe przy ul. Świerkowej.**

IV.15.2. Formy aktywności społeczeństwa

Na terenie gminy funkcjonuje Górniczy Klub Sportowy "Gwarek". Działalność klubu współfinansowana jest m.in. z budżetu Gminy Ornontowice w ramach udzielonej dotacji na realizację projektu z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Ornontowice.

W ramach GKS „Gwarek” w 2022 r. funkcjonowały:

- sekcja piłkarska: I drużyna seniorska – **24 osoby**, II drużyna seniorska – **28 osób**,
- sekcja tenisa stołowego: zawodnicy z licencją PZTS – **20 osób**,

GKS „Gwarek” w 2022 r. liczył ok. 250 zawodników we wszystkich prowadzonych sekcjach sportowych. Gmina Ornontowice należy do Programu Klubu Kibiców Śląskich Miast na mocy umowy partnerskiej zawartej pomiędzy Gminą Ornontowice a Górnikiem Zabrze w celu integracji mieszkańców gminy w zakresie sportu, a zwłaszcza wydarzeń związanych z piłką nożną i promocją zdrowego trybu życia. W obecnej chwili w Programie znajduje się 15 gmin/miast. W ramach tej współpracy Gmina Ornontowice ma możliwość wspólnie organizować imprezy sportowe, rekreacyjne i rozrywkowe oraz zapraszać na spotkania przedstawicieli klubu Górnika Zabrze do szkół i przedszkoli. Dzięki współpracy możemy promować Gminę Ornontowice na meczach piłkarskich z możliwością uczestniczenia w tych meczach najmłodszych adeptów piłki nożnej oraz mieszkańców gminy.

W ramach wspierania aktywnego trybu życia mieszkańców Ornontowic, w 2022 r. organizowane były zajęcia „Akademia biegania” oraz „Bieg po zdrowie” prowadzone przez profesjonalnych trenerów. W okresie kwiecień-grudzień w ramach 35 treningów oraz 9 wycieczek górskich udział wzięło 39 uczestników z czego średnia na zajęciach wynosiła ok. 16 osób.

W roku 2022 Gmina Ornontowice zorganizowała następujące zawody sportowe:

- Biegi Przełajowe o Puchar Wójta Gminy Ornontowice (21.05.2022) – ilość uczestników wyniosła 174 osoby,
- Z okazji obchodów Dni Ornontowic w dniu 3 czerwca 2022 r. został zorganizowany turniej tenisa stołowego, 4 czerwca 2022 r. został zorganizowany turniej siatkówki oraz rozgrywki skata. Łączna liczba uczestników wyniosła 42 osoby,
- Biegi Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca (17.09.2022) – ilość uczestników wyniosła 178 osób,
- Sportowy Turniej Miast i Gmin – ilość uczestników wyniosła 1453 osób oraz piknik sportowy w ramach Sportowego Turnieju Miast i Gmin “Sport dla wszystkich – zdrowie dla każdego” – ilość uczestników wyniosła 87 osób.

Ponadto w dniach 13-19 września 2022 r. Gmina Ornontowice wraz z Zespołem Szkolno – Przedszkolnym w Gminie Ornontowice, Świetlicą Profilaktyczno-Wychowawczą i Terapeutyczną, Akademią Biegania, GKS Gwarkiem, Szkołą Tańca TEAM oraz Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach aktywnie włączyli się w uczestnictwo XXVIII Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2022. W ramach wydarzenia przeprowadzono Testów Coopera oraz inne aktywności ruchowe, w których uczestniczyły łącznie 1453 osoby. Gmina Ornontowice dzięki zaangażowaniu uczestników w swojej kategorii: Grupa II (od 5 tys. do 7,5 tys. mieszkańców) w klasyfikacji generalnej XXVIII Sportowego Turnieju Miast i Gmin zajęła 3 miejsce. W ramach otrzymanej nagrody finansowej zorganizowany został w dniach 21-24 listopada piknik sportowy pn. "Sport dla wszystkich – zdrowie dla każdego", w którym udział wzięło 87 osób.

IV.15.3. Nagrody sportowe

W 2022 r. zostały również przyznane nagrody dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Komisja Weryfikacyjna ds. przyznawania nagród sportowych przyznała 64 nagrody. Łączna kwota nagród wyniosła 88 375,00 zł.

Komisja Weryfikacyjna ds. przyznawania nagród sportowych w składzie:

- Marcin Kotyczka - Przewodniczący Komisji
- Ryszard Milanowski - Członek
- Grzegorz Hawełka - Członek
- Aleksandra Krzemińska - Członek
- Wojciech Kubicki - Członek
- Łukasz Machulik - Członek
- Sebastian Spyra - Członek
- Adam Widenka - Członek
- Ewa Kurzik - Przedstawiciel Referatu Komunalnego

weryfikuje złożone wnioski o nagrody sportowe oraz przyznaje je w oparciu o Uchwałę Nr XIX/170/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzaju i wysokości nagród dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe, a także nagród pieniężnych dla trenerów prowadzących szkolenia zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe, a także innych osób (działaczy sportowych) wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej.

IV.16. Promocja Gminy

Działania informacyjno-promocyjne skupiają się przede wszystkim na przekazywaniu informacji o działalności gminy i promowaniu jej pozytywnego wizerunku za pomocą środków masowego przekazu:

- portal gminy: www.ornontowice.pl
- Biuletyn Informacji Publicznej: www.bip.ornontowice.pl
- kanał YouTube: www.youtube.com/user/GminaOrnontowice
- Facebook: www.facebook.com/Ornontowice
- miesięcznik samorządowy „Głos Ornontowic”
- tablice informacyjne zlokalizowane w siedzibie Urzędu Gminy oraz na terenie gminy (gabloty przystankowe).

W ramach wykonywanych czynności realizowano między innymi następujące działania:

- redagowanie oraz kolportaż dwunastu numerów miesięcznika samorządowego „Głos Ornontowic”, w tym pozyskiwanie potencjalnych reklamodawców: w 2022 r. przychód z reklam umieszczanych w „Głosie Ornontowic” wyniósł: 5 400,00 zł,
- współpraca z innymi urzędami, instytucjami (np. ZUS, KRUS, Urząd Skarbowy, Urząd Statystyczny, Śląska Organizacja Turystyczna, Ministerstwa, Starostwo Powiatowe w Mikołowie, urzędy okolicznych gmin, Śląski Ogród Botaniczny, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, itp.) wspomagając ww. instytucje w docieraniu z informacją do jak największej liczby osób,
- współpraca z mediami w zakresie bieżącej wymiany się informacjami („Dziennik Zachodni”, „Nasza Gazeta”, „Aktualności Powiatu Mikołowskiego”, „Głos Czerwionki-Leszczyn i nie tylko”), a także odpowiedzi na zapytania prasowe, które napływały od przedstawicieli lokalnych mediów,
- prowadzenie monitoringu mediów,
- prowadzenie dokumentacji fotograficznej i jej archiwizacja,
- współpraca z redakcją miesięcznika „Nasza Gazeta”, w ramach której Urząd Gminy co miesiąc przygotowuje materiały do publikacji (1 strona/A3),

- współpraca z Powiatem Mikołowskim w zakresie przygotowywania wspólnego plakatu wydarzeń i imprez kulturalnych i sportowych na dany miesiąc,
- bieżąca współpraca z organizacjami, stowarzyszeniami i jednostkami organizacyjnymi,
- współpraca ze Śląską Organizacją Turystyczną,
- zakup gadżetów i przygotowywanie materiałów promocyjnych.

W trakcie roku Gmina Ornontowice oraz poszczególne jednostki organizowały/współorganizowały liczne imprezy, spotkania i wydarzenia.

Tabela 55 - Wydarzenia i imprezy kulturalno-sportowe w 2022 roku

Lp.	Nazwa wydarzenia	Data
1.	Rekolekcje Chóru Jutrzenka w Kokoszykach	06-10.01.
2.	Walne Zebranie Sprawozdawcze OSP Powiatu Mikołowskiego w Ornontowicach	15.01.
3.	30. Finał WOŚP 2022 - sztab w ZS-P	30.01.
4.	„Warsztatowe Ferie” w Bibliotece (GBP)	14-25.02.
5.	Ferie z ARTerią (ARTeria)	14-25.02.
6.	Spotkanie informacyjne dla obywateli Ukrainy	16.03.
7.	Walne Zebranie Sprawozdawcze OSP Ornontowice	19.03.
8.	Walne Zebranie Sprawozdawcze GKS Gwarek Ornontowice	25.03.
9.	Projekt „Naturalnie Aktywny Senior!” (ARTeria)	kwiecień-listopad
10.	Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej w Rosarium im. Ronalda Winklera	01.04.
11.	15. Turniej o tytuł „Skatowego Mistrza Ornontowic”	06.04.
12.	Konkurs na Najlepszą Babę Wielkanocną (ARTeria)	11.04.
13.	Trash Challenge 3 i Dzień Ziemi	19-23.04.
14.	Gmina Ornontowice partnerem społecznym meczu: Górnik Zabrze - Radomiak Radom	29.04.
15.	„Spotkania sąsiedzkie” w 4 lokalizacjach w Ornontowicach (ARTeria)	maj-wrzesień
16.	XIX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek „Biblioteka - świat w jednym miejscu” (GBP)	09-13.05.
17.	Biegi Przełajowe o Puchar Wójta Gminy Ornontowice	21.05.
18.	Projekt „Blisko Natury” - biwak z Dziką Drogą (GBP)	03.06.
19.	Zawody sportowe w skacie, tenisie stołowym i siatkówce z okazji Dni Ornontowic	03-04.06.
20.	Festyn z okazji Dni Ornontowic (ARTeria)	04.06.
21.	Spotkanie władz samorządowych z Jubilatami obchodzącym 100. rocznicę urodzin	06.06.
22.	Otwarcie boiska sportowego przy ul. Świerkowej	09.06.
23.	Uroczystość wręczenia statuetek „Ornontowickie Bzy”	15.06.
24.	Uroczystość Dnia Ławnika Powiatu Mikołowskiego w Ornontowicach	21.06.
25.	„PAKA - Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii” (ARTeria)	lipiec-sierpień
26.	Obóz szkoleniowy Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych im. druha Sławomira Bijaka w Węgierskiej Górcie (OSP Ornontowice)	04-16.07.
27.	„Przygodowe Wakacje z Biblioteką” (GBP)	05.07-16.08.
28.	„V Śląski Tabor” (ARTeria)	22-23.07.
29.	Festyn na zakończenie lata (OSP Ornontowice)	27.08.
30.	Uroczyste otwarcie pracowni „Steam” i „Pracowni na poddaszu” (ZS-P)	01.09.

31.	Narodowe Czytanie: „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza (GBP)	02.09.
32.	Msza Św. Dożynkowa	03.09.
33.	„NOCNIK - czyli wieczorna gra terenowa dla dorosłych” (ARTeria)	09.09.
34.	Biegi Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy oraz Bieg Samorządowca	17.09.
35.	Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej w Świątyni Dumania – Parku Archanioła im. ks. Jerzego Kiełbasy	29.09.
36.	Msza Św. z okazji 10. rocznicy nadania patronatu Świętego Michała Archanioła miejscowości i Gminie Ornontowice	29.09.
37.	I sesja Rady Seniorów w Gminie Ornontowice	12.10.
38.	Otwarcie placu zabaw w Przedszkolu „Ogródkowo” (ZS-P)	13.10.
39.	Uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie	02.11.
40.	Jesienne Spotkania z Książką „O psach, które ratowały świat” (GBP)	03-14.11.
41.	„Niepodległa do hymnu” - śpiewanie hymnu w Parku Gminnym	11.11.
42.	Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej im. Stefana Owczarka w Amfiteatrze Parkowym	11.11.
43.	Udział ZS-P i GKS Gwarek w w projekcie społecznym „Szlachetna Paczka”	grudzień
44.	Akcja charytatywna „Święta w pudełku po butach” (GOPS)	grudzień
45.	Uroczystość wręczenia stypendium Wójta Gminy Ornontowice dla uczniów i studentów oraz nagród dla sportowców	01.12.
46.	„Spotkanie z Mikołajem” (ARTeria)	06.12.
47.	„Barbórkowe Spotkanie Gwarków” - Biesiada Barbórkowa (ARTeria)	08.12.
48.	Ornontowicki Jarmark Bożonarodzeniowy	10.12.
49.	Uroczystość podniesienia flagi na maszt w ramach projektu „Pod białoczerwoną”	13.12.

W 2022 r. Gmina Ornontowice włączała się w różnego rodzaju inicjatywy/wydarzenia zewnętrzne, m.in.:

- VIII Radiozłot, organizowany w Śląskim Ogrodzie Botanicznym w Mikołowie w ramach obchodzonego w tym czasie Dnia Patrzenia Pod Nogi – 12 czerwca,
- udział w XVIII Sportowym Turnieju Miast i Gmin – 13-19 września.

W 2022 r. członkowie Kapituły dokonali wyboru Laureatów Statuetki „Ornontowickie Bzy” spośród 7 złożonych wniosków (1 wniosek nie był rozpatrywany na prośbę nominowanego).

Statuetki otrzymali:

- w kategorii „Działalność społeczna” – Danuta Prasot,
- w kategorii „Dla Ornontowic” – Gminny Ośrodek Zdrowia w Ornontowicach oraz Towarzystwo Miłośników Ornontowic,
- w kategorii „Przedsiębiorczy i operatywni” – „GLOB-GUM” Zakład Regeneracji Opon Norbert Kops.

W 2022 roku Wójt Gminy Ornontowice objął Honorowym Patronatem 4 wydarzenia.

Tabela 56 - Patronat Honorowy Wójta Gminy Ornontowice

Lp.	Przedsięwzięcie objęte Honorowym Patronatem Wójta Gminy Ornontowice	Wnioskujący o Patronat	Opis/termin
1.	IV Charytatywna Gala Kickboxingu	Stowarzyszenie zwykłe „Flash” K-1 Mikołów sKlub Sportów Walki z Mikołowa	09.04.2022 r.

2.	Projekt pn.: „Forum Kadry Włączającej Województwa Śląskiego realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego”	Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Rybniku	27.09.2021 r. - 31.08.2023 r.
3.	„Szlachetna Paczka” na terenie Gminy Ornontowice, Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny oraz Miasta Orzesze	Stowarzyszenie WIOSNA projekt Szlachetna Paczka Rejon Czerwionka-Leszczyny, Ornontowice, Orzesze	październik 2022 - czerwiec 2023 Finał akcji: 10-11.12.2022 r.
4.	II Konferencja Weterynaryjna	Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach	15.11.2022 r.

W związku z obchodzonym w 2021 roku jubileuszem 30-lecia odrodzenia Gminy Ornontowice, w 2022 roku zrealizowany został film jubileuszowy dokumentujący rozwój Gminy w minionych latach. Na ww. przedsięwzięcie Gmina uzyskała dofinansowanie z Fundacji JSW.

IV.17. Organizacje i stowarzyszenia

Gmina Ornontowice jest członkiem następujących organizacji i stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie Wspierania Samorządności w Mikołowie,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów w Katowicach,
- Lokalna Grupa Działania "Ziemia Pszczyńska" w Pszczynie,
- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego w Gliwicach,
- Śląska Organizacja Turystyczna w Katowicach.

IV.18. Przedsiębiorczość w Gminie

Wśród największych zakładów produkcyjnych prowadzących działalność na terenie Gminy Ornontowice wymienić należy Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. KWK „Budryk”. Poza tym dominują mikroprzedsiębiorstwa, w których pracuje kilka osób. W Gminie Ornontowice ważny sektor stanowi handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, budownictwo, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz przetwórstwo przemysłowe. Ważny jest również sektor transportu i gospodarki magazynowej. Na terenie Ornontowic swój oddział posiada Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy.

Bazą danych, z której czerpać można informacje jest m. in. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, zwana dalej „CEIDG”, prowadzona w systemie teleinformatycznym i nadzorowana przez Ministerstwo Rozwoju, a do jej zadań należy:

- ewidencja przedsiębiorców będących osobami fizycznymi,
- udostępnianie informacji o przedsiębiorcach i innych podmiotach w zakresie wskazanym w ustawie,
- umożliwienie wglądu do danych bezpłatnie udostępnianych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru sądowego,
- umożliwienie ustalenia terminu i zakresu zmian wpisów w CEIDG oraz wprowadzającego je organu.

Uprawnieni pracownicy Urzędu Gminy, zgodnie z Ustawą z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy,⁶¹ zajmują się przekształceniami poprawnie złożonych wniosków w postać dokumentu elektronicznego, opatrując go podpisem akceptowanym przez system CEIDG, umożliwiającym jednoznaczną identyfikację osoby

⁶¹tj. Dz.U. z 2019 poz. 1291, 1495, 1649

przesyłającej wniosek, czas jego przesyłania oraz zapewniający integralność danych zawartych we wniosku i przesyła do CEIDG.

Gmina Ornontowice tworzy korzystne warunki rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz jest przyjazna przedsiębiorcom. Na stronach internetowych gminy oraz w lokalnej prasie udostępnione są niezbędne informacje dotyczące działalności gospodarczej. Istotnym narzędziem, szczególnie w przyciąganiu inwestorów z zewnątrz, jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren całej gminy. Przedsiębiorcy na podstawie tego dokumentu dowiadują się gdzie, w jakich miejscach, na jakich terenach mogą budować zakłady pracy, zakłady usługowe lub handlowe.

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. w Gminie Ornontowice były 231 podmioty zarejestrowane przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba złożonych i prawidłowo przetworzonych wniosków CEIDG-1 w systemie CEIDG od 01.01.2022 do 31.12.2022 wyniosła 126. Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółek/spółek cywilnych wyniosła 9. W okresie od 01.01.2022 do 31.12.2022, 68 podmiotów zawiesiło działalność, natomiast wykreślonych zostało 219 podmiotów.

IV.19. CPK – linie kolejowe

W 2022 roku odbywały się kolejne spotkania, dotyczące wyboru konkretnego wariantu trasy. Mimo, iż w chwili obecnej sprawa nie dotyczy terenu Gminy Ornontowice, Wójt Gminy bądź pracownicy Urzędu systematycznie biorą udział w spotkaniach, na których omawiane są kolejne warianty oraz przedstawiane analizy dotyczące skutków, jakie mogą wyniknąć dla poszczególnych mieszkańców Powiatu Mikołowskiego.

IV.20. Sprzedaż węgla

Urząd Gminy Ornontowice w 2022 roku przystąpił do rządowego programu i realizował zadania i przedsięwzięcia dotyczące sprzedaży węgla dla mieszkańców Gminy Ornontowice. Zakup odbywał się na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych. W dniu 21 listopada 2022 roku Gmina Ornontowice podpisała Umowę z firmą Węglkokoks Kraj S.A. na zakup węgla w trzech sortymentach: Ekogroszek Skarbek luz, kostka oraz orzech. Do końca roku tj. do dnia 31 grudnia 2022 roku Gmina zakupiła za 288 750, 00 zł brutto 175 ton węgla, z tego 100 ton Ekogroszek Skarbek luz, 50 ton orzecha oraz 25 ton kostki.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji wniosków złożonych przez mieszkańców gminy do 31 grudnia 2022 roku 117 gospodarstw domowych z terenu Gminy Ornontowice zostało zaopatrzonych w wyżej wymienionej ilości paliwa stałego po 1,5 tony na gospodarstwo domowe. Druga tura sprzedaży węgla dla mieszkańców gminy nastąpi w 2023 roku.

IV.21. Pomoc obywatelom Ukrainy

Po wybuchu konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy mieszkańcy Ornontowic wykazali się bezinteresowną pomocą organizując zbiórki darów oraz zakwaterowanie dla potrzebujących obywateli Ukrainy. W działaniach tych wspierał ich Urząd Gminy Ornontowice, który przy wsparciu jednostek organizacyjnych realizował własne i odgórnie zlecone zadania, m.in. udzielanie pomocy administracyjnej, organizacja spotkań informacyjnych oraz wypłacanie świadczeń pieniężnych itp.

W związku z powyższym mieszkańcy Ornontowic włączyli się w pomoc uchodźcom oferując im miejsca zakwaterowania i wyżywienie we własnych domach. Do końca 2022 roku na terenie Gminy pośród 30 rodzin przebywało ok. 170 uchodźców w kwaterach prywatnych, 25 obywateli Ukrainy zakwaterowano w hotelu

u lokalnego przedsiębiorcy, a kolejnych 20 uchodźców w internacie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach. Dodatkowo Gmina Ornontowice zakupiła ze środków własnych w grudniu 2022 roku agregat prądotwórczy za 6 504,24 zł i przekazała jako dar dla miasta Złoczów w Obwodzie Lwowskim.

Dochody z Funduszu Pomocy przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na ich terytorium wyniosły 779 788,53 zł, natomiast wydatki zrealizowano w wysokości 760 858,82 zł. Szczegółowy opis dochodów i wydatków został ujęty na stronie 41 (IV.1.10.3. Analiza dochodów i wydatków na zadania współfinansowane w ramach Funduszu Pomocy przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy).

Na dzień 31.12.2022 r. do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice uczęszczało:

- 6 przedszkolaków z Ukrainy do Przedszkola im. Kubusia Puchatka.
- 16 uczniów z Ukrainy do Szkoły Podstawowej.

V. Podsumowanie

Czwarty, pełny rok mojej kadencji na stanowisku Wójta Gminy Ornontowice nie należał do najłatwiejszych dla administracji samorządowej. Wojna za wschodnią granicą, szaleńczo wzrastające ceny, a przede wszystkim niepewność dnia jutrzejszego sprawiły, że wiele gmin bało się lub po prostu nie mogło pozwolić sobie na realizację zaplanowanych inwestycji.

Tym bardziej jestem usatysfakcjonowany, że w kolejnym ciężkim roku, po dwóch latach pandemii, udało się skrupulatnie „kroczek po kroczku”, ale przede wszystkim skutecznie realizować dalszy **harmonijny rozwój naszej Małej Ojczyzny**, pomimo „wiszących” nad Gminą nieuregulowanych zobowiązań finansowych z poprzednich kadencji, które na bieżąco regulujemy.

Jestem przekonany, że **Raport o stanie Gminy Ornontowice za 2022 rok** stanowi najlepsze potwierdzenie kontynuacji pozytywnego procesu zmian, które sukcesywnie podnoszą jakość życia mieszkańców Gminy Ornontowice w różnorodnych aspektach.

Na zakończenie pragnę dodać, że pomimo licznych przeciwności losu, **nie zamierzamy zwalniać tempa także w 2023 roku**. Już teraz (druga połowa maja 2023 r.) widać, że w Ornontowicach „coś się dzieje!”. Budowa chodnika wraz z remontem ul. Zwycięstwa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w centralnej części Gminy oraz kompleksowa modernizacja dróg gminnych już trwają. A przed nami wkrótce modernizacja PSZOK-u, realizacja „Zielonej Strefy Relaksu” wraz z tężnią solankową w rejonie Parku Gminnego, a w dalszej kolejności rozpoczęcie I etapu (sala widowiskowa) budowy nowego budynku wielofunkcyjnego przy ul. Zamkowej, realizacja programu „Słoneczna Gmina Ornontowice III” oraz zakończenie projektowania zarówno ronda na skrzyżowaniu ulic Zamkowej i Zwycięstwa oraz nowego kompleksu przedszkolnego przy ul. Zamkowej. I wreszcie w dłuższej perspektywie kolejnych lat czeka nas realizacja projektowanych ww. inwestycji oraz zamknięcie tego rozdziału w wyniku rewitalizacji przestrzeni w centrum Gminy poprzez zagospodarowanie terenu po wyburzeniu budynku ARTerii.

W wyniku tych wszystkich bieżących i na przyszłość zaplanowanych inwestycji zwracam się z prośbą do mieszkańców Gminy Ornontowice i osób przejezdnych o wyrozumiałość i cierpliwość. Utrudnienia w ruchu drogowym i pieszym, których aktualnie doświadczamy, są niestety niezbędne w sprawnym przeprowadzeniu wymienionych inwestycji. Stojąc w ornontowickim korku śmiało proszę „posklinać” na moją osobę za te wszystkie niedogodności, lecz na przyszłość liczę na „rozgrzeszenie”, gdyż bezwzględnie proszę mieć na uwadze, że ww. inwestycje przyczynią się do zwiększenia komfortu całej ornontowickiej społeczności, wpłyną na dalszy harmonijny rozwój naszej Małej Ojczyzny, a co najważniejsze - **są realizowane są dla Was!**

*Z wyrazami szacunku
i życzeniami zdrowia*

**Wójt Gminy Ornontowice
Marcin Kotyczka**